

5.1 lid 2 onder e @politieacademie.nl; 5.1 lid 2 onder e (Parket-Generaal) 5.1 lid 2 onder e @om.nl>

Onderwerp: RE: SSW

Dag 5.1 lid 2 onder e ,

5.2.1

Overigens: als er toestemming nodig is, zullen we die verlenen en word deze met voorrang opgepakt zoals besproken. Mijn collega 5.1 lid 2 onder e (cc) neemt het van me over vanaf hier.

Groet,

5.1 lid 2

Met vriendelijke groet,

5.1 lid 2 onder e

Bestuurlijke en Juridische Zaken

Openbaar Ministerie
Parket-Generaal | Bestuurlijke en Juridische Zaken (BJZ)
T: 088 - 5.1 2 e
M: 5.1 lid 2 onder e
E: 5.1 lid 2 @om.nl
www.om.nl

Van: 5.1 lid 2 onder e 5.1 lid 2 onder e @politie.nl>

Verzonden: maandag 14 februari 2022 16:54

Aan 5.1 lid 2 (Parket-Generaal) 5.1 lid 2 @om.nl>

CC: 5.1 lid 2 onder e 5.1 lid 2 onder e @politie.nl>; 5.1 lid 2 onder e 5.1 lid 2 onder e @politie.nl>;

5.1 lid 2 onder e @politieacademie.nl

Onderwerp: SSW

Hoi 5.1 lid 2 ,

Zoals net besproken aan de telefoon, ook nog even een terugkoppeling per mail.

Al enkele jaren loopt er een pilot voor de invoering van het stroomstootwapen. Momenteel zijn we bezig het stroomstootwapen officieel uit te rollen, maar is dit nog niet volledig gewijzigd in o.a. de Ambtsinstructie. De minister heeft daarom besloten de pilot te verlengen tot alles officieel is gewijzigd.

Sinds het begin van de pilot verzamelt en analyseert de PA het gebruik van het ssw. In elke verlenging heeft de minister (of in het laatste geval de DG namens de minister) aangegeven dat dit een voorwaarde van de pilot is dat de PA dit blijft doen zolang de pilot loopt. Aangezien ik niet betrokken ben geweest bij het opzetten van de pilot, kon ik zo snel niet achterhalen op welke manier er bij de start van de pilot toestemming is gegeven. Wellicht dat jij dit makkelijker kan inzien.

De verlengingsbrieven hebben het allemaal over een voorwaarde voor de pilot dat er analyses worden uitgevoerd. Het is daarom voor de politie (en PA) van groot belang dat we snel uitsluitel hebben of deze gegevens kunnen worden verstrekt.

Mijn vraag aan jullie is dus: mogen wij de passage uit de verlengingsbrief zien als (impliciete) toestemming ex 22 Wpg jo 4:7 Bpg of moet er alsnog toestemming worden aangevraagd bij het PaG? In dat laatste geval, is het mogelijk dat op de korte termijn te regelen? Zolang we namelijk geen uitsluitel hebben zullen de analyses worden stilgezet en kunnen we niet voldoen aan de voorwaarden van de pilot.

Ik hoor het graag van je en mocht je meer info nodig hebben weet je me te vinden,

Groeten,

5.1 lid 2 onder e

----- Disclaimer -----

De informatie verzonden met dit e-mailbericht (en bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en zij die van de geadresseerde(n) toestemming kregen dit bericht te lezen.

Kennisneming door anderen is niet toegestaan.

De informatie in dit e-mailbericht (en bijlagen) kan vertrouwelijk van aard zijn en binnen het bereik van een geheimhoudingsplicht en/of een verschoningsrecht vallen.

Indien dit e-mailbericht niet voor u bestemd is, wordt u verzocht de afzender daarover onmiddellijk te informeren en het e-mailbericht (en bijlagen) te vernietigen.

Conform het beveiligingsbeleid van de Politie wordt e-mail van en naar de politie gecontroleerd op virussen, spam en phishing en moet deze e-mail voldoen aan de voor de overheid verplichte mailbeveiligingsstandaarden die zijn vastgesteld door het Forum Standaardisatie.

Mail die niet voldoet aan het beveiligingsbeleid kan worden geblokkeerd waardoor deze de geadresseerde niet bereikt. De geadresseerde wordt hiervan niet in kennis gesteld.

The information sent in this E-mail message (including any attachments) is exclusively intended for the individual(s) to whom it is addressed and for the individual(s) who has/have had permission from the recipient(s) to read this message.

Access by others is not permitted.

The information in this E-mail message (including any attachments) may be of a confidential nature and may form part of the duty of confidentiality and/or the right of non-disclosure.

If you have received this E-mail message in error, please notify the sender without delay and delete the E-mail message (including any attachments).

In conformity with the security policy of the Police, E-mails from and to the Police are checked for viruses, spam and phishing and this E-mail must meet the standards of the government-imposed E-mail security as set by the Standardization Forum.

Any E-mail failing to meet said security policy may be blocked as a result of which it will not reach the intended recipient. The recipient concerned will not be notified.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u bestemd is. Als u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het Openbaar Ministerie aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Openbaar Ministerie

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The Netherlands Public Prosecution Service accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Netherlands Public Prosecution Service

AO Politie 20 februari

EERSTE TERMIJN

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

5.2.1

Buiten reikwijdte

5.2.1

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

5.2.1

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

- In halfjaarbericht 2de helft 2020 zal nader worden ingegaan op de contouren van het medisch

Buiten reikwijdte

5.1 lid 2 onder e

Van: 5.1 lid 2 onder e
Verzonden: donderdag 24 februari 2022 12:55
Aan: 5.1 lid 2 onder e; 5.1 lid 2 onder e; 5.1 lid 2 onder e; 5.1 lid 2 onder e @politie.nl
CC: 5.1 lid 2 onder e; 5.1 lid 2 onder e @ggd.amsterdam.nl
Onderwerp: RE: betreffende tasers

Dag 5.1 lid 2 onder e .

Goed te horen dat de aangereikte informatie duidelijkheid heeft verschaft.

niet onder reikwijdte

Met betrekking tot het nazorgprotocol en het beoordelen en opvolgen van een 'medische noodsituatie', zal ik het projectteam & stuurgroep invoer SSW eerst even raadplegen. Ook de zienswijze van de GGD is hierin relevant – ik zal contact opnemen met 5.1 lid 2 onder e .

Wordt dus nog vervolgd.

Groeten 5.1 lid 2 onder e .

5.1.2.e

Politie | Staf Korpsleiding | Directie Facility Management | Politiemiddelen
 Bezoekadres: Nieuwe Uitleg 1, 2514 BP Den Haag
 Postadres: Postbus 17107, 2502 CC Den Haag

Werkdagen: maandag t/m donderdag.

M 06 5.1 lid 2 onder e
 E 5.1 lid 2 onder e @politie.nl

Van: 5.1 lid 2 onder e [mailto:5.1.2.e@rav.nl]
Verzonden: woensdag 23 februari 2022 12:58
Aan: 5.1 lid 2 onder e; 5.1 lid 2 onder e @politie.nl>
CC: 5.1 lid 2 onder e; 5.1 lid 2 onder e @politie.nl>; 5.1 lid 2 onder e @ggd.amsterdam.nl
Onderwerp: RE: betreffende tasers

Beste 5.1 lid 2 onder e ,

Nogmaals dank voor de informatie, ik heb 5.1 lid 2 onder e van de GGD ook meegemaïld omdat ik hoop dat op die manier we één kringetje kunnen maken forensische geneeskunde/GGD, Politie en medici Ambulancezorg.

De documenten zijn duidelijk, we hebben echter wel een punt waar we nog graag het gesprek over openen.

In het nazorg protocol wordt onder het kopje "medische noodsituatie" gezegd dat als het verwijderen van een taser-dart niet in één keer lukt het nodig is om "onmiddellijk" medisch hulp in te schakelen. Vanuit onze optiek echter is dit, wanneer er geen andere acute medische problemen zijn, geen ambulance indicatie. Zeker geen indicatie voor A1/OGS, er is immers geen (dreigend) levensbedreigend probleem. Alternatieven zoals verwijdering door de politie-

arts op bureau(excuus als dat niet de correcte term is) of vervoer door politie naar een SEH leveren wel ongemak, maar geen gezondheidsschade op.

Met vriendelijke groet,

5.1 lid 2 onder e

Medisch Manager Ambulancezorg / Anesthesioloog UMCG

BIG: 5.1.2.e

T: +3188-5.1 lid 2 onder e | M: +316 5.1 lid 2 onder e

UMCG Ambulancezorg
Vriezerweg 10
9482 TB Tynaarlo

tel. 088-11 66 130
info@rav.nl
www.umcgambulancezorg.nl

umcg
Ambulancezorg

Wij brengen goede zorg naar mensen als RAV Drenthe en RAV Fryslân en zijn actief in Axira.

Disclaimer:

Aan de inhoud van dit e-mailbericht kunnen geen rechten worden ontleend. De informatie verzonden in dit e-mailbericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. UMCG Ambulancezorg staat niet in voor de juiste en volledige overbrenging van de inhoud van een verzonden e-mailbericht noch voor tijdige ontvangst daarvan.

Van: 5.1 lid 2 onder e 5.1 lid 2 onder e @politie.nl>

Verzonden: dinsdag 1 februari 2022 21:40

Aan: 5.1 lid 2 onder e 5.1 lid 2 onder e @rav.nl>

CC: 5.1 lid 2 onder e 5.1 lid 2 onder e @politie.nl>

Onderwerp: RE: betreffende tasers

Dag 5.1 lid 2 onder e ,

Fijn elkaar zo constructief te hebben gesproken vanochtend.

Als toegezegd, bijgevoegd de volgende documentatie:

1. **Factsheet stroomstootwapen** – een overall weergave van de invoer van het stroomstootwapen.
2. Ons **intern Nazorgprotocol** voor agenten na gebruik stroomstootwapen - maakt tevens onderdeel uit van de opleiding tot bedienaars stroomstootwapen.
3. **Flyer voor medici** met basale uitleg over het stroomstootwapen – deze wordt momenteel nog geactualiseerd, en volgt z.s.m.
4. Het **WODC-rapport**, uitgevoerd door onderzoeksinstituut Nivel, van onafhankelijke wetenschappelijke studies naar de gezondheidseffecten van gebruik Taser, waarop de minister zijn besluit tot invoer op 15 november 2019 (mede) heeft gebaseerd (ook op internet te vinden – www.rijksoverheid.nl, 2019-08-20 en op de site van Nivel) en het daarvan **afgeleide artikel** van Michel Duckers e.a.;
5. Het **artikel uit het NTVG** van Maartje Goudzwaard e.a. over wat in de praktijk aan medische complicaties bekend is.
6. De **pilotevaluatie** van de politie-academie (mei 2018) waarop de invoer Stroomstootwapen is gebaseerd.
7. **De instructie voor forensisch artsen** in kader van de medische monitor, *ter info(!)*, zoals die is meegegeven aan de artsen tijdens hun instructie.

Als besproken:

1. Het is geenszins de bedoeling om een ambulancedienst standaard in te schakelen na gebruik Taser voor een medische beoordeling.
2. De ambulancedienst wordt “slechts” opgeroepen bij ernstig en gecompliceerd letsel / complicaties. Ter plaatse zullen politiemensen, als te doen gebruikelijk, aangeven wat er is gebeurd / hoe zij persoon aantreffen e.d, en dat eventueel een stroomstootwapen is gebruikt. Ambulancepersoneel zal dan, zoals zij altijd doen, een medische beoordeling / inschatting doen en medische (vervolg)acties nemen.

3. Forensische geneeskunde doet de medische beoordeling ten behoeve van de systematische gezondheidsmonitor. Hierin heeft de ambulancedienst geen actieve rol.
4. Op basis van aangereikte informatie vormen jullie nader beeld en oordeel als het gaat om de mogelijke implicaties voor jullie dienstverlening.

Hoop je voor nu voldoende te hebben geïnformeerd, en mocht je vragen hebben, neem gerust contact op.

Tot spreeks, 5.1 lid 2 onder e .

5.1 lid 2 onder e 5.1.2 e
5.1.2.e

Politie I Staf Korpsleiding | Directie Facility Management | Politiemiddelen
Bezoekadres: Nieuwe Uitleg 1, 2514 BP Den Haag
Postadres: Postbus 17107, 2502 CC Den Haag

Werkdagen: maandag t/m donderdag.

M 06 5.1 lid 2 onder e
E 5.1 lid 2 onder e @politie.nl

Van: 5.1 lid 2 onder e [mailto:5.1.2 e @rav.nl]

Verzonden: dinsdag 1 februari 2022 10:10

Aan: 5.1 lid 2 onder e 5.1 lid 2 onder e @politie.nl>

Onderwerp: betreffende tasers

Beste 5.1 lid 2 onder e ,

Dank voor het overleg, ik zie de documentatie graag tegemoet.
Met vriendelijke groet,

5.1 lid 2 onder e

Medisch Manager Ambulancezorg / Anesthesioloog UMCG

BIG: 5.1.2.e

T: +3188- 5.1 lid 2 onder e | M: +316- 5.1 lid 2 onder e

UMCG Ambulancezorg
Vriezerweg 10
9482 TB Tynaarlo

tel. 088-11 66 130
info@rav.nl
www.umcgambulancezorg.nl

umcg
Ambulancezorg

Wij brengen goede zorg naar mensen als RAV Drenthe en RAV Fryslân en zijn actief in Axira

Disclaimer:

Aan de inhoud van dit e-mailbericht kunnen geen rechten worden ontleend. De informatie verzonden in dit e-mailbericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. UMCG Ambulancezorg staat niet in voor de juiste en volledige overbrenging van de inhoud van een verzonden e-mailbericht noch voor tijdige ontvangst daarvan.

----- Disclaimer -----

De informatie verzonden met dit e-mailbericht (en bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en zij

die van de geadresseerde(n) toestemming kregen dit bericht te lezen.

Kennisneming door anderen is niet toegestaan.

De informatie in dit e-mailbericht (en bijlagen) kan vertrouwelijk van aard zijn en binnen het bereik van een geheimhoudingsplicht en/of een verschoningsrecht vallen.

Indien dit e-mailbericht niet voor u bestemd is, wordt u verzocht de afzender daarover onmiddellijk te informeren en het e-mailbericht (en bijlagen) te vernietigen.

Conform het beveiligingsbeleid van de Politie wordt e-mail van en naar de politie gecontroleerd op virussen, spam en phishing en moet deze e-mail voldoen aan de voor de overheid verplichte mailbeveiligingsstandaarden die zijn vastgesteld door het Forum Standardisatie.

Mail die niet voldoet aan het beveiligingsbeleid kan worden geblokkeerd waardoor deze de geadresseerde niet bereikt. De geadresseerde wordt hiervan niet in kennis gesteld.

The information sent in this E-mail message (including any attachments) is exclusively intended for the individual(s) to whom it is addressed and for the individual(s) who has/have had permission from the recipient(s) to read this message.

Access by others is not permitted.

The information in this E-mail message (including any attachments) may be of a confidential nature and may form part of the duty of confidentiality and/or the right of non-disclosure.

If you have received this E-mail message in error, please notify the sender without delay and delete the E-mail message (including any attachments).

In conformity with the security policy of the Police, E-mails from and to the Police are checked for viruses, spam and phishing and this E-mail must meet the standards of the government-imposed E-mail security as set by the Standardization Forum.

Any E-mail failing to meet said security policy may be blocked as a result of which it will not reach the intended recipient. The recipient concerned will not be notified.

5.1 lid 2 onder e

Van: 5.1 lid 2 onder e
Verzonden: dinsdag 26 april 2022 15:39
Aan: 5.1 lid 2 onder e
Onderwerp: Mails aan 5.1 lid 2 onder e over SSW
Bijlagen: Besluitvorming Stroomstootwapen; Brief aan de kamer over SSW; RE: Tijdljn besluitvorming UWS; Stukken tbv MKCO overleg (Stroomstootwapen); Fwd: Nota tbv Combi-MT 22 oktober 2019; FW: Financiële dekking stroomstootwapen; 5 miljoen voor hoofdbesluitvormingsmoment; RE: Antw: Kamerbrief stroomstootwapen versie 6 november.docx; FW: Nav combi-MT; Getekende brief; FW: spoed, SSW; FW: Antw: Oplegger KLO financiering stroomstootwapen.docx; Stuk voor KLO financiering SSW; FW: Notitie KLO - juridische problematiek invoering stroomstootwapen ; Besluitvorming opleidingsplan SSW; Voorbereiding combi-MT

mr 5.1 lid 2 onder e

5.1.2.e

Politie | Korpsleiding | Directie Facility Management | Politiemiddelen

Nieuwe Uitleg 1, 2514 BP, 's-Gravenhage

M 06 5.1 lid 2 onder e

Managementassistente 5.1 lid 2 onder e

M 06 5.1 lid 2 onder e

E-mail 5.1 lid 2 onder e @politie.nl

Onderwerp: Stroomstootwapen

Dossierhouder	5.1 lid 2 onder e	
Bereikbaarheid	06	5.1 lid 2 onder e

Factsheet

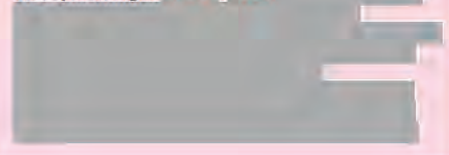
Samenvatting	<ul style="list-style-type: none"> Op 15 november 2018 heeft u een brief naar de Kamer gestuurd waarin aangeeft het advies van de korpschef ten aanzien van het stroomstootwapen te hebben ontvangen en de korpschef daar in steunt maar meer tijd nodig te hebben voor het afstemmen en voorbereiden van uw voorgenomen standpunt. In deze brief kwam u al tegemoet aan een aantal zorgpunten (gebruik stun-mode, gebruik tegen mensen die geboeid of anderszins onder controle zijn) die in de Kamer leven. Eind vorig jaar hebt u het WODC gevraagd om een onderzoek in te stellen naar wat wetenschappelijke bekend is over mogelijke gezondheidseffecten van het stroomstootwapen. Het WODC verwacht dat het eindrapport pas in juli 2019 kan worden opgeleverd. Na het zomerreces wilt u, voordat u uw voorgenomen standpunt naar de Kamer stuurt, nog met het CGOP, MKCO en LOVP over de mogelijke invoering van het stroomstootwapen in de basispolitiezorg spreken. U verwacht in het najaar uw voorgenomen standpunt met de Kamer te kunnen 5.2.1 Vooruitlopend op uw definitieve besluit heeft u de pilot voor de drie teams (Zwolle, Amersfoort en hondenbrigade in Rotterdam) waarvan de korpschef voorstelt dat deze het stroomstootwapen definitief zouden krijgen, verlengd. Naast de strikter geformuleerde ambtsinstructiebepaling die tijdens deze periode geldt kunnen andere verbeteringen (zoals feedback en opleidingen en de technische aanpassing van het stroomstootwapen) in de praktijk worden beproefd en geanalyseerd.
Aandachtspunten / gevoeligheden	<ul style="list-style-type: none"> Zorgen over gezondheidseffecten van het stroomstootwapen Inzet in de GGZ tegen reeds ingesloten personen (motie Ellemeet verbiedt dit voor de duur van de pilot) Proportionaliteit in andere omstandigheden (tbv medicijn inname, gebruik tegen geboeide of onder controle gebrachte personen). Effectiviteit en wenselijkheid van de stun-modus. Training, opleiding en interne feedback die verbetering behoeven Bij daadwerkelijke implementatie: <ul style="list-style-type: none"> Impact initiële opleiding op inzetbaarheid van de teams en impact jaarlijkse certificering op aantal uren IBT/OBT 5.2.1 Voor initiële en structurele bekostiging is nog geen dekking. 5.2.1 De tijdelijke geweldsinstructie stroomstootwapen is gewijzigd. Het gebruik van de stun-modus tegen mensen is beperkt en nu

Met opmerkingen 5.12e 5.2.1

Met opmerkingen 5.12e 5.2.1

	<p>alleen toegestaan om direct gevaar voor het leven van personen of het ontstaan van lichamelijk letsel af te wenden.</p> <ul style="list-style-type: none"> De eis dat er bij een aanhouding sprake moet zijn van een verdenking of veroordeling van betrokkene wegens het plegen van een misdrijf is eruit gehaald. Dat betekent dat het stroomstootwapen ook bij overtredingen zou kunnen worden ingezet.
Bewegingsruimte	<ul style="list-style-type: none"> U laat onderzoek uitvoeren naar wat wetenschappelijk bekend is over mogelijke gezondheidseffecten van dit middel. U laat overleg plaatsvinden met de GGZ-sector over de situaties waarin en de condities waaronder bij eventueel noodzakelijke politie-inzet, dit nieuwe middel kan worden gebruikt. Vervolgens zal u het stroomstootwapen bespreken met de gezagen en bonden. Pas daarna hoeft u een positie in te nemen. Eventuele (nieuwe) vragen en zorgen vanuit de Kamer kunt u het beste wegzetten in dat proces. In de toelichting ambtsinstructie worden nu voorbeelden beschreven waar inzet niet subsidiair en of proportioneel is, deze tekst AmvB is begin dit jaar naar de Kamer gestuurd. De Kamer heeft in reactie daarop op 12 februari jl. een aantal vragen gesteld en opmerkingen gemaakt die op een ander moment (na 14 maart) nog schriftelijk worden beantwoord.
Parlementaire geschiedenis	<ul style="list-style-type: none"> Op 4 oktober 2017 heeft er een dertigleden debat plaatsgevonden n.a.v. een incident waarbij een stroomstootwapen was gebruikt in een GGZ instelling. Op 21 december 2017 is de motie Ellemeet (29628,nr 753) aangenomen. (Deze motie verbiedt gedurende de pilot het gebruik van het stroomstootwapen in GGZ instellingen). Op 4 juli 2018 is door de Kamerleden ÖZÜTOK EN BUITENWEG een motie ingediend. Er wordt uitgesproken dat de inzet van het stroomstootwapen niet wenselijk is als er geen sprake is van een gevaarlijke situatie. Deze motie is aangehouden. Op 15 november 2018 heeft u een brief gestuurd naar de Kamer waarin u de Kamer informeert over het advies van de korpschef en het komende besluitvormingsproces. Op 12 februari jl. heeft de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid na kennisneming van de nota naar aanleiding van het verslag en de nota van wijziging van het wetboek van strafrecht en strafvordering (stelselherziening geweldsaanwending politie) aanvullende vragen en opmerkingen onder uw aandacht gebracht. De fracties van D66, Denk en GroenLinks hebben daarin ook vragen en opmerkingen met betrekking tot het stroomstootwapen kenbaar gemaakt. Deze vragen zullen nog niet voor het AO op 14 maart a.s. maar pas in de periode daarna schriftelijk beantwoord worden.
Feiten & cijfers	<p>De korpschef heeft bij u aangegeven dat de politie een meerwaarde ziet in het stroomstootwapen. Uit de pilot blijkt dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> Het gebruik van het stroomstootwapen in de vorm van (het dreigen met) het afvuren van de elektrisch geleidende projectielen bijdraagt aan een veiliger en effectiever politieoptreden. ()

Met opmerkingen 512e : 521

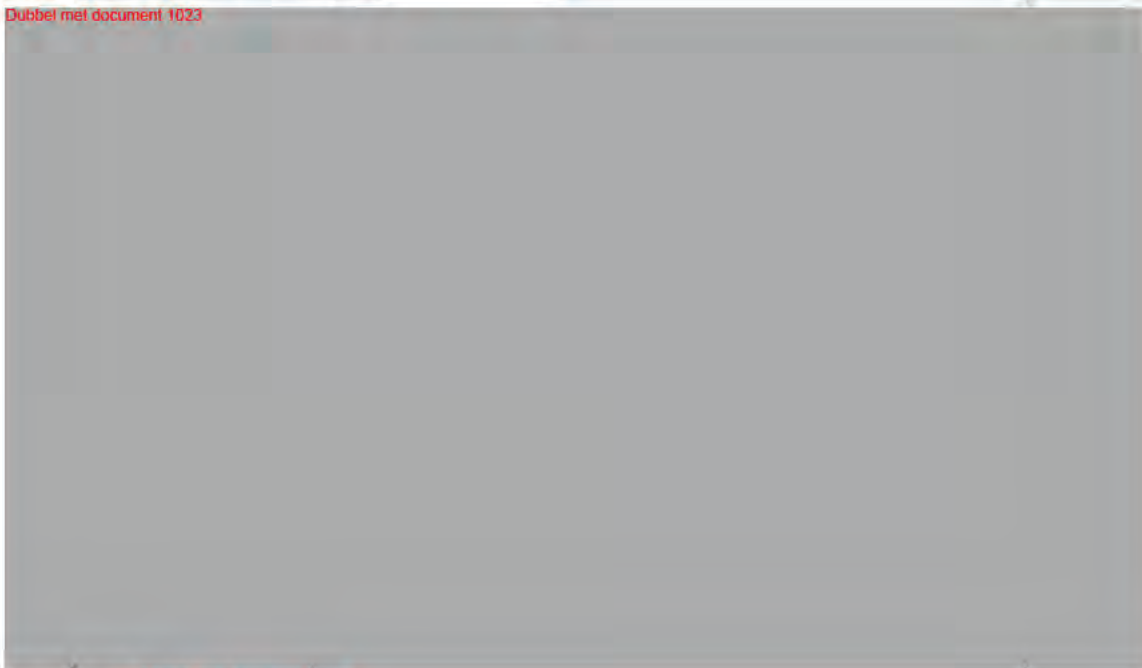

	<ul style="list-style-type: none">• Het gebruik van de stun-mode is beperkt effectief en omstreden.• Agenten ervaren meer zelfvertrouwen, kunnen daadkrachtiger optreden en hebben ernstiger letsel weten te voorkomen (zowel bij de agenten zelf als bij personen tegen wie het wapen werd gebruikt).• Het gebruik van geweld kan in uitzonderlijke gevallen leiden tot zwaar lichamelijk letsel of zelfs de dood tot gevolg hebben. Dit is ook het geval bij het stroomstootwapen, uit het evaluatierapport van de pilot blijkt dat de kans hierop klein is. De meeste personen houden in de praktijk weinig schade over na confrontatie met een stroomstootwapen• De korpschef stelt voor dit gewelddmiddel op te nemen als onderdeel van de bewapeningsmiddelen waarover de politie kan beschikken. De korpschef stelt voor dit middel beschikbaar te stellen aan die agenten die als eerste bij een incident ter plaatse zijn, de zogenoemde 'first-responders'.• Een sterk punt is het de-escalerende effect op een situatie. Enkel de dreiging is in veel gevallen voldoende voor het afwenden van direct gevaar en/of een succesvolle aanhouding. Deze bijzondere effectiviteit heeft ook positief effect op het vertrouwen waarmee politieagenten optreden.• U hebt de pilot met het stroomstootwapen verlengd en de korpschef toestemming gegeven om dit middel te blijven beproeven tot het moment waarop u een definitief besluit heeft genomen over de invoering van dit gewelddmiddel in de basis politiezorg, doch uiterlijk tot 1 januari 2021.• De tijdelijke gewelddinstructie stroomstootwapen is gewijzigd en geldt tijdens deze verlengde pilot. Deze instructie is identiek aan de gewelddinstructie die deel uitmaakt van de tweede tranche wijziging ambtsinstructie.
--	---

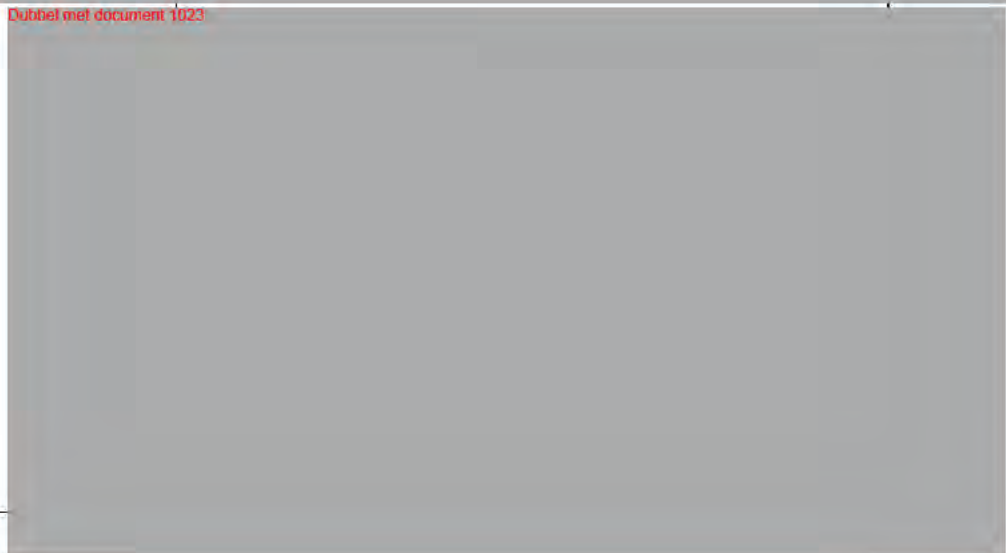
Factsheet Stroomstootwapen

Dossierhouder	5.1 lid 2 onder e	
Bereikbaarheid	06 5.1 lid 2 onder e	

Dubbel met document 1023

Dubbel met document 1023

structurele middelen worden gedekt in de begroting 2021.

- Het agendapunt stroomstootwapen dat voor AO 19 december stond geagendeerd, was door VKC ervan af gehaald. Reden was dat het onderwerp tijdens de begrotingsbehandeling voldoende was behandeld. Op 5 december is het stroomstootwapen (Monitor pilot 1 feb- 1 aug) en WODC rapport m.b.t. mogelijke gezondheidseffecten toch weer op de convocatie gezet.

Dubbel met document 1023

**Aandachtspunten
/ gevoeligheden**

Bewegingsruimte

Dubbel met document 1023

Dubbel met document 1023

- **Intern** is helder dat het daarbij gaat om de politiebegroting.

• Dubbel met document 1023

Met opmerkingen 5.1.2.e : 5.2.1

Parlementaire geschiedenis

• Dubbel met document 1023

•

•

•

•

•

•

•

Dubbel met document 1023

Feiten & cijfers	•
-----------------------------	---

Spreektekst Stroomstootwapen

Dossierhouder	5.1 lid 2 onder e	
Bereikbaarheid	06- 5.1 lid 2 onder e	

- Op 15 november heb ik, na de verplichte consultering van het CGOP en het LOVP, uw Kamer bij brief geïnformeerd over mijn besluit om het stroomstootwapen in te voeren in de BPZ.
- Ik kan u melden dat de afspraken over de inzet van politie in de GGZ, die in een aanvulling op het reeds bestaande convenant zijn, inmiddels door beide partijen zijn ondertekend.
- De komende periode worden op lokaal/regionaal niveau tussen politie en GGZ instellingen nadere afspraken gemaakt over de inzet van politie in GGZ instellingen.
- Daarnaast wordt gewerkt aan een aanpassing van het Besluit bewapening en uitrusting politie, zodat het voor circa 17.000 agenten - die door de meldkamer worden ingezet voor het afhandelen van incident meldingen - over anderhalf jaar mogelijk wordt om hen, na het volgen van de initiële opleiding, tijdens hun dienst met dit gewelddsmiddel uit te rusten.

Besluitvorming dekking stroomstootwapen

	2021	2022	2023	2024	2025	struc
Stroomstootwapen max. kosten	6,4	8,9	11,4	13,9	16,4	12,5
Dekking incidenteel uit VJN	5					
Dekking struc. door politie uit FM-budget	5	5	5	5	5	5
Medische monitor	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Schuif in politiebegroting	-3,5	3,5				
Resterende dekking	0	0,4	6,5	9,0	11,5	7,6

Toelichting dekking stroomstootwapen

Het principe besluit tot invoering van het stroomstootwapen wordt genomen met de brief die in november 2019 naar de TK wordt gestuurd.

JenV en de Politie zijn overeengekomen dat ze voor de resterende dekking de marktconsultatie afwachten, omdat daarin duidelijk wordt hoe het verdere aanbestedingsproces eruitziet. Voordat het aanbestedingstraject definitief gegund wordt, dient de resterende dekking volledig rond te zijn.

De hierboven weergegeven kosten voor het stroomstootwapen zijn de kosten op basis van de huidige overeenkomsten. Ten behoeve van de aanloopkosten is overeengekomen dat de politie de 5 mln. incidenteel ontvangt uit de VJN 2019 voor het stroomstootwapen en dat de politie structureel vanaf 2021 5 mln. dekt uit het FM-budget.

Processen FM rondom stroomstootwapens - wapens

Eenmalig**Wat**

Bestellen + Planning
 Ontvangen
 Wegzetten incl. controleren
 Registreren in OIS (straks Planon)
 Klaarzetten voor uitlevering
 Uitlevering incl. reistijd
 uitgifte SSD uitrusting

Wie

TLO wapenkamer
 TLO wapenkamer
 TLO wapenkamer
 TLO wapenkamer
 TLO wapenkamer
 TLO wapenkamer
 TLO wapenkamer

Jaarlijks**Wat**

Bestellen + Planning
 Klaarzetten voor uitlevering
 Uitlevering en retour incl. reistijd
 Ontvangen
 Onderhoud
 Uitlezen
 Onderhoud uitrusting

Wie

TLO wapenkamer
 TLO wapenkamer
 TLO wapenkamer
 TLO wapenkamer
 TLO wapenkamer
 TLO wapenkamer
 TLO wapenkamer

Totaal

TLO eenmalig
 TLO jaarlijks

totaal**Per TLO**

Let op: Opslag ruimte is hierin niet meegenomen!

Tijd	per	Opmerking
20 uur	eenmalig	Per Eenheid 2 uur
200 uur	eenmalig	3 minuut per SSW
267 uur	eenmalig	4 minuut per SSW
134 uur	eenmalig	2 minuut per SSW
134 uur	eenmalig	2 minuut per SSW
400 uur	eenmalig	6 minuten per wapen
400 uur	eenmalig	3 minuut per gebruiker

1555

Tijd	per	Opmerking
360 uur	jaar	Per Eenheid per maand 3 uur
67 uur	jaar	1 minuut per SSW
800 uur	jaar	12 minuten per wapen
200 uur	jaar	3 minuut per SSW
334 uur	jaar	5 minuut per SSW
480 uur	jaar	8 minuten per SSW
360 uur	jaar	3 minuut per gebruiker

2601 uur

1555 uur	1,04 fte
2601 uur	1,73 fte

4156 uur per jr **2,77 fte**

415,6 uur per jr **0,28**

Opmerking 5.1.1 c

Vorbereiding uitgifte

Meerdere wapenkamers per eenheid

1 minuut is alleen indien training plaatsvind op TLO locatie, anders moet er reistijd bij geteld worden

incl registratie

Processen PU rondom stroomstootwapens - wapens

Wat	Specifiek	Wie	Tijd	per	Opmerking
Bestellen		voorraadbeheerder/oper. Inkoop PU	1 uur	eenmalig	
Ontvangen		wapenkamerbeheerder PU	2 uur	eenmalig	
Wegzetten incl. controleren		wapenkamerbeheerder PU	8 uur	eenmalig	
Registreren in OIS (straks Planon)		wapenkamerbeheerder PU	17 uur	eenmalig	15 seconden per wapen
Uitleveren aan wapenkamers	pikken, verzendklaar	wapenkamerbeheerder PU	134 uur	eenmalig	2 minuten per wapen
eerste transport naar wapenkamer		voorraadbeheerder/oper. Inkoop PU	16 uur	eenmalig	
opleiding wapen kennis		wapenspecteurs PU	120 uur	eenmalig	
Bestellen		voorraadbeheerder/oper. Inkoop PU	2 uur	jaar	
Ontvangen		wapenkamerbeheerder PU	1 uur	jaar	
Wegzetten incl. controleren		wapenkamerbeheerder PU	8 uur	jaar	
Registreren in OIS (straks Planon)		wapenkamerbeheerder PU	4 uur	jaar	15 seconden per wapen
Uitleveren aan wapenkamers	pikken, verzendklaar	wapenkamerbeheerder PU	27 uur	jaar	2 minuten per wapen
Transport naar wapenkamer		medewerker bijzonder transport PU	16 uur	jaar	optisch, display, knoppen, batterij, grondig schoonmaken, 15 min per wapen
Inspectie op locatie	inspectie *1	wapenspecteurs PU	1000 uur	jaar	10 minuten per wapen
	updates software	wapenspecteurs PU	667 uur	jaar	
	uitlezen bij eenheden 90%	onbekend	0 uur	jaar	activiteit FM - FS / TLO (Decentraal)
	uitlezen bij IBT 10%	onbekend	0 uur	jaar	activiteit FM - FS / TLO (Decentraal)
Ontvangen van wapenkamers		wapenkamerbeheerder PU	17 uur	jaar	5 minuten per wapen
Beoordeling retour ontvangen wapens		wapenspecteurs PU	34 uur	jaar	10 minuten per wapen
Transport van wapenkamers naar PU		medewerker bijzonder transport PU	174 uur	jaar	20 minuten per levering
Reparatiezaken afhandelen met leverancier *2		wapenkamerbeheerder PU	34 uur	jaar	10 minuten per wapen ervan uitgaande dat dit via een agent in Nederland kan. Bij exporteren gaat de tijd per wapen omhoog.
Totaal			1984 uur	jaar	excl. eenmalig
uren op jaarbasis		voorraadbeheerder/oper. Inkoop PU	2 uur per jr		0,00 fte
		wapenkamerbeheerder PU	91 uur per jr		0,06 fte
		medewerker bijzonder transport PU	190 uur per jr		0,13 fte
		wapenspecteurs PU	1701 uur per jr		1,13 fte
		onbekend wie	0 uur per jr		0,00 fte
		totaal	1984 uur per jr		1,32 fte

Toelichting

*1 Inspecteurs doen alleen uiterlijke inspectie, ze kunnen uitlezen, batterij vervangen etc. maar verrichten geen reparatiewerkzaamheden

*2 Garantietermijn is 2 jaar

Processen PU rondom stroomstootwapens - cartridges (3 soorten: dummy, oefen, live) en holsters

Bestellen		voorraadbeheerder/oper. Inkoop PU	2 uur	eenmalig	
Ontvangen		wapenkamerbeheerder PU	1 uur	eenmalig	
Wegzetten		wapenkamerbeheerder PU	8 uur	eenmalig	

Registreren in OIS (straks Planon)									
Uitleveren aan wapenkamers								eenmalig	
eerste transport naar wapenkamer								eenmalig	
								eenmalig	
Bestellen								jaar	2 x per maand, half uur
Ontvangen								jaar	2 x per maand, half uur
Wegzetten								jaar	2 x per maand, half uur
Tellen								jaar	4x per jaar 4 uur
Uitleveren aan wapenkamers								jaar	half uur per order, 20 wapenkamers, 1x per 2 weken
transport naar wapenkamers								jaar	bestelling met meerdere items
Ontvangen van wapenkamers								jaar	20 minuten per levering
Totaal								jaar	excl. eenmalig
uren op jaarbasis								12 uur per jr	0,01 fte
								590 uur per jr	0,39 fte
								174 uur per jr	0,12 fte
								776 uur per jr	0,52 fte

Vraag:

- Hoeveel voorraad gaan we houden en wat is het verbruik. Hoeveel bedieners zijn/komen er?

Totaal impact PU capaciteit rondom stroomstootwapen

voorraadbeheer PU	14 uur per jr	0,01 fte
wapenkamerbeheerder PU	681 uur per jr	0,45 fte
medewerker bijzonder transport PU	364 uur per jr	0,24 fte
wapeninspecteurs PU	1701 uur per jr	1,13 fte
totaal PU	2760 uur per jr	1,84 fte
onbekend wie	0 uur per jr	0,00 fte
totaal PU + ?	2760 uur per jr	1,84 fte

Scenario HGL

Aantal bedienaars	369
Aantal in SSW bedienaars tegelijk in dienst	82
Aantal locaties	33
Aantal SSW's operatie	102
Aantal SSW's PA	6
Aantal SSW's OBT	
Verbruikpercentage cartridges per SSW per jaar (operatie, o.b.v. pilot gegevens)	0,85
Aantal cartridges PA (scherp) p.b.	6
Aantal cartridges OBT (scherp) p.b.	6
Aantal cartridges PA (oefen) p.b.	4
Aantal cartridges OBT (oefen) p.b.	4
Aantal cartridges PA (inert) p.b.	2
Aantal cartridges OBT (inert) p.b.	2

Scenario BT (GU)	Scenario BT (GU Koppel)	Scenario OG
23380	23380	440
3340	1670	80
167	167	80
3674	2004	120
40	40	6
770		
0,55	0,55	0,55
6	6	6
6	6	6
4	4	4
4	4	4
2	2	2
2	2	2

Gebruik stroomstootwapen

Monitor pilotjaar (feb. 2017 t/m jan. 2018)

Aantal inzetten **343**

Varianten gebruik stroomstootwapen over alle inzetten (N = 334*).
NB: per inzet kunnen dus meerdere varianten gebruikt worden

Verbaal aangekondigd	254
Uit holster getrokken	284
Gericht op persoon	242
Arcingfunctie gebruikt ('knetteren')	51
Stroomstootwapen afgevuurd	66
Toedienen stroomstoten na afvuren	28
Toedienen stroomstoot met de 'stun mode'	75

*Van 9 inzetten ontbreekt de informatie over de afzonderlijk gebruikte mogelijkheden.

Alleen dreigen versus afvuren en stunnen naar maand

	Alleen dreigen	Afvuren (evt. in combinatie met stunnen)	Alleen stunnen
Februari 2017	10	2	0
Maart 2017	21	4	1
April 2017	25	1	5
Mei 2017	21	11	5
Juni 2017	29	11	2
Juli 2017	23	6	9
Augustus 2017	19	10	4
September 2017	15	5	9
Oktober 2017	12	3	5
November 2017	13	5	3
December 2017	14	5	12
Januari 2018	11	3	9
Totaal	213	66	64

Monitor 2e jaar (feb. 2018 t/m jan. 2019)

170 Aantal inzetten

Varianten gebruik stroomstootwapen over alle inzetten (N = 170).
NB: per inzet kunnen dus meerdere varianten gebruikt worden

125	Verbaal aangekondigd
156	Uit holster getrokken
141	Gericht op persoon
17	Arcingfunctie gebruikt ('knetteren')
48	Stroomstootwapen afgevuurd
18	Toedienen stroomstoten na afvuren
32	Toedienen stroomstoot met de 'stun mode'

Alleen dreigen versus afvuren en stunnen naar maand

	Alleen dreigen	Afvuren (evt. in combinatie met stunnen)	Alleen stunnen
Februari 2018	4	4	0
Maart 2018	18	5	3
April 2018	12	1	3
Mei 2018	7	6	2
Juni 2018	10	2	7
Juli 2018	15	7	4
Augustus 2018	13	8	1
September 2018	6	2	2
Oktober 2018	2	1	0
November 2018	1	3	2
December 2018	5	4	0
Januari 2019	5	5	0
Totaal	98	48	24

Veelgestelde vragen stroomstootwapen

20211020 Q&A definitief versie 2.0

Opgesteld door: 5.1 lid 2 onder e (directie FM / politiemiddelen)
 5.1 lid 2 onder e (PDC / dienst communicatie)
 5.1 lid 2 onder e (PDC / project invoer stroomstootwapen)
 5.1 lid 2 onder e (deelprojectleider / project invoer stroomstootwapen)
 5.1 lid 2 onder e (PDC, IBT/OBT)
 5.1 lid 2 (Politieacademie)
 5.1 lid 2 onder e (Politieacademie)
 5.1 lid 2 onder e (Politieacademie)
 5.1 lid 2 onder e (PDC, dienst FM)
 5.1 lid 2 onder e (staf KL, Directie Operatiën, / stelselherziening)
 5.1 lid 2 (5.1.2.e)
 5.1 lid 2 onder e (5.1.2.e)

Vastgesteld door: Stuurgroep stroomstootwapens
 Datum opgesteld: 20 oktober 2021

Inleiding

Deze veel gestelde vragen zijn opgesteld voor de invoering van het stroomstootwapen begin 2022 en zijn voor intern gebruik. Dit document is een aanvulling op de kernboodschap invoering Stroomstootwapen, waarbij de geweldsinstructie stroomstootwapen leidend is. Ze vormen de leidraad voor nagenoeg alle vragen die mogelijk leven bij collega's en media/burgers. Basisuitgangspunten zijn hieronder opgesteld, als zijnde geweldstoepassing politie en kernboodschap invoer stroomstootwapen.

Geweldstoepassing politie

De politie heeft tot taak te zorgen voor de handhaving van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven. Om deze taak naar behoren te kunnen uitoefenen is het gebruik van geweld soms noodzakelijk. Dit hoort bij het daadkrachtige optreden dat van de politie wordt verlangd. Het gebruik van geweld is in Nederland aan strikte voorwaarden en regels gebonden en politieambtenaren zijn terughoudend bij de toepassing van geweld. Geweld wordt toegepast met inachtneming van de beginselen proportionaliteit, subsidiariteit, redelijkheid en gematigdheid. Politieambtenaren dienen hierbij te handelen binnen de kaders van de geweldsinstructie.

De Q&A's zijn in de volgende categorieën onderverdeeld.

1. [Stroomstootwapen algemeen](#)
 2. [\(pilot\)Ervaringen en \(onderzoeks\)rapporten](#)
 3. [Opleiding stroomstootwapen](#)
 4. [\(tijdelijke\) ambtsinstructie](#)
 5. [Geweldstoetsing, registratie, monitoring, evaluatie en reflectie](#)
 6. [\(Gezondheids\)Risico's stroomstootwapen](#)
 7. [Geraakt door het stroomstootwapen, wat gebeurt er dan?](#)
-

1. Stroomstootwapen algemeen

Hoe werkt de Taser X2/NL?

De Taser X2 is ontwikkeld met de intentie om op korte afstand (0 – 7,6 meter) in te zetten en is vanuit de werking niet dodelijk. Het stroomstootwapen heeft het doel de inzet van geweldsmiddelen met de kans op ernstiger letsel te vermijden. De Taser X2 vuurt in de schietmodus twee pijltjes af, die met een geïsoleerde stroomdraad met het wapen verbonden blijven. De pijltjes zijn zo ontworpen dat ze vast blijven zitten in de huid en/of kleding. Ook al dringen de pijltjes niet de huid van de getroffen binnen, maar komen de pijltjes tot 4 centimeter voor het lichaam, door het hoge voltage wordt dan toch een stroomcircuit opgebouwd. De Taser X2 meet de weerstand en geeft voltage bij indien er afstand tot de huid is.

Na het treffen van een persoon geeft het wapen een aantal korte stroomstoten per seconde (*22 stuks*) met een hoog voltage en een laag ampère. Hierdoor wordt het motorisch- en zintuiglijk zenuwstelsel gedurende een aantal seconden verstoord en veroorzaakt daarmee onvrijwillige spiercontracties. Dit zorgt voor een tijdelijk verlies van controle over de spieren met als gevolg dat de getroffen persoon omvalt. Dit heet Neuro Musculaire Incapacitatie (NMI). Het stroomstootwapen baseert zijn werking in de schietmodus niet op pijn en is dus ook effectief bij personen met een hoge pijntolerantie (*bijvoorbeeld een druggebruiker, personen met ernstige psychose, of een getrainde vechtsportbeoefenaar*).

Het maximale voltage van het stroomstootwapen is 50.000 Volt. De kracht zit echter niet in de hoge spanning (*het Voltage*), maar in de stroomsterkte (*het ampère*), die 1,3 mili-ampère (0,0013 A) per seconde bedraagt. Ter vergelijking, een kerstboomlampje heeft 1 Ampère.

Wat is de schokmodus?

In tegenstelling tot het afvuren van de pijltjes op afstand (*schietmodus*), waarbij de persoon “verstijft” door spiercontractie en omvalt, houdt de agent bij de schokmodus het stroomstootwapen direct tegen de huid van iemand, waarna pijnprikkels volgen.

Tijdens de praktijkproef (*pilotfase*) zijn ervaringen opgedaan met het gebruik van het stroomstootwapen. Hieruit volgt dat het gebruik van de schokmodus, anders dan het gebruik van de schietmodus, beperkt effectief is. Om die reden wordt het gebruik van het stroomstootwapen in de schokmodus omstreden geacht en is het gebruik ervan uitsluitend toegestaan ter afwending van direct gevaar voor het leven van personen, of van het ontstaan van zwaar lichamelijk letsel (*de zogenaamde afweerbevoegdheid*). Ook is het gebruik van het stroomstootwapen in de schokmodus geoorloofd ter verdediging tegen of voor het onder controle brengen van agressieve dieren. De tijdelijke monitor gebruik stroomstootwapen – *gebaseerd op het gebruik in de pilotteams in Amersfoort, Zwolle en Rotterdam* - laat zien, dat conform de nieuwe geweldsinstructie voor het stroomstootwapen, de (*omstreden*) schokmodus zelden meer is toegepast na aanscherping van de regelgeving na de zomer 2018.

Wat is de reden dat de politie een stroomstootwapen aanschaft?

Voor het gebruik van geweld beschikken politiemensen, naast hun mondelinge en fysieke vaardigheden, over geweldsmiddelen. In de basis zijn dat op dit moment de wapenstok, pepperspray en het vuurwapen. In de praktijk ervaren politiemensen in gevaarsituaties nog wel eens dat de pepperspray en/of de wapenstok niet effectief blijken en dat de stap naar het dienstpistool niet wenselijk/geoorloofd is. Voor die situaties is het stroomstootwapen een waardevolle aanvulling op de beschikbare geweldsmiddelen.

De voordelen in het kort:

- Op veilige afstand te gebruiken voor agent en omstanders;
- De-escalerend effect, dreigen is vaak al voldoende tot medewerking;
- Minimaal letsel voor agent, getroffen persoon en omstanders;
- Effectief bij personen die ongevoelig voor pijnprikkels zijn, bijvoorbeeld door het gebruik van verdovende middelen;
- Draagt bij aan zelfvertrouwen en daadkracht bij dreigende situaties. De agent kan immers vertrouwen op de de-escalerende werking en de technische werking van het stroomstootwapen.

Wat is het verschil tussen een stroomstootwapen en een Taser?

Het stroomstootwapen is een type wapen en de Taser is een merknaam (*producent is het Amerikaanse bedrijf AXON*) van een stroomstootwapen.

Welk stroomstootwapen gebruikt de politie?

De politie maakt gebruik van de Taser X2/NL, één van de meest geavanceerde stroomstootwapens die zich in de praktijk reeds heeft bewezen (o.a. tijdens de praktijkproef (pilotfase)), bij arrestatieteams en bij andere politiekorpsen in het buitenland, waaronder Verenigd Koninkrijk en het enige merk stroomstootwapen met voldoende onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek.

Waarom is voor dit merk/type gekozen?

De Taser X2/NL voldoet aan onze functionele- (mede opgesteld door de gebruikers van de praktijkproef (pilotfase)) en technische eisen, waarbij direct een tweede schot kan worden afgevuurd, zonder handmatig te hoeven herladen, mocht het eerste schot (deels) doel missen. Naast dit back-up schot kent de Taser X2/NL twee lasers om nauwkeuriger mee te richten. Ook biedt de Taser X2/NL de mogelijkheid om een 'waarschuwingsstroomboog' te laten zien waar vaak een sterke preventieve werking vanuit gaat, zo is in de praktijkproef (pilotfase) en buitenlandse praktijk gebleken.

De Taser X2/NL kent een lagere stroomsterkte dan voorgaande modellen, waarbij de stroom automatisch wordt aangepast afhankelijk van geregistreerde weerstand (afhankelijk van afstand tot de huid/kleding dikte). Dit zorgt voor (nog) minder risico op de gezondheid. Het stroomstootwapen geeft bij een slechtere verbinding dus een hoger stroomvoltage af dan bij iemand waarbij een goede verbinding met de pijltjes is gemaakt. De overgedragen stroomsterkte in ampère blijft gelijk.

Er is expliciet gekozen voor 'proven technology', gelet op de lange (wereldwijde) track record van Taser en onderbouwd met (onafhankelijke) wetenschappelijke studies naar gezondheidseffecten.

Waarom is het stroomstootwapen geel?

Het stroomstootwapen is door de fel gele kleur voor burgers en politiecollega's duidelijk te onderscheiden van het zwarte dienstpistool, dag en nacht bij diverse weersomstandigheden. De politie gebruikt verschillende kleurcodes voor verschillende soorten wapens. Zo zijn dummywapens blauw en less lethal wapens geel. Het gebruik van de fel gele kleur benadrukt dus dat de Taser X2/NL een less lethal wapen is.

Hoe wordt het stroomstootwapen gedragen?

Het stroomstootwapen wordt cross draw (*kruislings*) in een bijbehorend beenholster op het bovenbeen gedragen ten opzichte van het dienstpistool. Deze draagwijze verkleint de kans op het grijpen van het verkeerde wapen in een hoge stress situatie.

Is het stroomstootwapen de vervanger van het dienstpistool?

Nee, het stroomstootwapen is een toevoeging en geen vervanging van bestaande geweldmiddelen die de politie tot haar beschikking heeft. Het stroomstootwapen kan op maximaal 7,6 meter afstand gebruikt worden en heeft een grote de-escalerende werking (*vaak is dreigen al voldoende*). Daarnaast is het effectief bij personen die ongevoelig zijn voor pijnprikkels met minimaal letsel voor de agent, getroffen persoon en omstanders.

Wie krijgen de beschikking over het stroomstootwapen?

Ruim 17.000 politiemensen, werkzaam in de incidentafhandeling, verspreid over 167 basisteams worden opgeleid en gecertificeerd tot 'bedienaar stroomstootwapen'.

Waarom is ervoor gekozen om niet alle (geüniformeerde/wapen dragende) politiemensen op te leiden en certificeren?

De politie heeft verschillende scenario's afgewogen onder welke omstandigheden het grootste effect bereikt wordt voor de veiligheid en effectiviteit. De conclusie is dat dit het geval is, wanneer het stroomstootwapen beschikbaar gesteld wordt aan collega's die het eerst ter plaatse zijn bij meldingen, ook wel 'first responders'. Dit zijn politiemensen die werkzaam zijn in de incidentafhandeling van de basisteams.

Het is bekend dat de doelgroep 'first responder' soms breder kan worden gezien. De politie sluit dan ook niet uit dat een bredere doelgroep profijt kan hebben van dit wapen. Een uitrol binnen de doelgroep 'first responders' van de basisteams kan wellicht in de toekomst een positieve rol spelen bij afwegingen over het toerusten van andere doelgroepen. Van aanvullende doelgroepen dient dan wel eerst vastgesteld te worden dat dit wapen van toegevoegde waarde is in hun specifieke rol, voorzien van een landelijke

kosten / baten analyse en er moet politiek en maatschappelijk draagvlak zijn. Daarover moet naderhand opnieuw besluitvorming plaatsvinden.

Wanneer is het stroomstootwapen beschikbaar voor de politie?

Vanuit de praktijkproef (*pilotfase*) is een aantal politiemensen uitgerust met het stroomstootwapen. Daarnaast zijn medewerkers van het Arrestatieteam al enige jaren uitgerust met het stroomstootwapen. Vanaf 3 januari 2022 start de opleiding voor ruim 17.000 politiemensen werkzaam in de incidentafhandeling, tegelijk in alle eenheden, verdeeld over heel Nederland. Al deze politiemensen worden gedurende het jaar opgeleid en gecertificeerd tot bedienaar stroomstootwapen.

Worden alle politiemedewerkers van de basisteams uitgerust met een stroomstootwapen?

Het merendeel van de politiemedewerkers belast met incidentafhandeling in een basisteam wordt opgeleid. Er zijn voor de dienstdoende collega's voldoende stroomstootwapens in pool verband beschikbaar, beheerd door het basisteam. Uitgifte en inname van het stroomstootwapen vindt plaats op de opkomstlocaties van de basisteams.

2. (pilot)Ervaringen en (onderzoeks)rapporten

Waar en wanneer heeft de praktijkproef (pilot) van de politie plaatsgevonden?

De praktijkproef (pilot) is uitgevoerd in 4 eenheden tussen februari 2017 en februari 2018. Tijdens deze pilotfase zijn 300 agenten opgeleid voor het gebruik van het stroomstootwapen. Deze groep heeft het middel onder meer gebruikt tijdens de incidentenafhandeling.

Welke ervaringen en (onderzoeks)rapporten zijn van invloed op de invoering van het stroomstootwapen?

De politie heeft tijdens de pilot in vier eenheden ervaring opgedaan met het stroomstootwapen, waarvan een onafhankelijke evaluatie is opgesteld door de politieacademie (*Adang e.a., mei 2018*). Daarna heeft de Politieacademie het gebruik van het stroomstootwapen nauwkeurig gemonitord gedurende de overbrugging tot landelijke uitrol (*zie de verschillende monitors*).

Daarnaast heeft de politie ervaringen uit het buitenland (*o.a. intensieve uitwisseling met Verenigd Koninkrijk, Zweden en België*) meegenomen en zijn er afgelopen jaren diverse onderzoeksrapporten en adviezen verschenen. Onder meer het WODC-onderzoek naar mogelijke gezondheidseffecten (*zomer 2019*). Deze ervaringen en rapporten heeft de politie verwerkt en neemt zij mee in de invoering van het stroomstootwapen.

Wat zijn de ervaringen uit de proefperiode (pilot)/tot op heden met het stroomstootwapen?

Die ervaringen zijn positief en daarom ziet de politie meerwaarde om het stroomstootwapen toe te voegen aan de uitrusting van 'first responders'. De praktijkproef (*pilotfase*) heeft aangetoond dat met het stroomstootwapen veiliger en effectiever kan worden opgetreden in direct dreigende gevaarsituaties. Het de-escalierend effect van het stroomstootwapen is groot. Agenten kunnen meer op afstand handelen, met minimaal letsel voor alle betrokkenen en hoeven niet te wachten op bijstand. In de meeste gevallen (62%) was alleen dreigen met het wapen al voldoende om de persoon beheerst onder controle te brengen en direct aan te houden.

Het stroomstootwapen is inmiddels honderden keren ingezet (*dreigen met en daadwerkelijk gebruiken van het stroomstootwapen*) sinds de start van de praktijkproef (*pilotfase*) bij 4 teams begin 2017, zonder noemenswaardige gevolgen (*schade / letsel*). Nagenoeg alle personen die zijn blootgesteld aan stroom (200+) zijn kort na de inzet onderzocht door een medisch professional en in vrijwel alle gevallen bleef het letsel beperkt tot één of twee penetratiewondjes. In een enkel geval is letsel geconstateerd door het omvallen (schaafwond, bloedneus, gekneusde arm) of dat een pijltje op een kwetsbare plek zat (*genitaliën, oor, nek of hals*), dit noemen we secundair letsel. In de politie opleiding voor het stroomstootwapen worden de mogelijke risico's van het gebruik van het stroomstootwapen expliciet onder de aandacht gebracht.

Daarnaast gaven bijna alle agenten aan dat ze meer fysiek geweld en/of andere wapens (*wapenstok, diensthond of vuurwapen*) zouden hebben gebruikt als ze geen stroomstootwapen hadden gehad, met meer kans op letsel tot gevolg.

Is er onderzoek gedaan naar de veiligheid?

Ja, en geen van de onafhankelijke, wetenschappelijke studies verklaart de Taser X2 als onveilig.

De veiligheid wordt bevestigd in een rapport van Medisch onderzoeksinstituut Nivel, die in opdracht van het WODC literatuuronderzoek deed naar de mogelijke gezondheidseffecten van gebruik van het stroomstootwapen (juli 2019).

Het WODC concludeert o.b.v. studies met voldoende wetenschappelijke kwaliteit dat “Er geen evidentie is die de veronderstelde onveiligheid (*met name voor het hart*) van het stroomstootwapen aantoon. Ook voor risicogroepen zoals zwangere vrouwen, mensen met psychische problemen of onder invloed van middelen of medicatie, zijn geen specifieke bewijzen voor schadelijkheid te vinden”. Omdat het bij de proefpersonen van de studies meestal gaat om een overwegend gezonde - niet-representatieve populatie - kunnen echter, ook vanuit ethische overwegingen, moeilijk uitspraken worden gedaan over kwetsbare populaties. Daarom zal gelijktijdig met de invoer een medische monitor van start gaan zodat kan worden bijgedragen aan het vergaren van meer wetenschappelijk betrouwbare kennis.

Zijn er in het buitenland (EU) politieorganisaties die op dit moment een stroomstootwapen gebruiken?

Ja, onder andere in het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, maar ook in Duitsland, België en Noorwegen maakt de politie gebruik van het stroomstootwapen.

3. Opleiding stroomstootwapen

Hoe ziet de opleiding eruit?

Het accent van de opleiding ligt vooral op het veilig gebruik van het wapen in directe geweld- en gevaarsituaties, het schakelen daarbij tussen de uiteenlopende geweldsmiddelen van de politiemensen (scenariotraining) en de mogelijke (gezondheids)risico's. Op basis van de evaluatie van Politieacademie heeft de politie besloten om de initiële opleiding uit te breiden van twee naar drie aaneengesloten dagen. Hierdoor kan meer aandacht worden besteed aan de complexiteit van het bedienen van het stroomstootwapen, het integreren van de toepassing van het geweldsmiddel in de reeks andere beschikbare geweldsmiddelen en de mogelijke gezondheidsrisico's voor de getroffen persoon. Deze 3-daagse aaneengesloten opleiding bedienaar stroomstootwapen is compleet geïntegreerd in het IBT-programma van 2022. Voor deze doelgroep wordt in 2022 daarom 5 IBT dagen aangeboden, in plaats van de reguliere 4 dagen. Deelnemers aan de opleiding zijn reeds RTGP-gecertificeerd (CBV04 of CBV05), zijn vuurwapen dragend en werken al in de operationele praktijk. De opleiding wordt afgerond met een eindtoets die bij positief resultaat leidt tot een certificering voor het geweldsmiddel van een jaar.

Vervolgens maakt het stroomstootwapen onderdeel uit van het periodieke IBT onderhouds-training. Het is daarbij zeer wenselijk dat de deelnemers aan de SSW-bedienarsopleiding vooraf de e-learning nieuwe ambtsinstructie met goed gevolg hebben afgerond. Dit betreft in het bijzonder de modules 1, 2, 5 en 8, omdat op toepassingsniveau les wordt gegeven ten aanzien van de nieuwe Stelselherziening geweldsaanwending Tranche 2.

De doelgroep SSW-bedienars, moet deze e-learning verplicht gevolgd hebben vóór 1-7-2022 (en het liefst ook vóór 1-4-2022 in verband met de start van IBT-2 op die datum).

Hoe is de opleiding ontwikkeld?

De opleiding is een co-creatie van de Politieacademie en OBt en wordt verzorgd door de Politieacademie en IBT.

Ondergaan politiemensen tijdens de opleiding zelf ook stroomgebruik met het stroomstootwapen?

Nee, alleen een aantal docenten heeft op vrijwillige basis in het verleden stroomgebruik met het stroomstootwapen zelf ondergaan, maar dat is nu niet meer toegestaan. Om alle bedienars stroomgebruik met het stroomstootwapen te laten ondergaan kost te veel tijd en heeft onvoldoende toegevoegde waarde, omdat ze in de praktijk in principe zelf ook niet geraakt worden door het stroomstootwapen. Dit uitgangspunt geldt overigens tegenwoordig voor alle opleidingen van geweldsmiddelen.

Voor de pepperspray is destijds gekozen om op vrijwillige basis deze zelf te ondergaan tijdens de opleiding. Dit vanuit de gedachte dat in de praktijk er een kans bestaat ook zelf, tijdens de inzet van het middel, besmet te worden met de pepperspray. Het is dan goed te ervaren welk gevolg dat heeft op je eigen handelen.

4. (tijdelijke) Ambtsinstructie

In welke situaties kan/mag de politie het stroomstootwapen inzetten?

Het stroomstootwapen wordt ingezet in directe dreigende gevaarsituaties, waarbij het gebruik van geweldsmiddelen als de wapenstok of pepperspray niet effectief is en waarbij het gebruik van zwaardere geweldsmiddelen zoals het pistool of de politiehond niet wenselijk/geoorloofd is vanwege het aanzienlijke risico op ernstig letsel of de dood van de persoon, dit in het kader van proportionaliteit en subsidiariteit.

Vanaf 1 januari 2022 wordt - alleen voor het gebruik van het stroomstootwapen - een nieuwe tijdelijke geweldsinstructie van toepassing die op 1 juli 2022 - *identiek qua inhoud* - zal opgaan in de nieuwe ambtsinstructie van de Stelselherziening Geweldsaanwending Tranche 2.

In welke situaties de politie het stroomstootwapen mag inzetten staat beschreven in deze nieuwe ambtsinstructie, afgekondigd door de Minister van Justitie en Veiligheid d.d. 21 januari 2021 Staatsblad 46 / jaargang 2021:

Artikel 12c

1. Het gebruik van een stroomstootwapen in de schietmodus is slechts geoorloofd:

- a. om een persoon aan te houden ten aanzien van wie redelijkerwijs mag worden aangenomen dat hij een voor onmiddellijk gebruik gereed zijn wapen bij zich heeft en dit tegen een persoon zal gebruiken of aanstonds ander geweld tegen personen zal gebruiken*
- b. om een persoon aan te houden die zich aan aanhouding, voorgeleiding of andere rechtmatige vrijheidsbeneming tracht te onttrekken of heeft onttrokken;*
- c. ter verdediging tegen of voor het onder controle brengen van agressieve dieren;*
- d. om direct gevaar voor het leven van personen of voor het ontstaan van zwaar lichamelijk letsel af te wenden.*

2. Het gebruik van een stroomstootwapen in de schokmodus is slechts geoorloofd:

- a. ter verdediging tegen of voor het onder controle brengen van agressieve dieren;*
- b. om direct gevaar voor het leven van personen of voor het ontstaan van zwaar lichamelijk letsel af te wenden.*

Artikel 12d

De ambtenaar waarschuwt onmiddellijk voordat hij een stroomstootwapen tegen een persoon zal gebruiken, met luide stem of op andere niet mis te verstane wijze dat een stroomstootwapen gebruikt zal worden, indien niet onverwijld het gegeven bevel wordt opgevolgd. Deze waarschuwing blijft achterwege indien de omstandigheden de waarschuwing redelijkerwijs niet toelaten.

Hoelang mag stroom worden afgegeven?

Het stroomstootwapen mag niet langer worden gebruikt dan strikt noodzakelijk. Dit blijft een overweging die in elke afzonderlijke praktijksituatie door de bedienaar van het stroomstootwapen moet worden gemaakt. Over het algemeen is het toedienen van 1 stroomstoot van 5 seconden voldoende. Dit wordt de 'window of opportunity' genoemd; het geeft politiemensen de mogelijkheid om in 5 seconden de verdachte te benaderen en onder controle te krijgen.

Onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek toont aan dat langer dan 15 seconden stroom toedienen het risico op gevolgen voor de betrokkene verhoogt. Door de politie wordt daarom maximaal 3 x 5 seconden toedienen van stroom als richtlijn gehanteerd en uitgeleerd aan politiemedewerkers, maar het blijft een eigen overweging vanuit proportionaliteit.

Mag een stroomstootwapen bij water worden gebruikt?

Ja, er is geen risico om het stroomstootwapen bij water te gebruiken, zowel voor de persoon als voor de agent, omdat de stroomgeleiding plaatsvindt tussen de twee afgeschoten pijltjes. Blootstelling aan water verhoogt niet de stroomafgifte op de persoon. De Taser X2 zelf is echter niet waterdicht en mag dus ook niet te water raken.

Hebben bepaalde weersomstandigheden, zoals veel wind en regen, invloed op het gebruik van het stroomstootwapen?

Nee, de kracht (*en snelheid*) die gepaard gaat met het afschieten van de pijltjes is zo hoog, dat weersomstandigheden zoals regen of wind op deze korte afstand geen/minimaal invloed hebben op het gebruik en de werking van het stroomstootwapen.

De Taser X2/NL is spatwaterdicht, maar wanneer ze langdurig is blootgesteld aan hevige regen, is het verstandig om, na de dienst, de Taser te drogen en de batterij en cassettes te verwijderen.

Mag een stroomstootwapen worden gebruikt in mensenmenigte (bijv. een evenement en/of demonstratie)?

Het stroomstootwapen is gericht op een individu. Binnen een mensenmenigte kan daarom, als de omstandigheden dat toelaten, met het stroomstootwapen een individu worden uitgeschakeld. Het stroomstootwapen is niet ontworpen om een groep / menigte uit te schakelen.

Kan het stroomstootwapen worden gebruikt op iemand die dronken is en/of drugs heeft gebruikt?

Ja, het stroomstootwapen is het enige geweldsmiddel dat niet afhankelijk is van pijnprikkels, maar door zijn werking kort het motorisch- en zintuiglijk zenuwstelsel verstoort. De persoon verstijft direct en valt hierdoor om, los van het feit of hij/zij niet zou reageren op pijnprikkels, wat nogal eens het geval is bij buitensporig alcohol- en/of drugsgebruik. Het gebruik van bijvoorbeeld pepperspray kan in deze situatie, in tegenstelling tot het toedienen van een stroomstoot, minder effectief zijn. Politiepersonen worden opgeleid tot verantwoord en proportioneel gebruik van het stroomstootwapen en altijd alert te zijn op de toestand van een persoon.

Kan het stroomstootwapen worden gebruikt op iemand die zwanger is?

Ja, het stroomstootwapen mag op een zwangere vrouw worden toegepast. In de ambtsinstructie voor gebruik stroomstootwapen is deze groep namelijk niet expliciet uitgezonderd. Natuurlijk is hierbij proportionaliteit en subsidiariteit leidend (*wat zijn je alternatieven?*).

Biologisch en natuurkundig gezien, zullen de stroomstoten het ongeboren kind primair niet schaden in het zeer beschermende lichaam van de moeder, zo is de theorie. Dat heeft te maken met het feit dat de stroom tussen de polen altijd de kortste route volgt en geleiding via de spieren en het vocht onder de huid plaatsvindt.

Bij een duidelijk zichtbaar zwangere vrouw (*of wanneer de betreffende vrouw dat zelf duidelijk aangeeft*) is alertheid geboden, vooral bij het vallen van de vrouw als gevolg van de werking van het stroomstootwapen. Dat zou mogelijk ook gevolgen kunnen hebben op de foetus, net als bij elke andere valpartij van de moeder. Het is dan ook altijd goed om hier, in een dergelijk situatie, een medisch professional naar te laten kijken.

Als Amerikaanse fabrikant heeft Axon wel disclaimers/veiligheidsrichtlijnen, onder meer voor zogenaamde *hogere risicopopulaties*, waar zwangere vrouwen ook onder vallen. Gebruik van het stroomstootwapen op zwangere personen zou het risico op overlijden of ernstig letsel kunnen vergroten. Net als voor andere geweldstoepassingen, geldt dat ook voor het stroomstootwapen. Daarnaast is het nooit wetenschappelijk getest op zwangere vrouwen (*zou moreel onethisch zijn*).

Kan het stroomstootwapen worden gebruikt op iemand die een pacemaker draagt, of kampt met andere hartklachten?

Ja, pacemakers en geïmplementeerde defibrillatoren dienen aan een internationale norm te voldoen die voorschrijft dat deze de schok van een externe defibrillator (*AED*) met een kracht van 150 tot 400 Joule per puls kan doorstaan. De stroomstoot van een Taser X2/NL bedraagt ongeveer 0,076 Joule per puls.

Is gebruik van het stroomstootwapen in een GGZ-instelling toegestaan?

Ja, dit is toegestaan. Uiteraard wel binnen de grenzen van de ambtsinstructie. De politie heeft over het toepassen van geweld in GGZ-omgeving met GGZ Nederland nadere afspraken gemaakt. (*deze zijn vastgelegd in de handreiking tot samenwerking tussen GGZ en Politie – Gewelds)incidenten bij behandelsituaties dec 2019*)

De politie kan bij ernstige incidenten binnen een GGZ-instelling gevraagd worden noodhulp te verlenen wanneer de veiligheid van patiënten, personeel en betrokkene zelf in het geding dreigt te raken, en dit gevaar niet door het personeel zelf - *met haar eigen bevoegdheden* - kan worden beheerst. Het gaat dan

om een situatie waarbij de patiënt geen controle meer heeft over zichzelf en gewelddadig gedrag vertoont. De politie moet altijd reageren op een verzoek tot assistentie in geval van agressie of geweld tegen een medewerker met een publieke taak. De politie heeft de exclusieve bevoegdheid en de expertise om geweldsmiddelen in te zetten.

Mag de politie het stroomstootwapen gebruiken tegen personen met verward gedrag / kwetsbare groepen?

Er zijn situaties waarbij de politie genoodzaakt is geweld toe te passen om een directe geweld- of gevaarsituatie af te wenden. Het gebruik van een stroomstootwapen tegen personen met verward gedrag wordt niet uitgesloten, aangezien met de inzet van het stroomstootwapen het gebruik van een geweldsmiddel met een zwaardere impact en kans op letsel - zoals zwaar fysiek geweld, de hond, of zelfs het vuurwapen - voorkomen kan worden. In de opleiding van de politiemensen wordt specifiek aandacht besteed aan de inzet van geweldsmiddelen tegen personen met verward gedrag. Uit de praktijkproef (pilotfase) van een jaar blijkt dat de helft van de personen, waarbij het stroomstootwapen is ingezet onder invloed was van drugs, (bovenmatig) alcohol en/of psychisch in de war.

Kan een stroomstootwapen tegen dieren worden ingezet?

Ja, het gaat dan bijvoorbeeld om (loslopende) agressieve honden die aanvallen en bijten.

5. Geweldstoetsing, registratie, monitoring, evaluatie en reflectie

Als het stroomstootwapen wordt gebruikt door de politie, wat is dan de procedure?

Wanneer de politie geweld gebruikt wordt hiervan altijd melding van gemaakt. De inzet wordt hierna beoordeeld op:

- rechtmatigheid
- proportionaliteit
- subsidiariteit
- vakmanschap

Daarbij registreert de Taser X2/NL elke handeling én het gebruik van het stroomstootwapen op een niet zelf te wissen chip in het wapen, die achteraf kan worden uitgelezen. In alle gevallen – zowel de schiet- als de schokmodus - moet van het gebruik van stroom van het stroomstootwapen een geweldsrapportage worden opgemaakt, zoals dit bij alle geweldsaanwendungen gebeurt. Deze wordt vervolgens beoordeeld door de hulp Officier van Justitie (hOvJ).

Vermeld in BVH i8 geweldsmutatie ook het Nederlands serienummer van het gebruikte stroomstootwapen.

Na geweldgebruik wordt er altijd teruggekeken door de Teamchef en de medewerker die het geweld heeft toegepast. Heeft het geweldgebruik impact op de totale geweldsaanwending bij de politie, dan wordt hier landelijk aandacht aan besteed tijdens de IBT- training voor de RTGP- plichten. Het betreft tenslotte een geweldsmiddel, waarbij we continu kritisch moeten kijken naar de “beste” keuze die we als politie maken en waarvan we continue moeten blijven leren.

Waarom registreren we het dreigen met een stroomstootwapen?

Het extra registreren van het dreigen met het stroomstootwapen is een extra interne afspraak. Hiertoe is o.a. besloten omdat de inzet van het stroomstootwapen een forse impact heeft die vergelijkbaar is met het dienstpistool, door de laserpunten en het laten horen en zien van de waarschuwingsstroomboog.

Deze overweging - voor het extra registreren van dreigen met het stroomstootwapen – komt ook voort uit onze eigen professionaliteit:

- het betreft een **volstrekt nieuw wapen** waar het maatschappelijk debat mee is gevoeld;
- het is ook belangrijk om ons in deze startfase actief en transparant te verantwoorden, ook het dreigen, zodat we het wapen in de toekomst met **nog meer legitimiteit** kunnen gebruiken;
- ervaring uit de pilot leert dat dreigen vaak al voldoende is om medewerking te verkrijgen (62%); deze **succesfactor** zou onderbelicht blijven wanneer we dit niet zouden vastleggen;

- De invoer van het stroomstootwapen is een toevoeging aan ons geweldsspectrum; daarom dienen we het gebruik, ook het dreigen, te monitoren en eventueel bij te sturen om zo de **ondergrens van proportioneel en subsidiair gebruik *fine te tunen***.

Wat is met de aanbevelingen van de Nationale Ombudsman (NOM) gedaan, n.a.v. 2 onderzochte klachten van inzetten in 2017/2018 in GGZ?

De politie hecht waarde aan de zienswijze van de Nationale Ombudsman (NOM) en zijn mening over het politieoptreden, alsmede het vertrouwen van burgers in haar politie. Het zorgvuldig onderzoek van de NOM en de adviezen zijn ter harte genomen.

De aanbevelingen die de NOM in zijn slotbeschouwing doet voor juist en passend gebruik van het stroomstootwapen, liggen in lijn met de zienswijze en al eerder in gang gezette maatregelen door de politie, n.a.v. de evaluatie van de praktijkproef door de politieacademie (*zomer 2018*)

- Zorg dat de politieagenten getraind zijn en dat zij de instructie en de gezondheidsrisico's kennen:
Conform de evaluatie van de praktijkproef door de Politieacademie, is de opleiding reeds uitgebreid van 2 naar 3 dagen en is het onderhouden van kennis (*o.a. gezondheidsrisico's*) en training rondom het stroomstootwapen onderdeel van IBT.
- Bereid de inzet zo goed mogelijk voor:
Dit geldt voor elke toepassing van geweld. Met vakdocenten wordt dit nader vorm gegeven.
- Sta stil bij de effectiviteit van het stroomstootwapen:
Dit gebeurt, net als bij onze andere geweldstoepassingen. De praktijkproef heeft in elk geval uitgewezen dat het stroomstootwapen in honderden lastige, directe gevaarsituaties leidt tot effectiever én veiliger politieoptreden.
- Informeer de betrokkenen over de inzet van het stroomstootwapen:
Agenten kunnen mondeling toelichting geven nadat zij iemand hebben geraakt met het stroomstootwapen en een aanvullende flyer – beschikbaar in diverse talen - af-/meegeven, die ook beschikbaar komt op politie.nl.
- Evalueer de toepassing van het stroomstootwapen en leer ervan:
Dit doen we door lokaal te *reflecteren na inzet*, nationaal door te monitoren op belangrijke aspecten van gebruik, het aanmoedigen van reflectie binnen de teams en ook te leren van gebruik door andere Europese politiediensten.

6. (Gezondheids)Risico's stroomstootwapen

Is het stroomstootwapen veilig?

De politie twijfelt niet aan de veiligheid van de Taser X2/NL. De kans op ernstig letsel als direct gevolg van het stroomstootwapen is zeer gering. De Taser is inmiddels honderden keren ingezet sinds de start van de praktijkproef bij vier teams begin 2017, zonder noemenswaardige gevolgen (*schade/letsel*).

Nagenoeg alle personen (*meer dan 200*) die zijn blootgesteld aan stroom d.m.v. het stroomstootwapen zijn kort na de inzet onderzocht door een medisch professional. In vrijwel alle gevallen bleef het letsel beperkt tot één of twee penetratiewondjes. In een enkel geval is letsel geconstateerd door het omvallen (*schaafwond, bloedneus, gekneusde arm*) of dat pijltje op kwetsbaar plek zat (*genitaliën, oor, hals*), dit noemen we secundair letsel. In de politie opleiding voor het stroomstootwapen worden de mogelijke risico's van gebruik Taser expliciet onder de aandacht gebracht. Daarnaast gaven bijna alle agenten aan dat ze meer fysiek geweld en andere wapens (*wapenstok, diensthond of vuurwapen*) met meer kans op letsel zouden hebben gebruikt, als ze geen stroomstootwapen hadden gehad.

Gaat de politie de gezondheidseffecten monitoren?

Het WODC rapport van juli 2019 geeft aan dat er nog niet veel wetenschappelijke kennis uit de praktijk beschikbaar is. Daar kan de invoering van het stroomstootwapen bij de politie aan bijdragen. Door na een inzet de getroffen persoon medisch te laten beoordelen door een medisch professional en daarbij een vragenlijst te laten afnemen (*op vrijwillige basis*), kan worden bijgedragen aan het vergaren van meer wetenschappelijk betrouwbare kennis. Om beter te begrijpen wat de gezondheidseffecten van het stroomstootwapen zijn bij personen die geraakt zijn wordt onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek uitgevoerd door het Nivel en GGD Amsterdam. Daarbij wordt gebruikt gemaakt van de inzet van forensisch artsen, die worden gewaarschuwd bij elke geweldstoepassing van het stroomstootwapen. Deze "gezondheidsmonitor" zal vanaf 1 januari 2022 tot 1 januari 2025 worden uitgevoerd in opdracht van de Minister van Justitie en Veiligheid.

Wat gebeurt er als een omstander de draden van het wapen aanraakt?

De stroomdraden zijn geïsoleerd, zodat ze aangeraakt kunnen worden. Uiteraard wordt dit niet aangeraden, omdat het risico bestaat dat de draad breekt, waardoor het stroomcircuit niet tot stand komt en het stroomstootwapen dus geen effect heeft. Ook kan het aanraken van de geïsoleerde draden een tintelend gevoel geven, dit is normaal.

Wat gebeurt er als een omstander de geraakte persoon aanraakt?

Er gebeurt niets. Het stroomcircuit wordt onderhuids opgebouwd via het vocht in je lichaam (*elektriciteit volgt altijd de weg van de minste weerstand*). Daarom kan de persoon worden vastgepakt, dus ook wanneer de politie overgaat tot het boeien van de persoon met metalen handboeien. Je krijgt dan geen schok of iets dergelijks. Er kan wel er een tintelend gevoel ontstaan, dit is normaal.

Kan iemand overlijden door de stroomstoot?

Aan elk geweldsmiddel zitten risico's. Echter, de stroomsterkte van de Taser X2/NL is zo laag (1,3 milli-ampère), dat de Taser simpelweg te weinig kracht heeft om dodelijk te kunnen zijn. De directe relatie tussen enkel het gebruik van de Taser en overlijden is dan ook nimmer vast komen te staan. Stroomgebruik door de Taser op zich is niet dodelijk, maar er zijn wereldwijd enkele gevallen bekend over een dodelijke combinatie door secundaire omstandigheden. Uit Engeland zijn enkele gevallen bekend: 1x bij bovenmatig alcohol gebruik en 1x bij een met benzine overgoten persoon, waarbij de benzine vlam vatte door de Taser. De combinatie van zeer veel fysiek geweld, een langdurig gevecht, gebruik van stimulerende middelen en de inzet van een Taser kan verhoogde risico's opleveren.

7. Geraakt door het stroomstootwapen, wat gebeurt er dan?

Wie verwijdert de pijltjes?

De twee pijltjes worden door de politie verwijderd en de persoon wordt altijd getest op vitale lichaamsfuncties, zoals gebruikelijk bij toegepast geweld door politie. Het verwijderen van de pijltjes van het stroomstootwapen is onderdeel van de opleiding. Geadviseerd wordt om de pijltjes aan het zichtbare metalen gedeelte (niet aan de draden) rechtstandig (zonder te draaien) uit de wondjes te trekken. Hierbij dient er rekening mee te worden gehouden dat er zich aan de bovenkant van de pijltjes twee kleine weerhaakjes bevinden en er voldoende afstand is tot de eigen handen.

Indien een pijltje kwetsbare delen (*bv hoofd, nek, hals, of genitaliën*) heeft geraakt, dan zal deze door een medisch professional moeten worden verwijderd. De lengte van een pijltje is 14mm; medici zouden dit kunnen vragen omdat zij niet weten hoe ver een pijltje in de huid zit.

In de ministeriële voorschriften wordt een onderscheid gemaakt tussen gewone nazorg en nazorg bij het optreden in medische noodsituaties.

- De politieambtenaar die het stroomstootwapen heeft gebruikt, is verantwoordelijk voor het verrichten van de gewone nazorg.
- Professioneel medisch opgeleid personeel verricht de nazorg bij het optreden van medische noodsituaties.
- Ingevolge de Wet BIG (de wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg) is het verwijderen van de pijltjes van het stroomstootwapen uit het lichaam van de persoon/verdachte geen (zogenaamde) voorbehouden handeling en derhalve mogen politiemedewerkers deze als 'gewone nazorg' verwijderen.

Wordt een getroffen persoon altijd nagekeken op letsel door een arts?

Ja, dat is de standaard de komende 3 jaar in verband met de Gezondheidsmonitor. Na een inzet wordt de getroffen persoon medisch beoordeeld door een medisch professional.

Welk gevolgen en mogelijke symptomen zijn er nadat een persoon geraakt is door het stroomstootwapen?

De persoon op wie het stroomstootwapen is toegepast heeft over het algemeen twee kleine penetratie wondjes in de huid. Deze wondjes zijn veroorzaakt door de pijltjes die zijn afgeschoten en die zorgen voor de geleiding van de stroom. Rond deze wondjes kan de huid licht verbrand zijn als gevolg van de stroomstoten die zijn toegediend. Normaal gesproken zal de huid zich binnen enkele dagen herstellen, uiteraard dient er wel rekening te worden gehouden met de mogelijkheid van infectie. Indien de pijltjes in de kleding zijn blijven steken dan bestaat de mogelijkheid dat de getroffen persoon geen wondjes heeft

maar wel twee plekje op de huid die licht verbrand zijn. Indien de pijltjes zich nog in de huid bevinden dan dienen deze te worden verwijderd.

Mogelijke symptomen die kunnen optreden zijn:

- Duizeligheid en een draaierig gevoel (*gedurende een aantal minuten*);
- Verkramping van de spieren en krachtverlies in armen en benen;
- Kortstondig geheugenverlies met betrekking tot het incident;
- Tintelingen in het lichaam;
- Plaatselijke pijnklachten en huidzwellingen.

Deze verschijnselen zijn een normaal effect bij blootstelling aan het stroomstootwapen. Indien één of meer van deze symptomen niet binnen een dag zijn verdwenen dan dient de desbetreffende persoon nader te worden onderzocht door een arts.

9. Stroomstootwapen

Q&A Stroomstootwapen

Dossierhouder	5.1 lid 2 onder e
Bereikbaarheid	06 5.1 lid 2 onder e (5.1 lid 2 onder e)

Vraag 1:

0926

Waarom mag het stroomstootwapen worden toegepast op zwangere vrouwen / kwetsbare mensen / ouderen / etc.

Antwoord:

- Ik vind het belangrijk om nogmaals te benadrukken dat er meerdere redenen ten grondslag liggen aan de keuze om het gebruik van een stroomstootwapen en andere geweldsmiddelen, tegen kwetsbare personen niet op voorhand te verbieden.
- Ten eerste is het niet altijd kenbaar of iemand kwetsbaar en/of zwanger is. Dat blijkt in de praktijk niet altijd goed in te schatten, temeer omdat het gaat om direct dreigende gevaarsituaties.
- Ten tweede brengt een verbod op het gebruik van het stroomstootwapen bij kwetsbare groepen het risico met zich mee dat eerder voor een zwaarder geweldmiddel moet worden gekozen. Dat is niet wenselijk, zeker niet omdat in meer dan de helft van de gevallen enkel het dreigen met het stroomstootwapen leidt tot het opgeven van het verzet.
- Dit betekent uiteraard niet dat er geen begrenzing zit op het gebruik van het stroomstootwapen bij personen uit een kwetsbare groep.
- Bij het gebruik van geweld, zo ook bij het stroomstootwapen, moet de ambtenaar namelijk altijd de beginselen van proportionaliteit, subsidiariteit, redelijkheid

Met opmerkingen 5.2.1

en gematigdheid in acht nemen. Daarin wordt zichtbare kwetsbaarheid meegenomen.

-

Met opmerkingen **521**

Vraag 2:

Waarom hebben alleen de hondengeleiders van de eenheid Rotterdam een stroomstootwapen gekregen en hondengeleiders van andere eenheden niet?

Antwoord

- Ten behoeve van de uitrol van het stroomstootwapen is de bestaande toestemming verlengd en uitgebreid naar alle basisteams in Nederland.
- Omdat het team hondengeleiders van de eenheid Rotterdam nog onder de toestemming valt, kunnen zij in tegenstelling tot hondengeleiders van andere eenheden gedurende de verlengde toestemming nog over het stroomstootwapen beschikken.
- Bij de voorbereiding van de wijziging van het Besluit bewapening en uitrusting zal worden bekeken of het stroomstootwapen ook voor de hondengeleiders een meerwaarde heeft.

Vraag 3:

Is er wel genoeg geld om het SSW aan iedereen in het basisteam ter beschikking te stellen?

Antwoord:

- Er is in de begroting rekening gehouden met de financiering van het stroomstootwapen.
- De begrote financiering gaat uit van de afgebakende groep van ruim 17.000 agenten die tijdens hun dienst de beschikking krijgen over een stroomstootwapen.
- Mochten er in de toekomst wijzigingen plaatsvinden in deze groep, of in het benodigde aantal stroomstootwapens dan zal er naar extra financiering gekeken moeten worden.
- De stroomstootwapens worden daarbij tijdens de dienst ter beschikking gesteld, en niet op de persoon. Hiervoor is gekozen om zo efficiënt en effectief mogelijk om te gaan met schaarse middelen.

Vraag 4:

Uit onderzoek blijkt dat de gezondheidsrisico's voor kwetsbare personen hoog zijn en dat er al honderden doden zijn gevallen. Waarom wordt het gebruik van het stroomstootwapen dan niet beperkt tot situaties met gevaar voor ernstig letsel of de dood?

Antwoord:

De bevindingen en conclusies van het WODC onderzoek geven geen aanleiding gezondheidsrisico's als hoog in te schatten. Het besluit tot invoer is mede gebaseerd op onafhankelijke wetenschappelijke studies naar gezondheidsrisico's.

Desalniettemin laat ik na elke inzet de persoon die stroom heeft ontvangen, indien zij daarvoor toestemming geven door een medisch bevoegd persoon beoordelen.

Op mijn verzoek is een onafhankelijk wetenschappelijk vervolgonderzoek opgezet naar mogelijke gezondheidseffecten.

De verzameling van de voor dit onderzoek benodigde gegevens zal dit jaar van start gaan.

Vraag 5:

Over gezondheidseffecten voor kwetsbare personen als gevolg van het gebruik van het stroomstootwapen, is volgens het WODC onderzoek geen wetenschappelijke literatuur bekend. Is de Minister bereid blijvend onderzoek te doen naar de gezondheidsrisico's nadat het stroomstootwapen is ingevoerd?

Antwoord

- Tijdens de invoering laat ik doelpersonen medisch beoordelen, voor zover zij daar toestemming voor geven, en daarbij laat ik door een medisch bevoegd persoon een standaard vragenlijst invullen.
- In de periode 2022 – 2024 worden deze gegevens verzameld en periodiek door medisch wetenschappers geanalyseerd.
- De daarmee opgedane kennis kan mogelijk inzicht geven in mogelijke gezondheidseffecten bij kwetsbare personen. Op basis daarvan kunnen vervolgens eventuele vervolgstappen worden bepaald.

Vraag 6:

Op de capaciteit van de IBT en de noodhulproosters staat veel druk. Kan de minister toezeggen dat het toevoegen van het stroomstootwapen niet ten koste gaat van de IBT training en de omscholing naar de nieuwe Ambtsinstructie?

Antwoord:

- De korpschef heeft bij mij aangegeven dat de invoering van het stroomstootwapen zorgvuldig is voorbereid en geprioriteerd en geen nadelige gevolgen zal hebben voor de omscholing naar de nieuwe Ambtsinstructie.
- In dat kader zijn twee dagen IBT beschikbaar voor reguliere training en toetsing en is er een digitale e-learning beschikbaar voor agenten.
- Daarnaast zijn er voor de groep executieve politieambtenaren van het basisteam waaraan het stroomstootwapen wordt toegekend drie dagen beschikbaar voor de opleiding voor dit nieuwe geweldmiddel.

Aan: Minister van Justitie & veiligheid

Den Haag, mei 2018

Betreft: aanbieding rapport *'Het stroomstootwapen in de basispolitiezorg? Evaluatie van de pilot'*.

Geachte heer Grapperhaus,

Hierbij doe ik u het evaluatierapport *Het stroomstootwapen in de basispolitiezorg? Evaluatie van de pilot (april 2018)* toekomen, welke is opgesteld door Otto Adang e.a. van de Politieacademie.

Het betreft de evaluatie van de pilot stroomstootwapen binnen de Basis Politie Zorg welke heeft plaatsgevonden binnen de Eenheden Midden Nederland (Basisteam Amersfoort), Oost Nederland (Basisteam Zwolle), Rotterdam (hondengeleiders) en Noord Nederland (ondersteuningsgroepen) over de periode 1 februari 2017 tot 1 februari 2018.

Opzet van de pilot is om antwoord te krijgen op de vraag of de beschikbaarheid en het gebruik van het stroomstootwapen in de basispolitiezorg bijdraagt aan een veiliger, effectiever en nauwkeuriger politieoptreden. Uit de eindevaluatie blijkt dat het gebruik van het stroomstootwapen in de vorm van (het dreigen met) het afvuren van de pijltjes hieraan bijdraagt en leidt tot meer vertrouwen en weerbaarheid bij politiemedewerkers. Meer dan 300 inzetsituaties van het stroomstootwapen hebben geleid tot succesvolle aanhoudingen van verdachten en het afwenden van direct gevaar bij personen die verward, onberekenbaar en soms agressief gedrag vertonen, met minimaal letsel bij verdachte, agent en/of omstanders.

Voorts komt uit de evaluatie naar voren dat de effectiviteit van het stroomstootwapen mede afhankelijk is van de wijze waarop en de omstandigheden waaronder het wapen wordt gebruikt. Als kwetsbare punten noemen de onderzoekers:

- Het relatief frequente gebruik van de zogenaamde stunmode, welke beperkt effectief en omstreden is.
- Tekortkomingen in opleiding en training qua duur en inhoud, gezien de complexiteit van het bedienen van het wapen in combinatie met de andere geweldsmiddelen en de mogelijke gezondheidsrisico's bij gebruik.
- het onwenselijk gebruik van het wapen in bijzondere en/of (deels) gecontroleerde omstandigheden, bijvoorbeeld bij geboeide of ingesloten verdachten.
- de ruime formulering van de inzetcriteria voor het stroomstootwapen die waarborgen en het verantwoorden van gebruik soms lastig maken.

Op basis van deze eindevaluatie met sterke en kwetsbare punten beraadt de politie zich op een advies over het al dan niet opnemen van het stroomstootwapen in de standaard uitrusting van de basispolitiezorg en de randvoorwaarden die daarbij horen, inclusief de bedrijfsmatige impact ervan. Dit advies zal ik u later doen toekomen.

Vertrouwende erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

Erik Akerboom
Korpschef

Aandachtspunten voor bedienaars SSW n.a.v. evaluatie pilot

Stroomstootwapen in de BPZ
Oktober 2018

Eindconclusie evaluatie advies politie

Het gebruik van het stroomstootwapen in de vorm van (het dreigen met) het afvuren van de pijltjes draagt bij aan een veiliger en effectiever politieoptreden. De effectiviteit van het wapen is wel afhankelijk van de wijze waarop en de omstandigheden waaronder het wapen wordt gebruikt.

Punten van aandacht om risico's te minimaliseren en maatschappelijk draagvlak te optimaliseren

1. **Stun mode (pijn prikkel): niet gebruiken, tenzij...** het gaat om direct gevaar voor het leven van personen of voor het ontstaan van zwaar lichamelijk letsel af te wenden.
2. **Maximaal 15 seconde (herhaalbaar) stroom toedienen:**
 - ◆ zowel via de *pijltjes / arc-functie* (max 3x 5 seconde cyclus).
 - ◆ als via de inzet *stun-modus* (max 15 seconde!).
 - ◆ Meer dan 15 seconde stroom gaat gepaard met verhoogd risico op ernstige gevolgen, vooral bij kwetsbare personen.behelve in exceptionele omstandigheden; dan ook met duidelijke verantwoording!
3. **Geen inzet van het stroomstootwapen tegen verdachten / personen:**
 - ◆ die een overtreding hebben begaan (en geen misdrijf);
 - ◆ die al (deels) onder controle zijn (bijvoorbeeld geboeide of ingesloten verdachten in ophoudkamers);
 - ◆ om uitsluitend medicatie toe te kunnen dienen of een behandeling te geven bij psychiatrische patiënten.behelve in exceptionele omstandigheden; dan ook met duidelijke verantwoording!
4. Vormgeven van nabespreking, evaluerende feedback en reflectie om passend gebruik van geweld te waarborgen. Ook het standaard bijvoegen van de technische **data log** aan de geweldsmelding hoort daar bij om rechtmatigheid en proportionaliteit te beoordelen.
5. Een kwetsbaar persoon waartegen een stroomstootwapen gebruikt is door een **bevoegd medicus** na te laten kijken.

Geen inzet van stroomstootwapen in GGZ-instellingen

(motie Ellemeet, 21/12/2017)

- Operationalisatie: actuele adressenlijst van GGZ-instelling met BOPZ- aanmerking: <https://www.dwangindezorg.nl/gedwongen-opname/documenten/publicaties/2017/oktober/1/instellingen-met-een-bopz-aanmerking>
- Geldt voor de Basis Politie Zorg, niet voor AT.

Handel in de geest van **de voorgenomen geweldsinstructie Stroomstootwapen**

Artikel 12c

1. Het gebruik van een stroomstootwapen in de schietmodus is slechts geoorloofd:
 - a. om een persoon aan te houden ten aanzien van wie redelijkerwijs mag worden aangenomen dat hij een voor onmiddellijk gebruik gereed zijnd wapen bij zich heeft en dit tegen een persoon zal gebruiken of aanstands ander levensbedreigend geweld tegen personen zal gebruiken;
 - b. om een persoon aan te houden die zich aan aanhouding, voorgeleiding of andere rechtmatige vrijheidsbeneming tracht te onttrekken of heeft onttrokken;
 - c. ter verdediging tegen of voor het onder controle brengen van agressieve dieren;
 - d. om direct gevaar voor het leven van personen of voor het ontstaan van zwaar lichamelijk letsel af te wenden.

2. Het gebruik van een stroomstootwapen in de schokmodus (stunnen) is slechts geoorloofd:
 - a. ter verdediging tegen of voor het onder controle brengen van agressieve dieren;
 - b. **om direct gevaar voor het leven van personen of voor het ontstaan van zwaar lichamelijk letsel af te wenden.**

Uit het evaluatieonderzoek naar gebruik van het stroomstootwapen bij de basisteams van de politie, volgt dat het gebruik van de schokmodus, anders dan het gebruik van de schietmodus, beperkt effectief is. Voorts bleek uit opmerkingen gemaakt bij het AO politie van 20 juni 2018 en opmerkingen gemaakt in de consultatiefase op het ontwerpbesluit ambtsinstructie dat weerstand bestaat tegen ruim gebruik van het stroomstootwapen in de schokmodus. Gelet op de beperkte effectiviteit van het stroomstootwapen in de schokmodus wordt overwogen dat het niet-wenselijk is om het gebruik van de schokmodus, gelijk aan het gebruik van de schietmodus, in een ruim aantal gevallen toe te staan.

Waarschuwingen van fabrikant Taser/Axon voor gezondheidsrisico's bij toepassing van het stroomstootwapen

	<p data-bbox="475 613 584 1285">! WARNING</p> <p data-bbox="625 685 676 1388">Conducted Electrical Weapon</p> <ul data-bbox="679 519 877 1384" style="list-style-type: none">• Can temporarily incapacitate target.• Can cause death or serious injury.• Obey warnings, instructions and all laws.• Comply with current training materials and requirements.• See www.TASER.com.
---	---

Een stroomstootwapen:
...kan doelpersoon tijdelijk uitschakelen.
...kan mogelijk ernstig letsel met de dood tot gevolg hebben
(evenals onze overige geweldsmiddelen).

Waarschuwing voor potentiële gezondheidsrisico van (te) lang toedienen van stroomstoten, zowel als continue stroomcyclus als opgetelde cycli van 5 sec.:

“Bedienaar moet een stroomstootwapen gebruiken voor één standaardcyclus (vijf seconden) en vervolgens de situatie evalueren om te bepalen of volgende cycli noodzakelijk zijn.” De bedienaar moet bij de blootstelling aan stroom langer dan 15 seconden in overweging nemen (als gevolg van meerdere toepassingen of continue cycli) dat het risico op overlijden of ernstig letsel toeneemt. Alle volgende stroom-toepassingen [langer dan 15 seconden] moeten onafhankelijk te rechtvaardigen zijn en de risico's moeten worden afgewogen tegen andere geweldsopties”

Cumulatieve effecten. Blootstelling aan stroom veroorzaakt bepaalde effecten, waaronder fysiologische en metabole veranderingen, stress en pijn. Bij sommige personen kan het risico op overlijden of ernstig letsel toenemen bij herhaaldelijke blootstelling aan SSW. Herhaalde, langdurige of continue stroomtoepassingen kunnen bijdragen tot uitputting, stress, cardiale, fysiologische, metabole, respiratoire en geassocieerde medische risico's.

Sommige personen kunnen bijzonder vatbaar zijn voor de gevolgen van het gebruik van stroom. De vatbare personen zijn onder meer ouderen, mensen met hartaandoeningen, astma of andere longaandoeningen, en mensen die lijden aan opgewonden delier, diepe nervositeit, ernstige uitputting, drugsvergiftiging of chronisch drugsgebruik en / of overmatige inspanning door fysieke strijd.

Waarschuwing gericht op gedrag verdachte dat duidt op overlijdensrisico

- ◆ Bizar of gewelddadig gedrag
- ◆ ‘Bovenmenselijke’ krachten en uithoudingsvermogen
- ◆ Tekenen van oververhitting / overvloedig zweten / ontkleden
- ◆ Agressief reagerend op licht en reflecterende oppervlakken
- ◆ Niet gevoelig voor pijnprikkels
- ◆ zelf-verminking
- ◆ Verlies van bewustzijn
- ◆ Verstoring van het ademhalingspatroon

Waarschuwing om niet te richten op borst/hartstreek en genitaliën

- ◆ de beoogde doelgebieden waarop dient te worden gericht:
 - A. voorzijde: onderste deel bovenlijf en het onderlichaam (blauwe zones);
 - B. achterzijde: onder het nekgebied
- ◆ Richt op de gordellijn en de grotere spieren voor effectiever gebruik.
- ◆ Hanteer ruime afstand tussen pijltjes en het hart.
- ◆ Vermijd het richten en raken van gevoelige lichaamsdelen als hoofd, ogen, keel, nek en geslachtsdelen.
- ◆ Rug-schot heeft de voorkeur boven schot op de voorzijde van de doelpersoon, wanneer dit praktisch haalbaar is.

Indirect (secundaire) letsel

- ◆ De ‘verlammende werking’ van het SSW kan resulteren in letsel als gevolg van het verlies aan controle, waarna de doelpersoon bijvoorbeeld ongelukkig ten val komt (let op trappen, balkons e.d).
- ◆ Risico op een mogelijke hartritmestoornis (personen met een pacemaker, of de pijltjes treffen dicht bij het hart of een persoon onder invloed van (bovenmatig) drugs of alcohol en er wordt meerdere keren stroom gebruikt).
- ◆ Tijdens de pilotperiode zijn gerapporteerd (elk eenmaal):
 - bebloede neus en knokkels;
 - schaafplek op de rug, schaaftwondjes in het gezicht;
 - bult op het voorhoofd;
 - scheur in de huid van het voorhoofd met een hersenschudding;
 - zwaar gekneusde elleboog

AO SSW 19 december.

WODC

- Elke vorm van geweldgebruik kent gezondheidsrisico's.
- Ik heb WODC onderzoek laten doen naar wat wetenschappelijk bekend is over gezondheidsrisico's stroomstootwapens.
- De bevindingen en conclusies daarvan geven geen aanleiding deze risico's als hoog in te schatten.
- Daarnaast is voor gezondheidswaarschuwing bij Taser geen wetenschappelijke onderbouwing gevonden.
- De Taser X2 is inmiddels meer dan 500x ingezet sinds de start van de praktijkproef bij 3 teams begin 2017, zonder noemenswaardige gevolgen (schade / letsel). Nagenoeg alle doelpersonen die zijn blootgesteld aan stroom (200+) zijn kort na de inzet onderzocht door een arts en bleef in vrijwel alle gevallen het letsel beperkt tot één of twee penetratiewondjes. Enkele keer secundair letsel door het omvallen (schaafwond, bloedneus, gekneusde arm) of dat pijnlijke op een kwetsbaar plek zat (genitaliën, oor)

Reuters

- Reuters heeft een database met mogelijke sterfgevallen door Taser-gebruik, gebaseerd op mediaberichten, zelfrapportage door de bediener van de Taser en in een minderheid van de gevallen op een autopsierapport.
- Ik merk op dat dit onderzoek niet voldoet aan de eisen die aan objectief wetenschappelijk onderzoek worden gesteld.
- Er zijn politiedossiers bekeken in Amerika waar het stroomstootwapen onder meer bij betrokken was, over een periode van 15 jaar (!). In deze casussen is het causale verband tussen overlijden en inzet Taser meestal niet vast te stellen (wat de bewering van Amnesty erg suggestief maakt).
- Ook is niet duidelijk op basis van welke cijfers door Reuters wordt geconcludeerd dat sprake zou zijn van een verhoogd dodelijk risico bij bepaalde kwetsbare groepen.
- Het directe, causale verband tussen overlijden en taser-inzet is niet vast komen te staan,
- Ik heb mijn beslissing daarom gebaseerd op de uitkomst van het WODC onderzoek naar wat wetenschappelijk bekend is over blootstelling aan stroomstootwapens.

Aangescherpte geweldsinstructie

- De tijdelijke geweldsinstructiebepaling zoals die in het eerste jaar van de pilot gold, was ruim van opzet.
- Uit evaluatie door politieacademie kwam naar voren dat de schokmodus frequent was gebruikt en beperkt effectief bleek en het stroomstootwapen was gebruikt in gesloten setting of tegen mensen die reeds (deels) onder controle waren.
- De korpschef en ik achtten dat ongewenst.
- Daarom heeft korpschef vorig jaar na de zomer het handelingskader van de pilot teams dienovereenkomstig aangepast.
- Begin dit jaar heb ik de tijdelijke geweldsinstructie voor de pilot teams vernieuwd en strikter geformuleerd.

- Instrumentele benadering;
- Wetenschap versus journalistiek
- Onderliggende gezondheidsproblematiek;
- Research index fabrikant Taser: 782 studies
- GGZ: agressief, onberekenbaar, suïcidaal en gewapend.

Aantekeningen monitor 2019

Tijdens deze derde periode is van de drie pilotteams informatie verkregen over in totaal 76 inzetten met het stroomstootwapen, die handelden over 68 verschillende situaties gedurende februari tot augustus 2019.⁴ In totaal hebben in deze tweede periode 44 gecertificeerde agenten het stroomstootwapen een of meer keer ingezet

In alle gevallen waarbij het stroomstootwapen is ingezet tegen verdachten kon de persoon tegen wie deze inzet was gericht direct worden aangehouden. Indien het stroomstootwapen werd gebruikt tegen een persoon met geestelijke gezondheidsproblemen en/of ter afwending van direct dreigend gevaar werd de situatie in alle gevallen onder controle gebracht.

In zo'n 62% van de gemelde gevallen bleef de inzet beperkt tot dreigen met het stroomstootwapen en kon de doelpersoon worden aangehouden.

Het door de doelpersonen opgelopen letsel ten gevolge van het treffen door de pijltjes kort na de inzet, bleef in vrijwel alle gevallen beperkt tot een of twee kleine penetratiewondjes.

Tijdens de inzet met het stroomstootwapen was de helft volgens de bedienaren onder invloed van alcohol, drugs en/of psychisch labiel.

Van acht doelpersonen werd separaat gemeld dat het ging om een persoon met een psychiatrische aandoening of een verslaving. Veelal verkeerden zij ten tijde van de inzet in een psychose of in een anderszins (zeer) verwarde toestand. Enkele van deze doelpersonen waren bekend in het hulpverleningscircuit, drugsverslaafd en/of suïcidaal. Zo moest een man met een 'psychisch verleden' die zijn woning compleet vernield had en dreigde met een hamer aangehouden worden in verband met belediging en opruiing, zocht een dronken psychotische bewoner van een jongeren opvanghuis de confrontatie met de politie, moest een 'zeer onberekenbare en agressieve arrestant' afkomstig uit een psychiatrische inrichting verplaatst worden naar een isoleercel, moest een suïcidale man die in zijn woning brand had gesticht uit zijn woning gehaald worden en moesten twee jong volwassenen met verstandelijke beperking die binnen de instelling de boel gesloopt hadden en bewapend waren met messen aangehouden worden.

>> Moedig en veilig politie-optreden

Ruim een kwart van de doelpersonen (26,7%) had tijdens de inzet zichtbaar een wapen voor onmiddellijk gebruik voorhanden.

Op de vraag wat men zou hebben gedaan indien men niet over het stroomstootwapen had beschikt, geven vrijwel alle agenten aan in dat geval met (zwaar) fysiek geweld en met gebruikmaking van andere wapens (wapenstok, pepperspray¹⁴, vuurwapen¹⁵ en/of diensthond) tot aanhouding te zijn overgegaan of de situatie onder controle gebracht. De schildprocedure wordt hierbij drie keer eveneens als optie genoemd; een keer met de opmerking dat dit dan gepaard zou zijn gegaan met zwaar fysiek geweld. In een geval werd gemeld dat zonder stroomstootwapen de situatie bevroren zou zijn in afwachting van de onderhandelaar in combinatie met de DSI. In een ander geval werd vermeld dat zonder het stroomstootwapen de doelpersoon vermoedelijk ontkomen zou zijn.

Vier keer werd expliciet aangegeven dat pepperspray juist niet mogelijk of gewenst zou zijn geweest, vanwege de afstand, de kleine ruimte of de aanwezigheid van kinderen in de woning.

De meeste bedienaars van het stroomstootwapen zijn dan ook positief over de werking van het stroomstootwapen. een ruime meerderheid van de bedienaren dat de verdachte door het gebruik van het stroomstootwapen volledig weerloos werd, minder agressief en/of dat de verdachte makkelijker kon worden aangehouden.

Uit de ‘meldingsformulieren geweld’ is verder op te maken dat de betreffende casus met de betreffende agent wordt nabesproken (een enkele keer staat dit ook expliciet in de tekst vermeld). Ook in de debriefing worden casus nabesproken. Bevindingen worden zo nodig gedeeld met het team Operationele Begeleiding en Training (OBT) ten behoeve van de doorontwikkeling van de geweldstraining. Voor de hondengeleiders gebeurt dit veelal op locatie met de Officier van Dienst, aangezien zij door de gehele eenheid ingezet worden. Alleen bijzondere voorvallen met het stroomstootwapen worden binnen het eigen team surveillancehonden nabesproken.

In bijna 70% van de situaties waarbij het stroomstootwapen is ingezet was er sprake van een persoon die zich verzette tegen zijn aanhouding, voorgeleiding of andere rechtmatige vrijheidsbeneming (bijvoorbeeld op grond van een IBS of RM²⁴). In vrijwel alle overige situaties was de inzet gericht op het afwenden van direct gevaar voor het leven van personen of voor het ontstaan van zwaar lichamelijk letsel. Bij deze gevallen van direct gevaar hoeft het dus niet te gaan om een persoon die verdacht is van een strafbaar feit: meestal betreft het personen met geestelijke gezondheidsproblemen, al dan niet met een IBS of RM, die agressief en gewelddadig zijn en een gevaar vormen voor zichzelf of de omgeving. Uit deze tabel blijkt onder meer dat in deze derde periode niet een keer een stroomstoot direct op het lichaam is toegediend met de ‘stun mode’. Niet een keer is het stroomstootwapen in de zogenoemde schokmodus gebruikt. In de vorige monitor bleek al een sterke afname van dit gebruik van de ‘stun mode’ na augustus 2018, vooruitlopend op de aangekondigde aanscherping van de inzetcriteria vanaf 30 januari dit jaar

In deze tweede periode was er echter één voorval, in de maand juni, waarbij sprake was van inzet van het stroomstootwapen in zo’n GGZ-instelling. Het betrof een instelling voor jong volwassenen met een verstandelijke beperking, alwaar drie bewoners vernielingen pleegden en dienstdoend personeel bedreigden. Alle drie bewoners waren in het bezit van een mes. Aanrijdend kon de meldkamer niet vertellen of de genoemde instelling een GGZ-instelling met een Bopz-aanmerking betrof. Ter plaatse gaf de aanwezige OVD-P aan dat een van de drie bewoners buiten reeds aangehouden was en dat nog twee bewoners binnen waren die moesten worden aangehouden. Binnen was de vloer zeer glad door water en zeepsop en lag er overal glas. Omdat inzet van de diensthond hierdoor niet mogelijk was en omdat op dat moment niet bekend was of het een instelling met een Bopz-aanmerking betrof, is aan de OVD-P gevraagd de verdachten te benaderen met een lexaanschild en een stroomstootwapen. Onder dreiging met het stroomstootwapen zijn vervolgens beide verdachten zonder verder verzet aangehouden.

Na deze aanhoudingen werd bekend dat het een instelling met een Bopz-aanmerking betrof.

Casus Zwolle

Een keer betrof dit een situatie waarin vier agenten hun stroomstootwapen gebruikten. Bij dit voorval werd door hen in totaal zeven keer het stroomstootwapen afgevuurd op één doelpersoon, waarbij in totaal 35 seconden stroom werd afgegeven. Niet duidelijk is hoeveel seconden stroom de man hiervan daadwerkelijk heeft ontvangen. In deze casus ging het om een man die op het treinstation met messen had geprobeerd agenten neer te steken. Uiteindelijk vlucht hij weg via het spoor. De man had meerdere T-shirts en truien aan. Samen met de moeilijke omstandigheden, te voet achtervolgend over het spoor, leidde dit er toe dat uiteindelijk zeven keer het stroomstootwapen werd afgevuurd, alvorens de man kon worden overmeesterd. (p3)

In de negen gevallen waarbij het stroomstootwapen een tweede keer werd afgevuurd was de uitwerking in één situatie opnieuw niet naar verwachting. Dit betrof de situatie waarbij in totaal zeven keer het stroomstootwapen werd afgevuurd op één doelpersoon door vier agenten. Door drie agenten werd in deze situatie een tweede keer het stroomstootwapen afgevuurd. Ondanks dat in alle gevallen de doelpersoon ook geraakt werd, kon deze pas na het zevende schot overmeesterd worden. Vermoedelijk bereikte de stroom hem niet door de meerdere lagen kleding die hij droeg (p6)

In de casus is niet duidelijk hoeveel seconden stroom de doelpersoon daadwerkelijk heeft ontvangen, maar zeer waarschijnlijk minder dan 35 seconden. (p14)

Het is goed te bedenken dat de stroomduur in de logdata het aantal seconden registreert dat het wapen stroom heeft afgegeven. Dat is niet per se gelijk aan de totale duur dat de getroffen persoon ook daadwerkelijk stroom heeft ontvangen. Die duur zal minder zijn als pijltjes de doelpersoon niet (goed) treffen of wanneer om een andere reden de afgegeven stroom niet het lichaam van de doelpersoon bereikt. Bijvoorbeeld doordat de doelpersoon dikke of meerdere lagen kleding draagt, of doordat een of beide stroomdraadjes breken.(p6)

Dit betreft de som van een of twee keer afvuren plus de eventueel kort daarna toegediende stroomstoten: In een geval werd door meerdere agenten stroom ingezet op één doelpersoon; de casus waarbij door vier agenten in totaal zeven keer het stroomstootwapen werd afgevuurd op één doelpersoon. De totale stroomduur van deze gezamenlijke inzet bedroeg 35 seconden.

Bij twee inzetten bedraagt de totale stroomduur meer dan de 15 seconden, te weten 22 en 17 seconden, die algemeen als veilig worden beschouwd.¹² De inzet met een totale stroomduur van 22 seconden betrof een man met geestelijke gezondheidsproblemen die naakt in achtertuinen rondrende. Na aankomst van de politie was deze man zijn eigen flatwoning ingegaan. De voordeur stond open en de hele woning lag overhoop. De man vertoonde agressief gedrag. Bij het benaderen van de man rende deze naar het balkon. Nadat hij naar het balkon van de burens was geklommen, maakte de man aanstalten om over de reling te springen. Om dit te voorkomen is het

stroomstootwapen afgevuurd. Omdat de agent alleen was kon de man niet direct overmeesterd worden, waardoor een tweede schot en het extra toedienen van stroom nodig was. Dit betrof een inzet tegen een doelpersoon met geestelijke gezondheidsproblemen. De man was suïcidaal en had kort daarvoor op het balkon op de 2e verdieping gestaan en gedreigd naar beneden te springen. De man was vervolgens de woning weer binnen gegaan alwaar hij in een kamer brand stichtte. In overleg met OVD-P en de brandweer werd een snelle instap in de woning gedaan vanwege de rookontwikkeling. De man werd direct 'getaserd', zodat hij uit de woning gehaald kon worden.

Ook de inzet met een totale stroomduur van 17 seconden was gericht tegen een man met geestelijke gezondheidsproblemen. Deze inzet vond plaats op een containerschip. De kapitein gaf aan dat de man met messen had gedreigd en mogelijk in een psychose verkeerde. De OVD-P gaf aan dat de man ter beoordeling moest worden meegenomen naar een politiebureau. De man zat op dat moment opgesloten in de machinekamer met meerdere messen onder handbereik. De man was tijdens zijn aanhouding agressief. Naast de inzet van schild, diensthond en fysiek geweld, was het uiteindelijk ook nodig om het stroomstootwapen twee keer af te vuren met drie extra stroomstoten, alvorens de man overmeesterd kon worden.

Aangescherpte geweldsinstructie SSW (per 1-2-2019)

3.2 Duur waarvoor stroom mag worden gegeven Indien het gebruik van het stroomstootwapen is geboden, mag het stroomstootwapen niet langer worden gebruikt dan strikt noodzakelijk. Dit blijft een overweging die in elke afzonderlijke praktijksituatie zal moeten worden gemaakt. Van belang is dat langer gebruik (meer dan 3 maal 5 seconden stroom) het risico op ernstige gevolgen voor betrokkene verhoogt.

R'dam (ingesloten)

In deze derde periode is geen sprake geweest van inzet met het stroomstootwapen ten behoeve van medicijnname, vermoedelijk speelt hierbij Motie Ellemeet een rol. Wel is twee keer het stroomstootwapen ingezet tegen een doelpersoon die reeds ingesloten was in een politiecel. In beide gevallen ging het om een arrestant die verplaatst moest worden. In maart 2019 betrof het een zeer onberekenbare en agressieve arrestant uit een psychiatrische inrichting die in zijn cel dermate agressief gedrag vertoonde dat hij overgebracht moest worden naar de isoleercel. Vooraf werd hiertoe samen met de HOvJ een plan van aanpak gemaakt met het doel dit met zo min mogelijk schade of letsel te realiseren. Zonder resultaat werd eerst met een gesprek getracht de arrestant te bewegen vrijwillig mee te gaan. Vervolgens werd geprobeerd de arrestant hiertoe te bewegen met een blaffende diensthond in de cellengang, omdat eerder de arrestant onder de indruk bleek van een politiehond. Tenslotte werd de celdeur geopend en ging de hondengeleider in de deuropening staan met de hond kort aan de lijn en in zijn andere hand het stroomstootwapen. De arrestant werd gewaarschuwd dat het stroomstootwapen zou worden afgevuurd als hij niet zou meewerken. Aangezien de arrestant agressief bleef en niet wilde meewerken is het stroomstootwapen eenmaal afgevuurd, waarna de arrestant kon worden geboeid en verplaatst naar de isoleercel.

In juni 2019 betrof het een agressieve arrestant onder invloed van GHB. Deze arrestant was zeer sterk en trapte en beukte de celdeur uit zijn sponning. De hondenbegeleider is hierop ter plaatse gevraagd om ondersteuning te geven bij het verplaatsten van de arrestant. De aanpak is in overleg gegaan met de dienstdoende chef. Besloten werd om de arrestant onder dreiging van het stroomstootwapen te verplaatsen. De arrestant werkte hierop volledig mee.

>>> discretionaire bevoegdheid (in meer of mindere mate de vrijheid toekent om in concrete gevallen naar eigen inzicht een besluit te nemen – in overleg met verantwoordelijk leidinggevende)

Aantekeningen Monitor PA 2018 – 2019

(5.1 lid 2 onder e – 06-5.1 lid 2 onder e)

Aanleiding

Het heeft meerwaarde om, voor de drie teams waarvan de korpschef voorstelt dat deze het stroomstootwapen ook in de definitief zouden krijgen, de pilot te verlengen. Op deze wijze kunnen de bovenstaande verbeteringen al in de praktijk worden beproefd en hun werking worden geanalyseerd. Na overleg met het betreffende gezag zal ik daarmee instemmen.

Naar aanleiding van dit evaluatierapport heeft de politie na de zomer de pilot teams verzocht om alvast overeenkomstig de striktere geweldsinstructie voor het stroomstootwapen te gaan handelen. Meer concreet ging het om de beperking van het gebruik van de schokmodus tot situaties waarin direct gevaar voor het leven van personen of voor het ontstaan van zwaar lichamelijk letsel moet worden afgewend. Daarnaast werd gewezen op de stroomduur (maximaal 15 seconden) en de inzet tegen personen die fysiek onder controle zijn.

Oordeel

De sterke punten uit het evaluatierapport blijven overeind. De politie hanteert vanaf augustus 2018 strengere regels voor gebruik van het ssw ten aanzien van stun mode, stroomduur en inzet tegen personen die fysiek onder controle zijn. En dat lijkt een positief effect te hebben. Minder gestund dus! Er worden hoge eisen gesteld aan opleiding en training, maar uit de monitor is niet naar voren gekomen dat hierin is tekort geschoten. En ook hierbij geldt dat de politie vanaf augustus 2018 alvast is gaan werken in de geest van de nieuwe ambtsinstructie. Er is dus al meer aandacht voor de risico's.

5.2.1

Wel positief dat het erop lijkt dat de hondengeleiders na het pilotjaar de diensthond eerder inzetten dan het ssw. Lastig uit te leggen zijn de gevallen waarbij het ssw is ingezet tegen personen die al geboeid waren en tegen personen die al ingesloten waren. Kritiek kunnen we enigszins weerleggen door aan te geven dat die voorvallen plaatsvonden voordat de scherpere regels in augustus 2018 ingingen. Nog slechts 2 inzetten in GGZ instellingen is een stuk minder dan de 21 inzetten in 2017.

Dit voorjaar heeft de politieacademie een analyse uitgevoerd. Deze analyse heeft betrekking op het gebruik van het stroomstootwapen door de drie pilot teams in de periode februari 2018 tot februari 2019. Bijgaand treft u de rapportage van deze analyse aan. De analyse laat zien dat het gebruik van de schokmodus na september 2018 sterk is afgenomen en het gebruik tegen personen die al waren geboeid of zich in een gesloten ruimte bevonden, daarna niet meer plaatsvond.

Beperkte bijsturing en feedback:

- Wordt niet als zodanig geregistreerd. Onderzoeker heeft bij de 3 betreffende pilotcoördinatoren navraag gedaan. Navraag door de onderzoeker leert dat alle geweldaanwendungen met het stroomstootwapen worden nabesproken. In de basisteams gebeurt dit veelal individueel met de Officier van Dienst of tijdens een debriefing. Bevindingen worden zo nodig gedeeld met het team Operationele Begeleiding en Training (OBT) ten behoeve van de doorontwikkeling van de geweldstraining. Voor de hondengeleiders gebeurt dit veelal op locatie met de Officier van Dienst, aangezien zij door de gehele eenheid ingezet worden. Alleen bijzondere voorvallen met het stroomstootwapen worden binnen het eigen team (TSH) nabesproken. In de drie pilotteams is geen aanleiding gevonden individuele medewerkers te corrigeren in het gebruik van het stroomstootwapen

Optreden van ernstige gevolgen

- Ook het jaar na de pilot hebben zich geen ernstige gevolgen voorgedaan met de inzet van het stroomstootwapen.

Verlies van maatschappelijk draagvlak

- Zie maatregelen en resultaten.

Lichtvaardige inzet van het wapen

- Middels 3 sporen teruggedrongen:
 1. (met name) juridisch door aanscherping van inzetcriteria obv de evaluatie , vooruitlopend op de nieuwe (tranche 2) ambtsinstructie. Per 1 feb 2019 zijn aanscherpingen geformaliseerd in de vernieuwde, tijdelijke geweldsinstructie voor de pilotteams;
 2. Technisch middels aanpassing van de in gebruik zijnde tasers X2 waardoor meer gedoseerd stroom wordt toegediend in elke modus;
 3. Uitbreiding van de opleiding van 2 naar 3 dagen;
 4. Evaluerende feedback en organiseren van reflectie middels aansluiting op stelselherziening geweldsaanwending waarbij reflectie en evaluatie de basis vormt. Begin 2019.

Inzet in GGZ met BOPZ-aanmerking (dec 2017 – motie Ellemeet)

- Slechts 2x nog voorgekomen; 1x dreigen op uitbrekende, patient (geoeffend vechtsporter, Zwolle) en 1x bleek achteraf dat de betreffende afdeling in het verpleeghuis BOPZ was aangemerkt ; In elk geval niet meer in de schokmodus toegepast in GGZ.

Beoordeling geweldsaanwendingen

- Alle geweldsaanwendingen zijn geaccordeerd.

-

Tijdslijn:

Het WODC is bezig met de afronding van het onderzoek naar wat wetenschappelijk bekend is over mogelijke gezondheidseffecten van het stroomstootwapen. Zodra het rapport gereed is, stuur ik het naar uw Kamer. De inhoud van dit rapport betrek ik deze zomer bij de verdere voorbereiding van mijn besluitvorming.

In het derde en vierde kwartaal bespreek ik mijn voorgenomen besluit met de bonden en de gezagen teneinde na te gaan of er voldoende draagvlak bestaat voor mijn standpunt. Na deze bespreking, maak ik mijn standpunt kenbaar aan uw Kamer zodat wij hierover met elkaar in debat kunnen gaan.

Verlenging pilot

Op grond van artikel 19 van het Besluit bewapening en uitrusting politie, heb ik besloten om de eerder door mijn ambtsvoorganger gegeven toestemming voor het beproeven van een stroomstootwapen, merk Taser, type X2, in de basispolitiezorg te verlengen voor de periode van 1 februari 2019 tot aan het moment waarop ik een definitief besluit heb genomen over de invoering van het stroomstootwapen in de basispolitiezorg, doch uiterlijk tot 1 januari 2021.

Deze toestemming wordt verleend onder de voorwaarde dat bij het gebruik van het stroomstootwapen de bijgevoegde “vernieuwde tijdelijke geweldsinstructie toepassing stroomstootwapen” in acht wordt genomen. Wellicht ten overvloede wijs ik u er op dat naast deze vernieuwde tijdelijke geweldsinstructie het bepaalde in artikel 7 eerste en zevende lid Politiewet 2012 en de Ambtsinstructie van toepassing zijn.

Daarnaast wordt de Motie Ellemeet, die inhoudt dat gedurende de tijdelijke toestemming voor het gebruik van het stroomstootwapen in de basispolitiezorg, dit wapen niet wordt ingezet binnen GGZ- instellingen, tijdens de duur van de verlengde pilot onverkort uitgevoerd.

Als in de motie bedoelde GGZ-instellingen worden door mij aangemerkt die instellingen, die worden genoemd in de bijlagen 1,2 en 3 bij de regeling aanmerking psychiatrisch ziekenhuis Bopzi van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Wanneer deze lijst in 2020 vervalt, verwacht ik dat de ter plaatse komende politie-eenheid, voorafgaand aan de inzet, bij de medewerker van de instelling informeert of betrokkene zich in een GGZ instelling of op een GGZ afdeling van een andersoortige instelling bevindt.

In mijn brief van 15 november 2018 aan de Kamer heb ik aangegeven dat inzet ten behoeve van medicijnname, tegen verdachten die reeds zijn geboeid en daardoor onder controle zijn van ambtenaren, of zich in een gesloten ruimte bevinden waardoor ze geen gevaar vormen, niet is toegestaan gelet op de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit die telkens van toepassing zijn op het aanwenden van geweld.

Ik verzoek u om deze striktere vernieuwde tijdelijke geweldinstructie met toelichting bij de teams waarvoor de pilot wordt verlengd, de hulpofficieren van justitie en de functionarissen die het gebruik van het stroomstootwapen beoordelen, expliciet onder de aandacht te brengen.

Tot slot stel ik als voorwaarde dat de melding van het gebruik van het stroomstootwapen aan de politieacademie en data verzameling en analyse door de politieacademie blijft plaatsvinden. Op die manier kan onder andere de invloed van de vernieuwde tijdelijke geweldsinstructie op het gebruik van de schok modus worden gemeten. Graag word ik periodiek op de hoogte gebracht van de uitkomst van deze analyse.

Consultatie voorgenomen besluit invoer stroomstootwapen – CGOP 3 oktober

Aantekeningen - [redacted], dir FM (06-[redacted])

ACP – [redacted] 5.1 lid 2 onder e ; [redacted] 5.1 lid 2 onder e (± 25.000 leden)

NPB – [redacted] 5.1 lid 2 onder e ; [redacted] 5.1 lid 2 onder e ; [redacted] 5.1 lid 2 onder e (FNV –

Veiligheid; ± 25.000 leden)

ANPV – [redacted] 5.1 lid 2 onder e , [redacted] 5.1 lid 2 onder e

VMHP – [redacted] 5.1 lid 2 onder e

KL: Leonard Kok. [redacted] 5.1 lid 2 onder e , [redacted] 5.1 lid 2 onder e cao politie]

Kernboodschap:

“het stroomstootwapen levert een bijdrage aan de veiligheid en effectiviteit van het politievak”.

Vanuit het *perspectief van goed werkgeverschap* behoeden we collega's met het stroomstootwapen voor letsel en stellen hen beter in staat om redelijker en gematigder geweld toe te passen in direct dreigende gevaarsituaties.

[redacted] 5.1 lid 2 onder e : 'Ik kan het geweld niet uitbannen, maar we kunnen onze mensen wel beter toerusten en opvangen'

Maximaal effect, met minimaal letsel.

Door de pilot met het stroomstootwapen, de evaluatie van de pilot en de monitor op het gebruik van het stroomstootwapen is de politie ervan overtuigd dat het stroomstootwapen een meer proportioneel geweldsmiddel is om direct gevaar effectief en veilig af te wenden (in vergelijking met de alternatieven als hondenbijt, vuistslag, klemmen, overlopen met schilden en het vuurwapen). Inzet van het stroomstootwapen is bedoeld om gebruik van zwaardere geweldsmiddelen, met soms blijvende schade, te voorkomen.

Het wapen draagt bij aan een veiliger en effectiever politieoptreden, vooral door de dreiging die ervan uit gaat. Deze effectiviteit heeft ook een positief effect op het zelfvertrouwen en daadkracht waarmee politieagenten vaak dreigende situaties tegemoet treden, zo blijkt ook uit de pilotevaluatie.

First responders moeten beschikken over het stroomstootwapen

De politie wil de agenten die als eerste bij een noodhulp melding ter plaatse zijn ('first responders') uitrusten met het stroomstootwapen (±17.000). Slechts dan wordt het grootste effect bereikt voor de veiligheid en effectiviteit, neemt de daadkracht van de collega's als eerste ter plaatse toe en is er minder noodzaak om specialisten in te zetten. Alternatieve invoerscenario's acht de operatie absoluut niet wenselijk.

Waarborgen voor veilig gebruik

- Juridische aanscherpingen (o.a inperking gebruik van de schokmodus)

Naar aanleiding van de pilotevaluatie is na de zomer 2018 het handelingskader aangescherpt voor de 3 (pilot)teams die het wapen nog in gebruik hebben. Deze aangescherpte geweldsinstructie is identiek aan de bepaling die thans deel uitmaakt van de tweede tranche wijziging Ambtsinstructie, waarbij de schokmodus¹ alleen nog mag worden gebruikt ter afwendings van direct gevaar voor het leven van personen of voor het ontstaan van zwaar lichamelijk letsel (zogenaamde afweerbevoegdheid). Daarnaast is in de toelichting van de nieuwe geweldsinstructie aangegeven dat inzet ten behoeve van uitsluitend medicijnname, inzet tegen verdachten die reeds geboeid of anderszins onder controle zijn (bijvoorbeeld in gesloten ruimtes waar ze geen gevaar vormen), niet onder het proportionaliteits- en subsidiariteitsvereiste valt.

- Technische regulering

De stroomstootwapens zijn in februari - maart 2019 voor de drie pilotteams technisch aangepast, om o.a tegemoet te komen aan bezwaren van gebruik schokmodus. Door deze aanpassing wordt, naast de pijltjesmodus ook in de schokmodus, de stroom slechts in cycli van 5 seconden afgegeven waarna steeds een piepsignaal is te horen. Bedienaars zijn zich daardoor beter bewust van de duur en het aantal keren dat zij stroom toedienen en kan zo beter worden gedoseerd.

- Verbetering en uitbreiding opleiding en inpassing in IBT

Op basis van de pilotevaluatie heeft de politie in het najaar van 2018 besloten om de opleiding uit te breiden van twee naar drie dagen. Hierdoor kan meer aandacht worden besteed aan de complexiteit van het bedienen van het stroomstootwapen, het integreren van de toepassing van dit gewelddmiddel in de reeks andere beschikbare gewelddmiddelen en de mogelijke risico's van gebruik voor doelpersonen. Voorts is door de dienst HRM van politie gegarandeerd dat het stroomstootwapen altijd onderdeel uit zal maken van de Integrale BeroepsvaardigheidsTraining (IBT) van een gecertificeerd bedienaar stroomstootwapen (dus onafhankelijk van het jaarlijks aantal IBT-uren).

¹ Bij de schokmodus wordt het stroomstootwapen direct op het lichaam van de doelpersoon geplaatst waarna een pijnprikkel wordt afgegeven. Toepassing van de schokmodus vond in de pilot frequent plaats maar bleek beperkt effectief en omstreten.

Stroomstootwapen is veilig

- *'De kans op ernstig letsel als direct gevolg van het stroomstootwapen is zeer gering'*
- *'Ook het directe verband met hartfalen is niet meer dan bij andere omstandigheden (simpelweg omdat de Taser X2 daar niet voldoende power voor heeft)'*
- *Kwetsbare personen met verzwakte gezondheid door onderliggende problematiek hebben sowieso verhoogd risico op ernstigere gezondheidseffecten.*

- Pilot in Zwolle, Amersfoort & Rotterdam

Tijdens de Nederlandse pilot zijn vrijwel alle personen op wie het stroomstootwapen is afgevuurd kort na de inzet onderzocht door arts of verpleegkundige en bleef in vrijwel alle gevallen het letsel beperkt tot een of twee kleine penetratiewondjes.

- WODC

De literatuurstudie van het WODC naar wat wetenschappelijk bekend is over gezondheidseffecten geeft geen aanleiding om te twifelen over de veiligheid van het stroomstootwapen.

op basis van uiteindelijk 34 studies met voldoende wetenschappelijke kwaliteit, is de conclusie dat de gezondheidseffecten beperkt zijn en er geen serieuze gezondheidsproblemen zijn na blootstelling aan Taser. De kans op ernstige gezondheidseffecten worden als laag ingeschat. Ook voor risicogroepen als zwangere vrouwen, mensen met psychische problemen of onder invloed van middelen of medicatie zijn geen specifieke bewijzen voor schadelijkheid in de literatuur te vinden.

Daarbij wordt wel opgemerkt dat specifiek onderzoek in praktijksituaties naar effecten op de gezondheid van risicogroepen ontbreken (en om ethische redenen nauwelijks mogelijk is). Daarom pleit het WODC-onderzoek ervoor om het stroomstootwapen in de Nederlandse politiepraktijk systematisch te evalueren, incl. een medische evaluatie van een arts of verpleegkundige, waardoor meer zicht op de effecten voor de risicogroepen ontstaat. De politie steunt dit voorstel.

- *Wijdverspreid gebruik*

Mede gelet op het wijdverspreide gebruik van het stroomstootwapen, is de kans op ernstig letsel als gevolg van het stroomstootwapen minimaal. Zo geven wetenschappelijke adviescommissies in de UK, waar het stroomstootwapen al sinds begin 2000 wordt gebruikt in de BPZ, dat de kans op dodelijke afloop en serieuze verwondingen erg laag is.

De fabrikant Axon geeft aan dat het wapen bewezen veilig is. De Amerikaanse fabrikant heeft (uiteraard) disclaimers op het gebruik van het wapen op kwetsbare personen, maar zijn niet wetenschappelijk onderbouwd. Fabrikant stelt (dubbelzinnig) "alleen in hoogst uitzonderlijke gevaarsituaties de taser gebruiken, wanneer geen veiligere alternatieven voor handen zijn die minder letsel opleveren"

Ook tegenstanders als Amnesty zien gezondheidsrisico's, maar hun onderbouwing is niet gestoeld op wetenschappelijk onderzoek, maar vooral op journalistiek en sentimenten uit de USA.

Geweldtoepassing is nooit vrij van risico's

Net als elke andere geweldstoepassing, is geen enkel gewelddmiddel 100% vrij van risico's. Zo kan de verdachte nadat hij/zij is getaserd, ongelukkig ten val komen waardoor alsnog (ernstig) letsel ontstaat. Voorts kunnen de pijltjes in kwetsbare delen van het lichaam terecht komen zoals in het oog of genitaliën. Daar leiden we onze mensen natuurlijk in op!

Inzet in GGZ (motie Ellemeet dec 2017, die inzet in GGZ verbiedt tijdens de pilot)

De ACP (^{5.1 lid 2 onder e}) heeft bij brief d.d. 14 mrt 2018 aan de leden van de Vaste Kamer Commissie J&V reeds kenbaar gemaakt dat de motie Ellemeet leidt tot een onwenselijke situatie in de praktijk. Politied medewerkers worden in situaties van excessief geweld van een patiënt in een GGZ-instelling voor een proportionaliteitsdilemma gesteld. Zij vragen zich af in hoeverre de legitimiteit van politietoetreden in deze situaties op voldoende politieke draagvlak kan rekenen, wanneer zij het stroomstootwapen als de meest redelijke en gematigde geweldstoepassing achten. De ACP roept dan ook op om duidelijkheid te geven over het gebruik van het stroomstootwapen in GGZ-instellingen. Daarbij ook aangegeven: "Mocht u besluiten dat dit gewelddmiddel niet toegepast zou mogen worden dan verzoeken wij u om een alternatief aan te reiken voor zowel werknemers in de GGZ-instelling zelf als voor politiemensen, en daartoe de benodigde capaciteit en middelen beschikbaar te stellen zodat het mogelijk wordt de alternatieve aanpak vorm te geven".

Standpunt politie:

Politie is laatste redmiddel op dit moment voor GGZ-hulpverleners, als hun eigen procedures en bevoegdheden als separeren en sederen onvoldoende effect hebben bij gewelddadige patiënten die zij niet onder controle krijgen.

De politie (^{5.1 lid 2 onder e}, pfh Zorg & Veiligheid) is momenteel in vergevorderd stadium met GGZ Nederland en wil graag formaliseren of de aangescherpte regulering, in combinatie met wijzigingen in het landelijk convenant Politie – GGZ Nederland, voldoende houvast biedt om de locatiebeperking voor het stroomstootwapen in de GGZ (motie Ellemeet) te beëindigen. Dit vanuit de volgende uitgangspunten:

- Zorginstellingen zijn verantwoordelijk voor de zorg en veiligheid van patiënten en medewerkers. De politie is een ultimum remedium als het gaat om de veiligheid. Realiteit op dit moment is echter dat hulpverleners in uiterste situaties de politie inroepen voor bijstand. De politie moet altijd reageren op een verzoek tot assistentie, vanuit het principe: eerst samenwerken, daarna evalueren.

- Voordeel van een zorgomgeving om het stroomstootwapen in te zetten (geweld toe te passen), is dat de medische achtergrond van patiënten hier bekend is en kan worden meegewogen in het inzetoordeel van de politiemedewerker. De politie heeft de exclusieve bevoegdheid en de expertise om geweldsmiddelen (dus ook het stroomstootwapen) in te zetten.
- De politie realiseert zich dat de motie Ellemeet, die inzet van het stroomstootwapen in de GGZ sinds december 2017 verbiedt, de politieke werkelijkheid is gedurende de pilot, maar merkt op dat de werkbaarheid van deze afspraak onder druk staat, mede door veranderende wetgeving van wet BOPZ naar wet verplichte ggz per 1-1-2020. Een belangrijke verandering is dat verplichte zorg straks ook buiten een GGZ-instelling kan worden opgelegd en er geen "lijst BOPZ-locaties" meer bestaat, welke nu wordt gehanteerd in de politie-operatie voor de uitvoer van de Motie.

Discussie = bekostiging

Met betrekking tot de financiering bent u nog in gesprek met de minister. Voor dit nieuwe, additionele middel is extra geld nodig. De totale kosten voor het invoeren van het stroomstootwapen bedragen 57 miljoen tussen 2021 en 2025 en daarna 12,5 miljoen structureel.

Om de impact op de operatie te spreiden, adviseert u om invoer over 5 jaar te spreiden (34 basisteams / jaar) en 1,5 jaar voorbereiding na besluit.

Factsheet Politiebegroting 2020

Dossierhouder	b.1 lid 2 onder e
Bereikbaarheid	06- b.1 lid 2 onder e

<p>Samenvatting</p>	<p>buiten reikwijdte</p>
<p>Aandachtspunten / gevoeligheden</p>	
<p>Parlementaire geschiedenis</p>	<ul style="list-style-type: none"> De begroting 2020 van de politie is gevoegd bij de begroting van het departement en naar de Tweede Kamer gegaan.

Factsheet Stroomstootwapen

Dossierhouder	5.1 lid 2 onder e	
Bereikbaarheid	06	5.1 lid 2 onder e

Samenvatting	<ul style="list-style-type: none">• Op 19 februari 2019 heeft u een brief gestuurd naar de burgemeester van Rotterdam. In deze brief reageert u op de motie van de gemeenteraad op basis waarvan de burgemeester u heeft opgeroepen het stroomstootwapen niet eerder definitief toe te voegen aan de uitrusting van de politie, dan nadat kan worden geconcludeerd dat er geen onacceptabele (lange termijn) gezondheidsrisico's zijn verbonden aan het gebruik daarvan. Daarnaast werd u opgeroepen om tijdens de pilot voldoende aandacht te besteden aan de opleiding voor het gebruik van het stroomstootwapen.• Vooruitlopend op uw definitieve besluit heeft u in januari van dit jaar de pilot voor de drie teams (Zwolle, Amersfoort en hondenbrigade in Rotterdam) waarvan de korpschef voorstelt dat deze het stroomstootwapen definitief zouden krijgen, verlengd. Naast de strikter geformuleerde ambtsinstructiebepaling die tijdens deze periode geldt kunnen andere verbeteringen (zoals feedback en opleidingen en de technische aanpassing van het stroomstootwapen) in de praktijk worden beproefd en geanalyseerd.• Op 4 juli 2019 heeft u een nieuwe rapportage van de politieacademie naar de Kamer gestuurd.• De analyse heeft betrekking op het gebruik van het stroomstootwapen in het tweede jaar van de pilot en laat zien dat gebruik schokmodus na september 2018 sterk is afgenomen en gebruik tegen personen die al waren geboeid of zich in een gesloten ruimte bevonden, niet meer plaatsvond.• Dit houdt waarschijnlijk verband met het handelingskader dat na zomer 2018 door korpschef is gewijzigd.• De politieacademie heeft toegezegd om een derde analyse uit te voeren naar inzet stroomstootwapen tijdens verlengde pilot in periode 1 februari 2019 tot sept 2019.• Het WODC heeft tijdens het zomerreces een rapport opgeleverd over wat wetenschappelijke bekend is over mogelijke gezondheidseffecten van het stroomstootwapen. U heeft dit rapport zonder beleidsreactie naar de Kamer gestuurd.• Uit dit rapport is gebleken dat er weinig wetenschappelijke literatuur is met betrekking tot het gezondheidseffect bij kwetsbare groepen.• Afgelopen zomer heeft u een voorgenomen besluit opgesteld.
---------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Voordat u uw voorgenomen standpunt over de mogelijke invoering van het stroomstootwapen in de basispolitiezorg naar de Kamer stuurt, moet u dit eerst nog met het CGOP, MKCO en LOVP bespreken. • U verwacht in het najaar uw standpunt met de Kamer te kunnen bespreken.
Aandachtspunten / gevoeligheden	<ul style="list-style-type: none"> • Zorgen over gezondheidseffecten van het stroomstootwapen. • Rapport WODC verschaft onvoldoende duidelijkheid over gezondheidseffecten voor kwetsbare personen omdat hierover weinig wetenschappelijk onderzoek beschikbaar is. • Inzet in de GGZ tegen reeds ingesloten personen (motie Ellemeet staat dit niet toe voor de duur van de pilot). Blijkens rapport politieacademie is stroomstootwapen in juli 2018 toch nog twee keer ingezet. Eenmaal in GGZ instelling en eenmaal op afdeling met BOPZ aanmerking. • Proportionaliteit in andere omstandigheden (tbv medicijn inname, gebruik tegen geboeide of onder controle gebrachte personen). • Effectiviteit en wenselijkheid van de stun-modus. • Training, opleiding en interne feedback die verbetering behoeven. • Bij daadwerkelijke implementatie: • Voor deel initiële bekostiging is 5 miljoen gereserveerd en voor ander deel initiële en structurele bekostiging is nog geen dekking. • Tijdens MKCO op 20 juli heeft u aangegeven in de augustusbrief een mogelijke claim voor tijdelijke middelen te willen leggen. Mits opportuun, zou u het stroomstootwapen in dit 'mandje' willen leggen. • Verdere definitieve besluitvorming vindt dit najaar plaats. • De tijdelijke geweldsinstructie stroomstootwapen is gewijzigd. Het gebruik van de stun-modus tegen mensen is beperkt en nu alleen toegestaan om direct gevaar voor het leven van personen of het ontstaan van lichamelijk letsel af te wenden. • De eis dat er bij een aanhouding sprake moet zijn van een verdenking of veroordeling van betrokkene wegens het plegen van een misdrijf is eruit gehaald. Dat betekent dat het stroomstootwapen ook bij overtredingen zou kunnen worden ingezet.
Bewegingsruimte	<ul style="list-style-type: none"> • U laat overleg plaatsvinden met de GGZ-sector over de situaties waarin en de condities waaronder bij eventueel noodzakelijke politie-inzet, dit nieuwe middel kan worden gebruikt. • U gaat dit najaar het stroomstootwapen bespreken met de gezagen en bonden. Pas daarna hoeft u een positie in te nemen. • Eventuele (nieuwe) vragen en zorgen vanuit de Kamer kunt u het beste wegzetten in dat proces.

	<ul style="list-style-type: none"> • In de toelichting ambtsinstructie worden nu voorbeelden beschreven waar inzet stroomstootwapen niet subsidiair en/of proportioneel is, deze tekst AmvB is begin dit jaar naar de Kamer gestuurd. De Kamer heeft in reactie daarop een aantal vragen gesteld. • Nota nav nader verslag is naar de Kamer gestuurd; daarbij Kamer laten weten dat behoudens tegensignaal de beide tranches ambtsinstructie 'door gaan' naar respectievelijk de Koning en RvS.
Parlementaire geschiedenis	<ul style="list-style-type: none"> • Op 4 oktober 2017 heeft een dertigleden debat plaatsgevonden n.a.v. een incident waarbij een stroomstootwapen was gebruikt in een GGZ instelling. • Op 21 december 2017 is de motie Ellemeet (29628,nr 753) aangenomen. (Deze motie staat gedurende de pilot het gebruik van het stroomstootwapen in GGZ instellingen niet toe). • Op 4 juli 2018 hebben de Kamerleden ÖZÜTOK EN BUITENWEG een motie ingediend. Er wordt uitgesproken dat de inzet van het stroomstootwapen niet wenselijk is als er geen sprake is van een gevaarlijke situatie. Deze motie is aangehouden. • Op 15 november 2018 heeft u een brief gestuurd naar de Kamer waarin u de Kamer informeert over het advies van de korpschef en het komende besluitvormingsproces. • Op 12 februari 2019 heeft de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid na kennisneming van de nota naar aanleiding van het verslag en de nota van wijziging van het wetboek van strafrecht en strafvordering (stelselherziening geweldsaanwending politie) aanvullende vragen en opmerkingen onder uw aandacht gebracht. De fracties van D66, Denk en GroenLinks hebben daarin ook vragen en opmerkingen met betrekking tot het stroomstootwapen kenbaar gemaakt. Deze vragen zijn in de nota nav nader verslag schriftelijk beantwoord. • Op 13 juni 2019 heeft het Kamerlid Helder (PVV) tijdens VAO Politie een motie ingediend. Zij roept de regering op de invoering van het stroomstootwapen voortvarend ter hand te nemen en hiervoor in de komende begroting de benodigde financiële middelen te reserveren. Deze motie is aangehouden. • In de Voorjaarsnota staat dat 5 mln. euro is toegevoegd aan artikel 31 van de JenV-begroting voor toerusting politie. • Op 24 juni 2019 heeft u schriftelijke vragen beantwoord over de eerste suppletoire begroting 2019 (Kamerstuk 35 210 VI). Deze vragen hadden betrekking op de aanschaf van het stroomstootwapen. • Indien in het najaar een positief besluit volgt ten aanzien van de introductie van het stroomstootwapen in de basispolitiezorg, wordt dit bedrag van 5 miljoen ten bate van de incidentele kosten daarvan, ingezet.

	<ul style="list-style-type: none"> • Op 4 juli 2019 heeft u een nieuwe rapportage van de politieacademie naar de Kamer gestuurd. Deze rapportage heeft betrekking op de inzet van het stroomstootwapen in tweede pilotjaar (1 feb 2018 tot 1 feb 2019). • Op(eind augustus) heeft u het rapport van het WODC zonder beleidsreactie naar de Kamer gestuurd.
Feiten & cijfers	<p>De korpschef heeft bij u aangegeven dat de politie een meerwaarde ziet in het stroomstootwapen. Uit de pilot blijkt dat: Het gebruik van het stroomstootwapen in de vorm van (het dreigen met) het afvuren van de elektrisch geleidende projectielen draagt bij aan een veiliger en effectiever politieoptreden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In het pilotjaar hebben de 3 pilotteams Amersfoort, Zwolle en TSH Rotterdam het stroomstootwapen ruim 300 keer ingezet om ernstige geweld- en gevaarsituaties snel en veilig tot een goed einde te kunnen brengen. Vrijwel alle verdachten tegen wie het stroomstootwapen is gebruikt, zijn kort na afloop onderzocht door een arts of verpleegkundige. Het letsel bleef in bijna alle gevallen beperkt tot lichte penetratiewondjes door de pijltjes. • In het tweede pilotjaar hebben de 3 pilotteams Amersfoort, Zwolle en TSH Rotterdam het stroomstootwapen 170 keer ingezet. Ook in dit jaar bleef letsel in bijna alle gevallen beperkt. • Het gebruik van de stun-mode is beperkt effectief en omstreden. Na zomer 2018 is gebruik stun mode sterk afgenomen als gevolg van strikter handelingskader voor de pilot teams. • Agenten ervaren meer zelfvertrouwen, kunnen daadkrachtiger optreden en hebben ernstiger letsel weten te voorkomen (zowel bij de agenten zelf als bij personen tegen wie het wapen werd gebruikt). • Het gebruik van geweld kan in uitzonderlijke gevallen leiden tot zwaar lichamelijk letsel of zelfs de dood tot gevolg hebben. Dit is ook het geval bij het stroomstootwapen, uit het evaluatie-rapport van de pilot blijkt dat de kans hierop klein is. De meeste personen houden in de praktijk weinig schade over na confrontatie met een stroomstootwapen. • De korpschef stelt voor dit gewelddsmiddel op te nemen als onderdeel van de bewapeningsmiddelen waarover de politie kan beschikken. De korpschef stelt voor dit middel beschikbaar te stellen aan die agenten die als eerste bij een incident ter plaatse zijn, de zogenoemde 'first-responders'.

	• Een sterk punt is het de-escalerende effect op een situatie. Enkel de dreiging is in veel gevallen voldoende voor het afwenden van direct gevaar en/of een succesvolle aanhouding. Deze bijzondere effectiviteit heeft ook positief effect op het vertrouwen waarmee politieagenten optreden.• Begin dit jaar heeft u de pilot met het stroomstootwapen verlengd en de korpschef toestemming gegeven om dit middel te blijven beproeven tot het moment waarop u een definitief besluit heeft genomen over de invoering van dit geweldsmiddel in de basis politiezorg, doch uiterlijk tot 1 januari 2021.• De tijdelijke geweldsinstructie stroomstootwapen is gewijzigd en geldt tijdens deze verlengde pilot. De inhoud van deze instructie is identiek aan de geweldsinstructie die deel uitmaakt van de tweede tranche wijziging ambtsinstructie.

Spreektekst Stroomstootwapen

Dossierhouder	5.1 lid 2 onder e	
Bereikbaarheid	06- 5.1 lid 2 onder e	

- Op 15 november vorig jaar heb ik uw Kamer bij brief geïnformeerd over het standpunt van de korpschef en het proces van de voorbereiding van mijn besluit.
- Ik heb nog geen standpunt ingenomen anders dan dat het inderdaad een meerwaarde heeft.
- De afgelopen maanden zijn benut om de vraagstukken die ik in mijn brief van november heb beschreven, uit te zoeken.
- Op dit moment wordt nog gewerkt aan het voorgenomen besluit.
- Dit voorgenomen besluit ga ik de komende periode bespreken met het LOVP en de politiebonden.
- Na deze consultatie zal ik uw Kamer over mijn standpunt informeren zodat we hier een debat over kunnen voeren.

Q&A Stroomstootwapen

Dossierhouder	5.1 lid 2 onder e	
Bereikbaarheid	06 5.1 lid 2 onder e	

Vraag: Heeft de minister al een besluit genomen ten aanzien van de invoering van het stroomstootwapen in de basis politiezorg?

Antwoord:

- Ik herhaal wat ik in vorige debatten heb gezegd:
- Eerst consulteer ik mijn voorgenomen besluit met de bonden en het LOVP.
- Pas daarna stuur ik mijn voorgenomen besluit naar de Kamer.

Q&A Stroomstootwapen

Dossierhouder	5.1 lid 2 onder e	
Bereikbaarheid	06 5.1 lid 2 onder e	

Vraag: Waarom heeft de minister 5 miljoen incidenteel geld in de J&V begroting opgenomen ten behoeve van het stroomstootwapen in de basis politiezorg?

Antwoord:

- Op dit moment heb ik nog geen besluit genomen over invoering van het stroomstootwapen.
- Het stroomstootwapen kan alleen worden ingevoerd als wordt voorzien in financiële dekking.
- In de voorjaarsnota staat dat een additioneel bedrag is toegevoegd aan de JenV begroting van € 5 mln. voor toerusting politie.
- Voor zowel het overige deel van de incidentele kosten als de structurele kosten van het stroomstootwapen, is op dit moment nog geen dekking.
- Als dit najaar een positief besluit volgt ten aanzien van de introductie van het stroomstootwapen in de basispolitiezorg, dan wordt het bedrag van 5 miljoen ten bate van de incidentele kosten daarvan ingezet.

Besluitvorming dekking stroomstootwapen

	2021	2022	2023	2024	2025	struc
Stroomstootwapen max. kosten	6,4	8,9	11,4	13,9	16,4	12,5
Dekking incidenteel uit VJN	5					
Dekking struc. door politie uit FM-budget	5	5	5	5	5	5
Medische monitor	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Schuif in politiebegroting	-3,5	3,5				
Resterende dekking	0	0,4	6,5	9,0	11,5	7,6

Toelichting dekking stroomstootwapen

Het principe besluit tot invoering van het stroomstootwapen wordt genomen met de brief die in november 2019 naar de TK wordt gestuurd.

JenV en de Politie zijn overeengekomen dat ze voor de resterende dekking de marktconsultatie afwachten, omdat daarin duidelijk wordt hoe het verdere aanbestedingsproces eruitziet. Het aanbestedingstraject kan ertoe leiden dat de kosten dalen. Op het moment dat het aanbestedingstraject definitief gegund wordt, dan moet de resterende dekking volledig rond zijn. De kans dat er extern dekking komt lijkt nihil; dan is dekking binnen de politiebegroting de enige mogelijkheid. De resterende dekking moet rond zijn voor de deadline voor het inleveren van de offertes. In het uiterste geval kan de aanbesteding dan ingetrokken worden, c.q. de reikwijdte van de invoering worden aangepast. Hiermee dient in de aanbesteding rekening te worden gehouden. De eventuele kosten die verbonden zijn aan het intrekken van de aanbesteding zijn voor rekening en risico van de Politiebegroting.

De hierboven weergegeven kosten voor het stroomstootwapen zijn de maximale kosten. Ten behoeve van de aanloopkosten is overeengekomen dat de politie de 5 mln. incidenteel ontvangt uit de VJN 2019 voor het stroomstootwapen en dat de politie structureel vanaf 2021 5 mln. dekt uit het FM-budget.

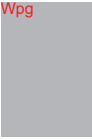
Besluitvorming

Datum	Gremium	Status	Opmerking
25-4-2018	KMTO CIE Financiën	Beeldvormend	Besluitvormingsroute en insteek advies
23-5-2018	Overleg referent KL – PFH	Beeldvormend	Besluitvormingsroute en insteek advies
26-6-2018	Stuurgroep LiLW	Richtinggevend	Uit te werken scenario's en implementatiestrategie bepaald
31-07-2018	KLO	Beeldvormend	Input ophalen ten aanzien van scenario's, implementatiestrategie en dilemma's
15-08-2018	KMTO	Beeldvormend	Input ophalen ten aanzien van scenario's, implementatiestrategie en dilemma's
17-08-2018 23-08-2018	BOO HBVO	Beeldvormend	Input ophalen ten aanzien van scenario's, implementatiestrategie en dilemma's
21-08-2018	Stuurgroep LiLW	Oordeelsvormend	Bepalen voorkeursscenario en implementatiestrategie – advies aan KMTO vaststellen
24-10-2018	KMTO	Oordeelsvormend	Vorgenomen advies Politie stuurgroep bespreken
30-10-2018	KLO	Oordeelsvormend	Vorgenomen advies Politie aan Minister bespreken
06-11-2018	Combi-MT	Oordeelsvormend	Vorgenomen advies Politie aan Minister bespreken
12-11-2018	MKCO	Oordeelsvormend	Vorgenomen advies Politie aan Minister bespreken
November e.v.	Minister (afstemming CGOP/LOPV/vakbonden)	Besluitvormend	Besluit minister over advies Politie

Besluitvorming

Datum	Gremium	Status	Opmerking
25-4-2018	KMTO CIE Financiën	Beeldvormend	Besluitvormingsroute en insteek advies
23-5-2018	Overleg referent KL – PFH	Beeldvormend	Besluitvormingsroute en insteek advies
26-6-2018	Stuurgroep LiLW	Richtinggevend	Uit te werken scenario's en implementatiestrategie bepaald
31-07-2018	KLO	Beeldvormend	Input ophalen ten aanzien van scenario's, implementatiestrategie en dilemma's
15-08-2018	KMTO	Beeldvormend	Input ophalen ten aanzien van scenario's, implementatiestrategie en dilemma's
17-08-2018 23-08-2018	BOO HBVO	Beeldvormend	Input ophalen ten aanzien van scenario's, implementatiestrategie en dilemma's
21-08-2018	Stuurgroep LiLW	Oordeelsvormend	Bepalen voorkeursscenario en implementatiestrategie – advies aan KMTO vaststellen
24-10-2018	KMTO	Oordeelsvormend	Vorgenomen advies Politie stuurgroep bespreken
30-10-2018	KLO	Oordeelsvormend	Vorgenomen advies Politie aan Minister bespreken
06-11-2018	Combi-MT	Oordeelsvormend	Vorgenomen advies Politie aan Minister bespreken
12-11-2018	MKCO	Oordeelsvormend	Vorgenomen advies Politie aan Minister bespreken
November e.v.	Minister (afstemming CGOP/LOPV/vakbonden)	Besluitvormend	Besluit minister over advies Politie

Wpg

BT Amersfoort

Wpg

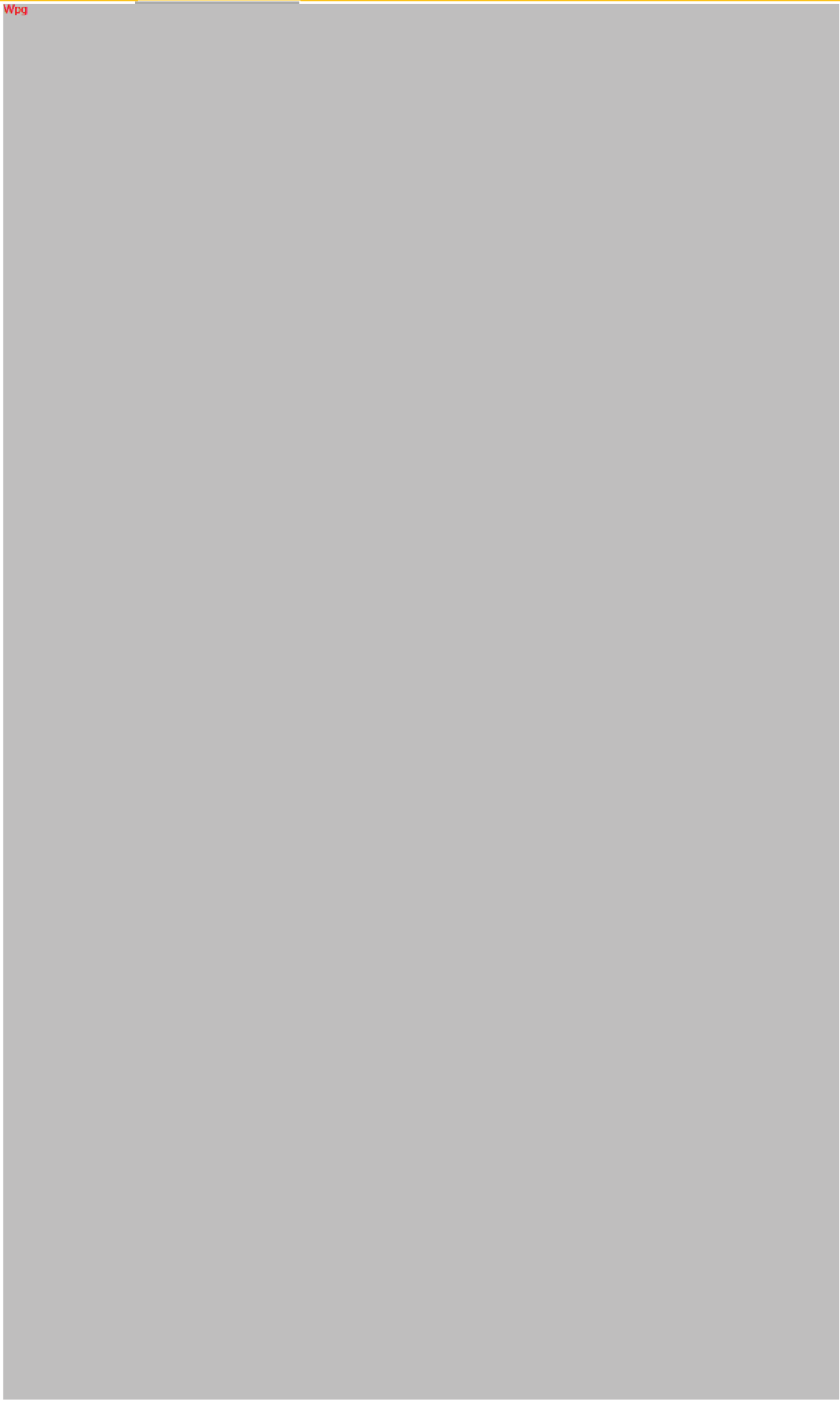

#NULL!

v1b

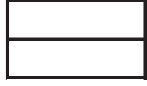
v2

Wpg

#NULL!

Wpg

TSH Rotterdam
TSH Rotterdam
TSH Rotterdam
TSH Rotterdam
TSH Rotterdam
TSH Rotterdam
TSH Rotterdam
TSH Rotterdam
TSH Rotterdam
TSH Rotterdam
TSH Rotterdam
TSH Rotterdam
TSH Rotterdam
TSH Rotterdam
TSH Rotterdam
TSH Rotterdam
TSH Rotterdam

Wps

Wpg

Vpg

Wpg

Wpg

Cijfers pilotjaar (februari 2017 t/m januari 2018) uit: *Het stroomstootwapen in de basispolitiezorg, evaluatie van de pilot (Adang e.a, juni 2018)*

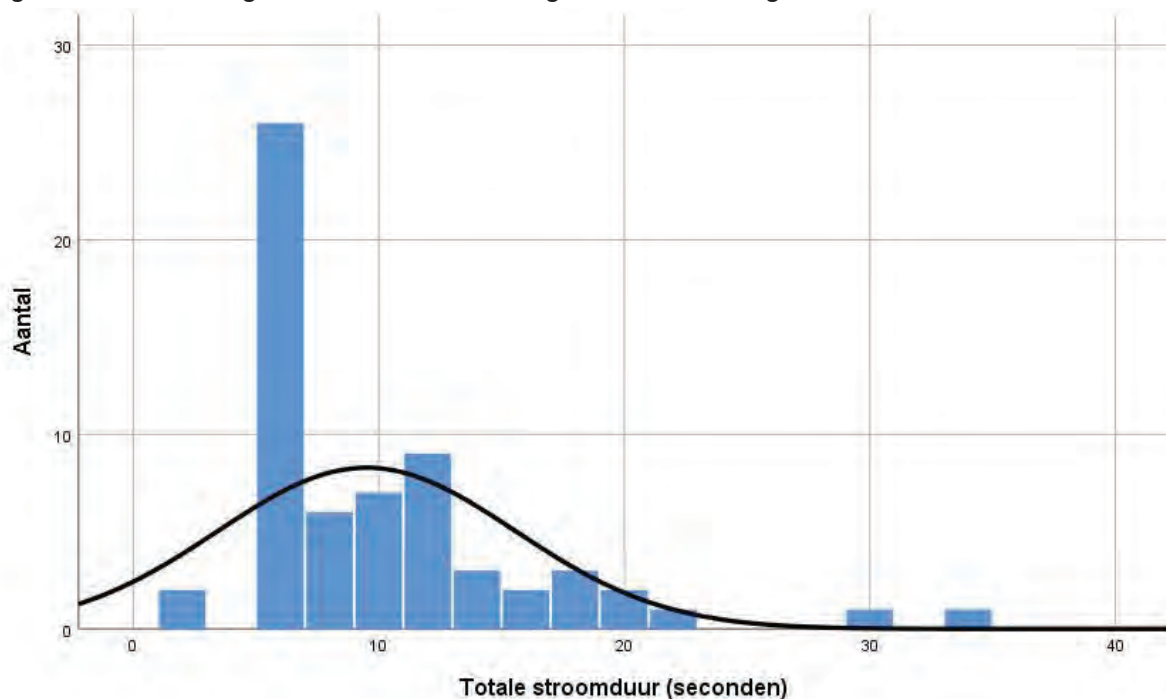
Tabel 4.3: Varianten gebruik stroomstootwapen over alle inzetten (N = 334₃₁). NB: per inzet kunnen dus meerdere varianten gebruikt worden

Variante	Totaal
Gebruik: verbaal aangekondigd	254
Gebruik: uit holster getrokken	284
Gebruik: gericht op persoon	242
Gebruik: arcingfunctie gebruikt ('knetteren')	51
Gebruik: stroomstootwapen afgevuurd	66
Gebruik: toedienen stroomstoten na afvuren	28
Gebruik: toedienen stroomstoot met de 'stun mode'	75

*Tabel 4.5: Alleen dreigen versus (ook) afvuren en (ook) stunnen naar maand (*elf keer is gestund in combinatie met het afvuren van de pijltjes)*

Maand	Alleen dreigen		Afvuren (evt. in combinatie met stunnen*)		Alleen stunnen	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Februari 2017	10	83,3	2	16,7	0	0,0
Maart 2017	21	80,8	4	15,4	1	3,8
April 2017	25	80,6	1	3,2	5	16,1
Mei 2017	21	56,8	11	29,7	5	13,5
Juni 2017	29	69,0	11	26,2	2	4,8
Juli 2017	23	60,5	6	15,8	9	23,7
Augustus 17	19	57,6	10	30,3	4	12,1
September 17	15	51,7	5	17,2	9	31,0
Oktober 2017	12	60,0	3	15,0	5	25,0
November 17	13	61,9	5	23,8	3	14,3
December 17	14	45,2	5	16,1	12	38,7
Januari 2018	11	47,8	3	13,0	9	39,1
Totaal	213	62,1	66	19,2	64	18,7

Figuur 4.5: Verdeling stroomduur van 63 registraties in de logdata

Gebruik stroomstootwapen

Monitor pilotjaar (feb. 2017 t/m jan. 2018)

Aantal inzetten **343**

Varianten gebruik stroomstootwapen over alle inzetten (N = 334*).
NB: per inzet kunnen dus meerdere varianten gebruikt worden

Verbaal aangekondigd	254
Uit holster getrokken	284
Gericht op persoon	242
Arcingfunctie gebruikt ('knetteren')	51
Stroomstootwapen afgevuurd	66
Toedienen stroomstoten na afvuren	28
Toedienen stroomstoot met de 'stun mode'	75

*Van 9 inzetten ontbreekt de informatie over de afzonderlijk gebruikte mogelijkheden.

Alleen dreigen versus afvuren en stunnen naar maand

	Alleen dreigen	Afvuren (evt. in combinatie met stunnen)	Alleen stunnen
Februari 2017	10	2	0
Maart 2017	21	4	1
April 2017	25	1	5
Mei 2017	21	11	5
Juni 2017	29	11	2
Juli 2017	23	6	9
Augustus 2017	19	10	4
September 2017	15	5	9
Oktober 2017	12	3	5
November 2017	13	5	3
December 2017	14	5	12
Januari 2018	11	3	9
Totaal	213	66	64

Monitor 2e jaar (feb. 2018 t/m jan. 2019)

170 Aantal inzetten

Varianten gebruik stroomstootwapen over alle inzetten (N = 170).
NB: per inzet kunnen dus meerdere varianten gebruikt worden

125	Verbaal aangekondigd
156	Uit holster getrokken
141	Gericht op persoon
17	Arcingfunctie gebruikt ('knetteren')
48	Stroomstootwapen afgevuurd
18	Toedienen stroomstoten na afvuren
32	Toedienen stroomstoot met de 'stun mode'

Alleen dreigen versus afvuren en stunnen naar maand

	Alleen dreigen	Afvuren (evt. in combinatie met stunnen)	Alleen stunnen
Februari 2018	4	4	0
Maart 2018	18	5	3
April 2018	12	1	3
Mei 2018	7	6	2
Juni 2018	10	2	7
Juli 2018	15	7	4
Augustus 2018	13	8	1
September 2018	6	2	2
Oktober 2018	2	1	0
November 2018	1	3	2
December 2018	5	4	0
Januari 2019	5	5	0
Totaal	98	48	24

Stroomstootwapens

De introductie van inzetcriteria voor het stroomstootwapen verdient bijzondere aandacht. De leden van het aanhoudings- en ondersteuningsteam beschikken reeds sinds 2011 over een stroomstootwapen. Inzetcriteria voor het gebruik daarvan waren nog niet in de Ambtsinstructie opgenomen. In mei 2018 is het evaluatierapport uitgebracht van de pilot waarin het stroomstootwapen gebruikt is in de basispolitiezorg. Met de pilot van het stroomstootwapen heeft de politie de stap gezet om het stroomstootwapen niet alleen maar beschikbaar te stellen voor arrestatieteams die optreden in levensbedreigende situaties, maar ook in situaties in de basispolitiezorg waar wel sprake is van direct dreigend gevaar, zonder dat het direct levensbedreigend hoeft te zijn. Er is nog geen beslissing genomen betreffende de daadwerkelijke invoering van het stroomstootwapen in de basispolitiezorg. Zonder op die beslissing vooruit te willen lopen is het goed om de inzetcriteria zoals die nu worden opgenomen in de Ambtsinstructie, ook te bezien tegen de achtergrond van die eventuele uitbreiding.

Het gebruik van het stroomstootwapen binnen de basispolitiezorg is grotendeels als positief ervaren. Lastige gevaarssituaties werden tot een goed einde gebracht. Het enkele waarschuwen c.q. dreigen met het stroomstootwapen bleek vaak al voldoende om medewerking van een persoon te krijgen. Er is minder kans op letsel zowel bij de ambtenaar als bij de persoon tegen wie het stroomstootwapen wordt ingezet. Het gaf de ambtenaar binnen basisteams meer zelfvertrouwen en maakte daadkrachtig en geloofwaardig optreden mogelijk. Tegelijk bleken er ook zorgpunten te zijn en wel betreffende het gebruik van de stun mode, het gebruik jegens reeds geboeide of ingesloten personen en de duur van het gebruik.

Toepassing van de stun mode vond zeer frequent plaats maar is beperkt effectief en omstreeden. Verdachten blijken onder stress weinig te merken van de met de stun mode uitgeoefende pijnprikkel. Toepassing van de stun mode zoals dit nu plaatsvond lijkt niet te passen bij de argumentatie die gehanteerd wordt als onderbouwing van de noodzaak van invoering van een stroomstootwapen: een wapen waarmee, anders dan door het toedienen van een pijnprikkel, verdachten die niet of minder gevoelig zijn voor pijnprikkels vanaf een veilige afstand onder controle gebracht kunnen worden. Juist in relatie tot de stun mode kan afschalen moeilijk zijn. Ik adviseer u dan ook om een afzonderlijk inzetcriterium voor de stun mode vast te stellen daarbij rekening houdend met de eisen zoals gesteld in onder meer de UN Basic Principles on the Use of Force and Firearms by Law Enforcement Officials. –Daarbij moet het wel mogelijk zijn om, in het geval de 'fire-mode' is ingezet en een van de pillies is losgeraakt, om alsnog de stun-mode te gebruiken om het stroomcircuit rond te krijgen waardoor als nog het effect optreedt (verstaving) dat was beoogd met het gebruik van de 'fire-mode'.

Bij de evaluatie vielen een aantal inzetten op tegen personen die al ingesloten waren (11 keer, waarvan 4 keer met inzet stroom) of al geboeid waren (20 keer, waarvan 15 keer met inzet stroom). In totaal betrof het 9% van alle inzetten van het stroomstootwapen. Internationaal gezien zijn de inzetcriteria meestal expliciet in dit opzicht: gebruik tegen geboeide verdachten is niet toegestaan, tenzij absoluut noodzakelijk in uitzonderlijke omstandigheden. Hetzelfde geldt voor het gebruik tegen ingesloten personen.

Het risico op letsel door het stroomstootwapen is op zichzelf klein maar uiteraard vergt dat wel een juist gebruik van het wapen. Wordt langer dan 15 seconden (niet persé aaneengesloten, ook in op elkaar volgende toediening) stroom toegevend, dan vergroot dat de kans op letsel. Tijdens de pilot kwam het in 11 van de 63 gevallen van stroomtoediening voor dat dit langer dan 15 seconden plaatsvond.

Voor wat betreft de toepassing van de fire mode kan ik instemmen met de formulering zoals door u gekozen in artikel 12c. Wel geef ik u in overweging om aan de bepaling sub b toe te voegen dat de persoon verdacht moet zijn van het plegen van een misdrijf. Dit criterium is in de afgelopen jaren toegepast door het AOT en is mijns inziens passend bij het stroomstootwapen.

Voor wat betreft de toepassing van de stun mode zou een zwaarder criterium mogen gelden, zoals dat in veel landen gebruikelijk is.

Ten aanzien van beide gebruiksmogelijkheden verzoek ik u in de nota van toelichting aandacht te besteden aan de bevindingen uit de pilot, die kunnen helpen om nadere invulling te geven aan de

Met opmaak: Markeren

5.2.1

Met opmaak: Markeren

5.2.1

Met opmaak: Markeren

5.2.1

algemene criteria van artikel 7 van de Politiewet 2012, zoals het gebruik tegen (door hun fysieke of psychische gesteldheid) kwetsbare personen, de duur van stroomtoediening en het gebruik bij geboeide of ingesloten personen.

NB: 5.1 lid 2, jullie schreven nog het volgende: De impact van het stroomstootwapen is hoger dan het gebruik van fysiek geweld, de wapenstok of de pepperspray. De drempel tot het gebruik van stroomstootwapen ligt bij de OA veel hoger.

Dat dacht ik ook maar de evaluatie van de pilot geeft een wat andere indruk. De gebruikers leken er snel genoeg aan gewend te raken, de drempel niet te hoog (misschien zelf op het randje van te laag), ze waren er allemaal reuze blij mee. Ik las niet van aarzelingen, drempels of iets dergelijks. Daarnaast was er weinig sprake van letsel, afgezien van twee kleine brandwondjes waar de pijltjes de persoon geraakt hadden. Het zwaarste letsel was een gekneusde of gebroken (wisten ze kennelijk niet zeker) elleboog. Fysiek geweld kan meer sporen achterlaten, lijkt het.

Kern advies politie (obv evaluatie): Voorkomt erger!

- Politie is overtuigd van de meerwaarde van het stroomstootwapen binnen BPZ.
- Veiliger en effectiever (en meer gedoseerd) politie-optreden;
- Bij direct dreigend gevaar / geweld in de Basis Politie Zorg;
- Meerwaarde
 1. op afstand kunnen werken;
 2. sterk dreigende werking;
 3. aantal seconden volledig handelingsonbekwaam (hoe sterk /dreigend persoon ook is).
 4. "maximaal effect met minimaal letsel"
- Geeft collega's vertrouwen en doorzettingskracht om stap naar voren te zetten waar gevaar is [casus Waalwijk; casus Amersfoort]
- Uit praktijktest blijkt dat het stroomstootwapen vaak heeft voorkomen dat politiemensen zwaarder geweld moesten gebruiken (fysiek, hond, pistool).

Uit de evaluatie komt naar voren: sterke én kwetsbare punten:

<i>Gebleken sterke punten</i>	<i>Gebleken kwetsbare punten</i>	<i>Risico's</i>
Succesvol optreden	Gebruik Stun mode	Maatschappelijk draagvlak
Dreigen is voldoende	Opleiding en training	
Zelfvertrouwen & daadkracht	stroom geven langer dan 15 sec.	Mogelijke gezondheidsrisico's
Minder letsel (politie en ve)	gebruik van stroom tegen personen die al (deels) onder controle zijn (geboeid, ophoudruimte)	Lichtvaardige inzet (tijdens pilot niet voorgedaan!!)

Kwetsbare punten minimaliseren

De politie stelt meer regulering voor, om kwetsbare punten (incl gezondheidsrisico's) te minimaliseren en daarmee draagvlak te behouden. De regulering zien we in 3 sporen:

1. **Juridisch in de ambtsinstructie** (stun alleen in noodweer / afweersituaties; max. 15 seconde stroom geven aan persoon en niet inzetten tegen verdachten die (deels) onder controle zijn) .
2. Het **uitbreiden van de opleiding** (van 2 dagen in de pilot naar 3 dagen – veegklas krijgt al 3 dagen onderricht en het SSW makat onderdeel uit van IBT).
3. **Technisch beperken** van de mogelijkheden van het stroomstootwapen (in elke inzetmodus steeds cycli van 5 sec stroom, met geluidsmelding).

Advies politie: beschikbaar stellen aan first responders

- Advies is om het stroomstootwapen beschikbaar te stellen aan die agenten die als eerste bij een incident ter plaatse zijn, de zogenoemde 'first responders' (± 17.000; het wapen wordt niet op de persoon verstrekt maar op de groep!).
- Dit is conform de pilot en is het landelijke invoerkader;

Nieuwsgierig – verwijst naar workshop "Stroomstootwapen in de BPZ"

Uitgebreid ingegaan op de pilot, maar ook gebruikerservaringen, bodycambeelden en zijn enkele stroomstootwapens aanwezig.

Processtappen

- In november 2018 heeft de politie, op basis van de ervaringen en evaluatie van de pilot, positief geadviseerd aan de minister van J&V om het stroomstootwapen toe te voegen aan de standaard uitrusting van *de first responders* van politie.
- De minister van Justitie en Veiligheid bepaald uiteindelijk, afgestemd met de Tweede Kamer, of en hoe het stroomstootwapen aan de politie-uitrusting wordt toegevoegd. Deze beslissing wordt in het najaar 2019 verwacht.
- Vanuit politiek/maatschappelijk draagvlak heeft de Minister het WODC verzocht om een literatuuronderzoek te doen naar de mogelijke gezondheidseffecten die bekend zijn van het gebruik stroomstootwapen.
- Bij positief besluit zal 1,5 jaar nodig zijn ter voorbereiding op invoer (verwerving wapen; preparatie voor Opleiding en Training) en zal het wapen in 5 jaar worden ingevoerd.
- Tot nadere besluitvorming (invoer) zijn de pilotteams Amersfoort, Zwolle en R'dam nog uitgerust met het wapen. Wel geldt sinds 1 feb 2019 een aangescherpte (tijdelijke) geweldsinstructie voor gebruik ssw, wordt het wapen technisch meer gereguleerd en is de opleiding voor nieuwe collega's inmiddels uitgebreid naar 3 dagen.

Achtergrond- en context info:

Een pilot als deze, waarbij wordt ingezoomd op de manier waarop de politie in de praktijk omgaat met het geweldmonopolie, maakt maar weer eens zichtbaar met wat voor soort dilemma's de politie in de dagelijkse praktijk geconfronteerd wordt in gevaarsituaties, met mensen die zich soms heftig verzetten, niet voor rede vatbaar zijn of zich agressief gedragen. Iedere keer weer is de vraag welk alternatief het beste past bij de situatie en hoe inzet van zwaardere geweldmiddelen en letsel zo veel mogelijk kan worden vermeden.

Politie mensen geven aan dat zij in toenemende mate worden geconfronteerd met onberekenbaar en heftig geweld en gevaarlijke situaties (denk aan situaties met verwarde personen die veelal een gevaar voor zichzelf en hun directe omgeving zijn – In 2017 heeft de politie 83.500 overlastregistraties waarbij 1 of meer personen met verward gedrag betrokken waren).

Uit de pilot is gebleken dat het kunnen beschikken over een stroomstootwapen politieambtenaren in staat stelt om gevaarlijke situaties **sneller en veiliger** tot een goed einde te brengen. Hierdoor hoeft er minder zwaar geweld te worden gebruikt met als gevolg dat er minder risico is op (zwaar) lichamelijk letsel bij de verdachte en bij de politieambtenaren

Waar pepperspray en wapenstok nogal eens tekort schieten, en waarbij het gebruik van zwaardere geweldsmiddelen zoals fors fysiek geweld, de politiehond of pistool niet wenselijk is vanwege het aanzienlijke risico op ernstig letsel of overlijden, betreft het stroomstootwapen een mogelijkheid voor politiemensen om met beperkter geweld toch daadkrachtig te interveniëren in ernstige geweld- en gevaarsituaties, met zo weinig mogelijk letsel voor alle betrokkenen.

Maar geen enkele geweldstoepassing is 100% vrij van risico's [denk ook aan de tragische situaties als Waddinxveen, Mitch Henriques]. Zo kan de verdachte nadat hij/zij is getaserd, ongelukkig ten val komen waardoor alsnog (ernstig) letsel ontstaat.

Politie vindt de Taser niet riskant, zoals in de media recent nog zou worden gesuggereerd. Natuurlijk gaan we er wel verantwoord mee om.

Met de pilot heeft de politie de stap gezet om het stroomstootwapen niet alleen maar beschikbaar te stellen voor arrestatieteams die optreden in levensbedreigende situaties, maar ook in situaties in de politiezorg waar wel **sprake is van direct dreigend gevaar, zonder dat het levensbedreigend** hoeft te zijn.

Mede dankzij het stroomstootwapen kan de politie, als er geweld moet worden toegepast, dit meer proportioneel doen. In veel gevallen is dreigen met het stroomstootwapen al voldoende om een verdachte onder controle te kijken.

Bijna alle agenten gaven aan dat ze meer fysiek geweld en andere wapens (wapenstok, pepperspray, fors fysiek geweld, diensthond of vuurwapen) zouden hebben gebruikt als ze geen stroomstootwapen hadden gehad

Het stroomstootwapen in de BPZ draagt bij aan **goed werkgeverschap** in een tijd waarin geweld tegen politie nadrukkelijk op de agenda staat. Het stroomstootwapen maakt de collega's op straat weerbaarder.

De politie zoekt continu naar manieren om het beschikbare repertoire aan interventiemiddelen te versterken. De inzet van nieuwe, innovatieve middelen als het stroomstootwapen moet ertoe leiden dat de politie ook in de toekomst op maatschappelijk verantwoorde en geaccepteerde wijze invulling kan geven aan het toegekende geweldsmonopolie.

Politie begint proef met stroomstootwapen

De politie start vandaag in vier eenheden een proef met stroomstootwapens. Politie mensen van basisteams in Zwolle en Amersfoort worden de komende weken opgeleid om het wapen te hanteren, net als hondengeleiders in de eenheid Rotterdam en de leden van een zogenoemde Ondersteuningsgroep in Noord-Nederland. Daarna zal het stroomstootwapen een jaar tot hun uitrusting behoren.

Wil je zien waarom en hoe de politie het stroomstootwapen inzet? Bekijk dan de film! Meer weten? Kijk op www.politie.nl

Onderwerp:

Dossierhouder	5.1 lid 2 onder e / 5.1 lid 2 onder e
Bereikbaarheid	06 5.1 lid 2 onder e

Factsheet

Samenvatting	<ul style="list-style-type: none"> • U heeft op 1 juni het evaluatie rapport over het stroomstootwapen naar de Kamer gezonden • Die zelfde ochtend was de vaste commissie op werkbezoek bij de politie over het stroomstootwapen. • Het lid Den Boer was daar de enige (kritische) vragensteller, zo koppelt de politie ons terug. • Donderdag 31 mei reeds lekte interne politiestukken naar RTL. •
Aandachtspunten / gevoeligheden	<ul style="list-style-type: none"> • Zorgen over gezondheidseffecten van het stroomstootwapen • Inzet in de GGZ en tegen reeds ingesloten personen • Effectiviteit en wenselijkheid van de stun-modus •
Bewegingsruimte	<ul style="list-style-type: none"> • U wacht nu eerst op een advies van de korpschef, waarna u dit thema zal bespreken met gezagen en bonden. Pas daarna hoeft u een positie in te nemen. • Vragen kan u dan ook het beste wegzetten in proces
Parlementaire geschiedenis	<ul style="list-style-type: none"> •
Feiten & cijfers	<p>Conclusies rapport</p> <p>De hoofdconclusie is dat "het gebruik van het stroomstootwapen in de vorm van (het dreigen met) het afvuren van de pijltjes bijdraagt aan een veiliger en effectiever politieoptreden, maar wel afhankelijk van de wijze waarop en de omstandigheden waaronder het wapen wordt gebruikt".</p> <p>Uit de evaluatie komen <u>positieve punten</u> naar voren over de inzet van het stroomstootwapen in de pilotfase. De inzet van het stroomstootwapen lijkt te leiden tot minder verwondingen bij zowel agenten als bij personen tegen wie het wapen wordt ingezet. In een groot aantal gevaarlijke situaties waarmee agenten gedurende de pilot werden geconfronteerd droeg het bij aan het succesvol optreden en beëindiging van de situatie. Ook leidt het wapen bij politiemensen tot meer zelfvertrouwen.</p> <p>Gelijktijdig zijn er nog <u>kwetsbare vraagstukken</u> die zorgvuldige overwegingen vragen en nadrukkelijk betrokken moeten worden bij de verdere besluitvorming. Zoals de effectiviteit en wenselijkheid van de drivestun mode, of bijvoorbeeld adequate training en oefening en ^{5.2} gebruik door hulpofficieren. ^{5.2.1} ¹</p>

Met opmaak: ^{5.2.1}

Factsheet Stroomstootwapen

De korpsleiding wil vanuit goed werkgeverschap het stroomstootwapen toevoegen aan de uitrusting, om collega's te behoeden voor letsel en in staat te stellen te handelen.

1. Kernboodschap

Het stroomstootwapen leidt tot een effectiever en veiliger politieoptreden.

- Het wapen heeft een **de-escalerend effect**, simpel doordat de agent het bij zich draagt.
- Zorgt voor een meer daadkrachtig optreden van de agent, minder inzet van specialisten nodig.
- Geeft een mogelijkheid om, in situaties waar pijnprikkels geen effect hebben, met minimaal geweld iemand onder controle te brengen is.
- Geeft de mogelijkheid om personen onder controle te brengen op afstand.
- Leidt tot **minder geweld en minder gewonden**, bij zowel betrokkenen als politiemensen.

2. Invoer bij de politie

Voor de effectiviteit van het wapen is een brede spreiding en beschikbaarheid van het wapen gewenst. Dit om het de-escalerende effect goed te benutten.

De beoogde invoer ziet er als volgt uit

- Model staan team Amersfoort en Zwolle (Rotterdam niet TSH is in het land anders georganiseerd)
- Opleiden van **17.225 agenten** in de basisteams.
- Uitgifte van wapens op de persoon, bij de start van de dienst.
- Ca. **2.000 wapens** worden verstrekt, voor de geroosterde noodhulpdiensten.
- Teamchef ter plaatse kan keuzes maken (bijvoorbeeld als inzet nodig is bij de horecadienst)

De termijn voor invoer: 5 jaar

- Belangrijk knelpunt is de operationele capaciteit. Voor de opleiding moet 3 dagen vrij gepland worden en dat is met de huidige roosterdruk een behoorlijke opgave.
- Daarom wordt de invoer uitgesmeerd over 5 jaar.
- Jaarlijks** worden ca 35 teams / 3.500 collega's opgeleid.

3. Kosten

5.1.1.c

Initiële kosten

- 5.1.1.c
- Deze kosten zijn opgebouwd uit:
 - Verschieten van cartridges.
 - Kosten voor tijdelijk extra docenten.
 - Uitrust van teams met stroomstootwapens, opleidingsmiddelen en huisvesting.

Structurele kosten

- 5.1.1.c
- Deze kosten worden vooral veroorzaakt door het verschieten van cartridges tijdens de training. Daarnaast wordt voorzien in afschrijving van wapens en het gebruik van de wapens in de operatie.

Prijslijst "internet"

Om toch een idee te geven wat een wapen ongeveer kost:

- Taser X2 5.1.1.c
- Cartridge 5.1.1.c
- Batterij 5.1.1.c

5.1.1.c

4. Inzet in GGZ

Recent is het portefeuillehouderschap Zorg & Veiligheid overgegaan naar Anja Schouten. Zij staat op het standpunt dat met het oog op de gezondheidsrisico's een instelling juist een hele goede plek is om het SSW in te zetten. Een instelling is namelijk altijd goed geïnformeerd over de (gezondheids)conditie van haar patiënten. Hart- en longfalen kunnen dan een contra-indicatie zijn om het wapen te gebruiken. Het standpunt van de portefeuillehouder is dat de inzet van de politie in instellingen (niet alleen GGZ) nodig kan zijn om dokters en psychiaters hun eigen bevoegdheden uit te kunnen laten voeren. Wij helpen hen om hun bevoegdheden terug te pakken.

De portefeuillehouder wil nadrukkelijke afspraken maken met instellingen door wie (de medisch verantwoordelijke) en op welk moment de politie te hulp kan worden geroepen. De medisch verantwoordelijke kan de politie dan ook informatie geven op basis waarvan proportioneel geweld kan worden toegepast. Bijvoorbeeld geen schildprocedure bij broze botten, geen hond bij trauma's tav honden en geen SSW bij hart- en longfalen.

5.2.1

5. Let op!

In het TV programma zijn meestal niet alleen voorstanders aan het woord. Recente opvallende artikelen over politie-inzet en of het stroomstootwapen:

- a) **De monitor:** Dit programma heeft onlangs aandacht besteed aan de nieuwe geweldsinstructie, daarbij is de zoon van de 73 jarige man die in een GGZ instelling met een stroomstootwapen onder controle is gebracht geïnterviewd.
- b) **Follow the money:** Heeft onlangs de pers gehaald over de munitie waar de politie mee oefent. Kern van het verhaal is dat de Politie 'veel te dure munitie' gebruikt voor haar training. Dit kan in het licht van de kosten voor het stroomstootwapen ook aangehaald worden. Hier zijn ook kamervragen over gesteld. Voor het stroomstootwapen zijn nog geen goedkope alternatieve mogelijkheden beschikbaar. Als deze er zijn, beoordelen we deze uiteraard.

First responder

Uit evaluatie-onderzoek:

Bij de basisteams stelt men daarentegen dat het stroomstootwapen juist bij hen, als 'first responder' de meeste meerwaarde zal opleveren. Daaraan ligt het argument van efficiëntie ten grondslag: ze kunnen met het wapen meer zaken direct zelf afhandelen, zonder dat een andere eenheid (zoals de hondengeleiders) nodig is. Deze meerwaarde wordt in landelijke gebieden groter geacht dan in stedelijke gebieden, aangezien daar minder snel back-up is. Dit geldt ook voor medewerkers in deze eenheden die solo werken, zoals de motorrijders. De Ondersteuningsgroep heeft het stroomstootwapen nagenoeg niet gebruikt en ziet er ook weinig meerwaarde in. Men acht het groepsoptreden met zes tot acht leden met een hoge oefengraad en goed afgestemde onderlinge rolverdeling voldoende om alle inzetsituaties aan te kunnen zonder toevoeging van het stroomstootwapen.

Anderzijds gaat het om een geografisch uitgebreid gebied (bestaande uit 17 basisteams) en zijn de hondengeleiders meestal niet de "first responders" in gevaarsituaties. Dat maakt dat bij aanhoudingen in eenheid Rotterdam verhoudingsgewijs minder vaak het stroomstootwapen is ingezet, ondanks dat hondengeleiders vaker het stroomstootwapen hebben gebruikt dan medewerkers van de basisteams

In het verzorgingsgebied van de basisteams wordt daarentegen wel in alle situaties opgetreden door agenten met een stroomstootwapen: zij handelen als 'first responder' alle meldingen af. Een opvallend verschil tussen de hondengeleiders enerzijds en de basisteams anderzijds is de mate waarbij gebruik gemaakt wordt van de stun mode. Waar in de basisteams in een derde van de situaties dat stroom wordt gebruikt dat gebeurt middels de stun, is dat voor de hondengeleiders in bijna twee derde van de situaties het geval (in 10 gevallen in combinatie met – meestal na- het afvuren van de pijltjes).

Risico's / medische gevolgen gebruik stroomstootwapen

**Kernboodschap: geen enkele geweldstoepassing is zonder risico;
Bij stroomstootwapen is de kans op letsel laag.**

Binnen de politie bestaat géén ernstige twijfels over de gezondheidseffecten van het gebruik stroomstootwapen. Dit in tegenstelling tot wat in de motie van Groenlinks wordt gesuggereerd op basis van een krantenkop van het AD (Amersfoortse Courant, 24 nov 2018).

- Slechte krantenkop op basis van gelekte presentatie aan de pilot- en IBT coördinatoren met aandachtspunten; presentatie n.a.v. het evaluatierapport van de PA om hier aandacht aan te besteden! Nu doen we dat, krijg je deze berichtgeving.
- Aandachtspunten rond kwetsbaarheden en gezondheidsrisico's zitten ook in de initiële opleiding & onderhoudstraining.
- **Politie vindt de taser niet riskant; in tegendeel** : juist een effectief en veilig wapen –. We gaan wel serieus om met evaluatiepunten uit de pilot: juist gebruik van het wapen (“goed toegepast in de juiste omstandigheden”);
- Betere nuance door het AD zelf, maar dan het Rotterdams Dagblad: “Taser is nuttig, maar pas goed op”.
- Bericht is op ANP geplaatst, maar niet breed overgenomen, omdat de titel niet overeenkomt met de inhoud.

Nadere toelichting:

Amnesty heeft grote zorgen mbt de inzet van het stroomstootwapen door Nederlandse politieagenten en refereert hierbij meermalen aan de risico's van overlijden of ernstig letsel. Volgens Amnesty zouden risico's worden onderschat en het nut van het SSW zou worden overschat.

Boodschap: Bij correct gebruik van het stroomstootwapen is de kans op ernstig letsel minimaal, vooral in vergelijking met andere vormen van geweld.

Journalistiek onderzoek Reuters

Amnesty beweert dat het stroomstootwapen niet veilig zou zijn, en baseert zich daarbij op eigen “onderzoek” en op het journalistieke onderzoek van Reuters Amerika, eind augustus 2017. Er zijn ± 1000 politiedossiers door Reuters in Amerika bekeken waar stroomstootwapen onder meer bij betrokken was, in een periode van 15 jaar (oude modellen Taser), waarbij persoon is komen te overlijden. In deze casussen is het causale verband tussen overlijden en inzet Taser lastig, meestal niet vast te stellen.^{5.2.1}

Tegenover deze ‘negatieve’ cijfers staan bijna 4 miljoen Taser-inzetten met goed gevolg en honderden studies met als uitkomst dat, bij correct gebruik, het stroomstootwapen minimaal letsel oplevert. Ook gaan de casussen tot 15 jaar terug – de Nederlandse politie voert de pilot uit met het nieuwste model Taser X2 met nog lagere stroomsterkte. In de Nederlandse pilot is het wapen meer dan 300 keer ingezet, zonder fatale gevolgen of ernstig letsel. Niet bij doelpersoon, omstanders of politieagenten.

Medische gevolgen stroomstootwapens: UK best beschikbare stand van zaken

In Europa is het meeste onderzoek naar de medische risico's van het gebruik van het stroomstootwapen verricht door of in opdracht van de overheid van het Verenigd Koninkrijk.

Een onafhankelijke wetenschappelijke adviescommissie uit het VK concludeert dat het risico op een dodelijke afloop na gebruik van het stroomstootwapen (Taser type X26) of een serieuze verwonding na het gebruik van het stroomstootwapen erg laag is.

Deze commissie concludeert in haar verslag verder dat, op basis van de internationaal bekende onderzoeken, en gelet op het wijdverspreide gebruik van stroomstootwapen (meer dan 50 landen), het er op lijkt dat de kans op ernstig letsel als gevolg van stroomstootwapens minimaal is.

Otto Adang

Deze conclusies worden ook bevestigd in het internationaal vergelijkend literatuuronderzoek van Esman & Adang (2011)

Daarbij tekent Adang aan dat onderzoek naar de effecten van inzet van het stroomstootwapen op kwetsbare personen uiterst complex is: de ene kwetsbaarheid is de andere niet. Effecten van het stroomstootwapen hangen onder andere af van de fysieke en psychische toestand van de betreffende persoon (bijvoorbeeld van het soort medicijn dat gebruikt is, dan wel of de persoon onder invloed is van alcohol of drugs) en van de wijze van inzet van het stroomstootwapen (pijltjes of gebruik van de stun mode, het aantal seconden dat stroom wordt toegediend, gebruik van het stroomstootwapen al dan niet in combinatie met andere geweldmiddelen).

In de opleiding worden de mogelijke risico's van gebruik Taser expliciet onder de aandacht gebracht.

Huivestingskosten SSW

5.1 lid 2 onder e en 5.1 lid 2 onder e

Aanpassing wapenkamers:

Er zullen van de 52 wapenkamers met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid minimaal 15 moeten worden aangepast. Uitgangspunt is 5 m2.

Input afdeling huisvesting m.b.t. bouwkundige aanpassingen:

Grote verbouwing: 15 x ^{5.2.1}

Kleine verbouwing: 20 x ^{5.2.1}

Verbouwingskosten IBT: Totaal = € ^{5.2.1}

Verbouwingskosten Operatie: 1000,- x ^{5.2.1}

Aanschaf opbergmiddel op de 294 opkomstlocaties t.b.v. SSW:

Normale Ahrend kast (niet wenselijk)

^{5.1.2.f}

Documentenkuis (gewenst)

^{5.1.2.f}

Variabele kosten inrichting operatie: 294 x ^{5.2.1}

Aanschaf opbergmiddel op de 52 wapenkamers tbv SSW:

Variabele kosten inrichting IBT: 52 ^{5.2.1}

ALLEEN DE LICHT ORANJE VAKJES AANPASSEN

Situatie 1 iedere aanwezige een Taser

Op te leiden gebruikers	16730
Tegelijk in dienst	1821
Benodigde Tasers	2022
oefenlocaties	31
aantal opkomstlocaties	294
aantal basisteams	167
aantal docenten per les	2
extra OBT/IBT tijd	2
vervanging door gebruik	55%

Extra taken invoering Facilitair Management. (out of pocket kosten)

	uren uitvoeren	fte	loonsom
Team logistieke uitvoering	1971	1,5	€ 118.322,71
Wapenkamer beheer	1708	1,3	€ 102.546,35

Opleiden initieel	uren ondergaan	uren geven	fte	loonsom
PA	576	32	0,5	€ 36.480,00
IBT	7336	393	6,2	€ 463.740,00
Uitvoerenden	602298	66922	535,4	€ 40.153.171,67

Oefenmateriaal initieel

	kosten
Uitrusting oefenlocaties initieel	€ 1.464.951,50
Uitrusting deelnemers initiele opleiding	€ 14.977.969,56

Uitrusting bedienaars

	kosten
Uitrusting tasers in de uitvoering	€ 5.1.1.c
Vervanging bij gebruik structureel	€
Oefenen en certificering structureel	€

Opleiden structureel	uren ondergaan	uren geven	fte	loonsom
Uitvoerenden	33461	11154	35,7	€ 5.1.1.c

	initieel *	struc
Kosten per taser	€ 5.1.1.c	5.1.1.c
Kosten per individu	€	5.1.1.c
Kosten per team	€	5.1.1.c
* exclusief huisvestingskosten		

Huisvesting

	5.1.1.c	5.1.2.c	initieel	5.1.1.c	structureel
Aanpassen IBT centra	€	€	€	€	
Aanpassen opkomstlocatie	€	€	€	€	
Kluisen opkomstlocatie	€	€	€	€	
variabelen inrichting OBT	€	€	€	€	

Totale kosten	initieel	structureel
EXTRA FM personeel	€ 220.869,06	€
Opleiden	€ 40.153.171,67	€ 2.676.878,11
Materieel	€ 21.305.957,80	€ 13.070.656,27
Huisvesting	€ 1.259.039,28	€ -
	€ 62.718.168,75	€ 15.968.403,44

Prijslijst

Taser X2	5.1.1.c
Taser X2 dummy	
Cartridge scherp	
Cartridge inert dummy	
Cartridge oefen	
Batterij	
Holster	
Dienstverlening periodiek onderhoud (keuring)	
Oefenpop	
Vest oefenpop	
Kit dataport download	
Kit dataport USB	
Stroomstootpakken tbv bewegende verdachte	
HPO schietschijven	
Masteropleiding PA	

ALLEEN DE LICHT ORANJE VAKJES AANPASSEN

Situatie 2 Taser per koppel

Op te leiden gebruikers	8365
Tegeelijk in dienst	910
Benodigde Tasers	1011
oefenlocaties	31
aantal opkomstlokaties	294
aantal basisteams	167
aantal docenten per les	2
extra OB/IBT tijd	2
vervanging door gebruik	55%

Extra taken uitvoering Facilitair Management. (out of pocket kosten)

	uren uitvoeren	fte	loonsom
Team logistieke uitvoering	986	0,8	€ 59.190,60
Wapenkamer beheer	854	0,7	€ 51.298,52

Opleiden initieel	uren ondergaan	uren geven	fte	loonsom
PA	576	32	0,5	€ 36.480,00
IBT	7336	393	6,2	€ 463.740,00
Uitvoerenden	301149	33461	267,7	€ 20.076.585,84

Oefenmateriaal initieel

	kosten
Uitrusting oefenlocaties initieel	€ 5.1.1.c
Uitrusting deelnemers initiele opleiding	€

Uitrusting bedienaars

	kosten
Uitrusting tasers in de uitvoering	€ 5.1.1.c
Vervanging bij gebruik structureel	€
Oefenen en certificering structureel	€

Opleiden structureel	uren ondergaan	uren geven	fte	loonsom
Uitvoerenden	16730	5577	17,8	€ 5.1.1.c

	* exclusief huisvesting	* exclusief huisvestingskosten
Kosten per taser	€ 5.1.1.c	5.1.1.c
Kosten per individu	€	5.1.1.c
Kosten per team	€	5.1.1.c
* exclusief huisvestingskosten		

Huisvesting

	initieel	structureel
Aanpassen IBT centra	€ 5.1.1.c	52 € 5.1.1.c
Aanpassen opkomstlokatie	€	194 €
Kluizen opkomstlocatie	€	294 €
variabelen inrichting OB	€	52 €
		€

Totale kosten	initieel	structureel
EXTRA FM personeel	€	110.489,13
Opleiden	€ 20.076.585,84	€ 1.338.439,06
Materieel	€ 11.417.574,15	€ 6.535.328,13
Huisvesting	€ 1.259.039,28	€ -
	€ 32.753.199,27	€ 7.984.256,32

ALLEEN DE LICHT ORANJE VAKJES AANPASSEN

Situatie 3 Taser voor de HG.

Op te leiden gebruikers	352
Tegelijk in dienst	84
Benodigde Tasers	95
oefenlocaties	10
aantal opkomstlokaties	33
aantal basisteams	167
aantal docenten per les	2
extra OBT/IBT tijd	2
vervanging door gebruik	55%

Extra taken itvoering Facilitair Management. (out of pocket kosten)

	uren uitvoeren	fte	loonsom
Team logistieke uitvoering	92	0,1	€ 5.592,76
Wapenkamer beheer	80	0,1	€ 4.847,06

Opleiden initieel	uren ondergaan	uren geven	fte	loonsom
16	576	32	0,5	€ 36.480,00
41	1148	62	1,0	€ 72.570,00
352	12670	1408	11,3	€ 844.668,00

Oefenmateriaal initieel

Uitrusting oefenlocaties initieel	€ 5.1.1.c
Uitrusting deelnemers initiele opleiding	€

Uitrusting bedienaars

Uitrusting tasers in de uitvoering	5.1.1.c
Vervanging bij gebruik structureel	
Oefenen en certificering structureel	

Opleiden structureel	uren ondergaan	uren geven	fte	loonsom
Uitvoerenden	704	235	0,8	€ 5.1.1.c

	* exc 5.1.1.c	structureel 5.1.1.c
Kosten per taser	€	€
Kosten per individu	€	€
Kosten per team	€	€
* exclusief huisvestingskosten		

Huisvesting

	5.1.1.c	5.1.1.c	initieel 5.1.1.c	structureel
Aanpassen IBT centra	€		€	
Aanpassen opkomstlokatie	€		€	
Kluisen opkomstlocatie	€		€	
variabelen inrichting OBT	€		€	

Totale kosten

	initieel	structureel
EXTRA FM personeel		€ 10.439,83
Opleiden	€ 844.668,00	€ 56.311,20
Materieel	€ 1.019.417,70	€ 278.708,31
Huisvesting	€ 471.028,80	€ -
Totaal	€ 2.335.114,50	€ 345.459,34

Ieder individu een taser

		Scenario 1	100%
Uitvoering OS			
Generalisten Basisteam en Districten			395
	89,1%	Op te leiden gebruikers	352
	24,0%	Tegelijk in dienst	84
	112,0%	Benodigde Tasers	95
		oefenlocaties	10
		aantal opkomstlocaties	33
		aantal basisteam	167
		aantal docenten per les	2
		extra OBT/IBT tijd	0
		vervanging door gebruik	55%
		Gem. Loonsom	€ 60,00

Extra taken uitvoering Facilitair Management. (out of pocket kosten)

	uren	fte
Team logistieke uitvoering	92	0,1
Wapenkamer beheer	80	0,1

Opleiding/Instructie initieel

Aantal kandidaten	
PA	16
IBT	41
Uitvoerend	352

Uitrusting oefenlocaties initieel

5.1.1.c	Cufmanpop	1	
	Stroomstoot pak	2	
	Safarilan Tase X2 holster	16	
	Taser X2	16	
	Dummy taser X2	16	
	Dummy Cartridges	32	
	Batterijen	16	
	kit datapoort download	1	
	kit datapoort usb	1	
	HPO schietschijf	26	

Uitrusting deelnemers initiele opleiding

5.1.1.c	oefencartridges	4	352
	scherpe cartridges	8	352
	Batterijen	1	352

5.1.1.c Uitrusting deelnemers in de uitvoering

5.1.1.c	Taser X2	1	95
	Safarilan Tase X2 holster	1	95
	scherpe cartridges	2	95
	Batterijen	1	95
	kit datapoort download	1	
	kit datapoort usb	1	

5.1.2.c	Vervanging bij gebruik	Structureel		
		scherpe cartridges	2	52

5.1.1.c	certificering structureel			
	oefen cartridges	4	352	
	scherpe cartridges	4	352	
	scherpe cartridges	2	352	
	HPO schietschijf	59		
	Batterijen	1	352	

Trainen en certificeren structureel	Aantal kandidaten	
	Uitvoerend	352

Kosten per taser opleiden gebruik	5.1.1.c	initieel
-----------------------------------	---------	-----------------

Kosten per individu opleiden gebruik	5.1.1.c	
--------------------------------------	---------	--

Kosten per team opleiden gebruik	5.1.1.c	initieel
----------------------------------	---------	-----------------

Prijzen per stuk zijn exclusief BTW:

Taser X2	5.1.2.c
Taser X2 dummy	
Cartridge scherp	
Cartridge inert dummy	
Cartidge oefen	
Batterij	
Holster	
Dienstverlening periodiek onderhoud (keuring)	
Oefenpop	
Vest oefenpop	
Kit dataport download	
Kit dataport USB	
Stroomstootpakken tbv bewegende verdachte	
HPO schietschijven	
Masteropleiding PA	

WAAR

uur

(loonkosten plus overhead)

loonsom

€ 5.592,76
 € 4.847,06
€ 10.439,83

aantal per klas	sbu	locatie	aantal opleidin	reistijd
16	32	1	1	4
16	24	1	3	4
16	32	31	22	4

10	€	49.500,00
10	€	22.400,00
10	€	23.920,00
10	€	239.200,00
10	€	14.320,00
10	€	20.160,00
10	€	12.720,00
10	€	1.092,50
10	€	1.092,50
	€	1.271,56
	€	384.405,00

€	63.350,10
€	130.923,54
€	27.979,63
€	222.253,27

	€	141.431,21
	€	14.143,12
	€	8.798,06
	€	7.520,92
33	€	3.605,25
33	€	3.605,25

€ 179.103,82

€ 4.838,93

€ 4.838,93

€ 63.350,10

€ 65.461,77

€ 32.730,89

€ 2.918,21

€ 27.979,63

€ 192.440,59

aantal per baan
6

extra IBT/OBT tijd
0

aantal momenten.
59

ure

structureel

€ 2.085,35

€ 2.085,35

€ 4.170,69

structureel

€ 560,54

€ 560,54

€ 1.121,08

structureel

€ 1.181,31

€ 1.181,31

€ 2.362,63

		0		
aan onderga uren lesgeven		ondrgaan	lesgeven	
		loonsom	loonsom	
576	32	€ 34.560,00	€ 1.920,00	
1148	62	€ 68.880,00	€ 3.690,00	
12670	1408	€ 760.201,20	€ 84.466,80	
14394	1501			
12	1	uren		
		fte		
		€ 863.641,20	€ 90.076,80	

aan onderga uren lesgeven		ondrgaan loonsom		lesgeven loonsom	
0	0	€	-	€	-
0	0	uren			
0	0	fte			
		€	-	€	-

Financien Stroomstootwapen

V1.0

Dekking	initieel	structureel	2019	2020	2021
<i>Initiele kosten</i>					
SSW					€ 6.400.000
<i>Structurele kosten</i>					
Structurele kosten					€ -
Medische monitoring (struct.)					€ 100.000
Totale kosten					€ 6.500.000
<i>Dekking</i>					
Bijdrage Politie	€ -	€ 5.000.000		€ 5.000.000	€ 5.000.000
Bijdrage ministerie	€ 30.000.000	€ -	€ 30.000.000	€ -	€ -
Besch kbaar budget			€ 30.000.000	€ 35.000.000	€ 40.000.000
- Verschuiving binnen begroting			€ 30.000.000	€ 35.000.000	€ 33.500.000
Nog te financieren			€ -	€ -	€ -

Opmerkingen:

1. Ministerie is voornemens om de 30 miljoen met de nabetalingsbrief in december 2019 ter beschikking te stellen aan de F
2. De 5 miljoen structurele bijdrage vanuit Politie wordt gedekt uit de RA gelden (structurele uitbreiding uitrusting).

Financien Stroomstootwapen

V1.1 (na discussie 2020 met F&C over verkeerd plaatsen van RA gelden)

Dekking	initieel	structureel	2019	2020	2021
<i>Initiele kosten</i>					
SSW					€ 6.400.000
<i>Structurele kosten</i>					
Structurele kosten					€ -
Medische monitoring (struct.)					€ 100.000
Totale kosten					€ 6.500.000
<i>Dekking</i>					
Bijdrage Politie	€ -	€ 5.000.000		€ 5.000.000	€ 5.000.000
Bijdrage ministerie	€ 30.000.000	€ -	€ 30.000.000	€ -	€ -
Besch kbaar budget			€ 30.000.000	€ 35.000.000	€ 40.000.000
- Verschuiving binnen begroting			€ 30.000.000	€ 35.000.000	€ 33.500.000
Nog te financieren			€ -	€ -	€ -

Opmerkingen:

1. Ministerie is voornemens om de 30 miljoen met de nabetalingsbrief in december 2019 ter beschikking te stellen aan de F
2. De 5 miljoen structurele bijdrage vanuit Politie wordt gedekt uit de risico reserve

Financien Stroomstootwapen

V1.2 (2020 - wegvallen BC arrestantentaken)

Dekking	initieel	structureel	2019	2020	2021
---------	----------	-------------	------	------	------

<i>Initiele kosten</i>			
SSW			€ 6.400.000
 <i>Structurele kosten</i>			
Structurele kosten			€ -
Medische monitoring (struct.)			€ 100.000
Totale kosten			€ 6.500.000
 <i>Dekking</i>			
Bijdrage Politie	€ -	€ 5.000.000	€ 5.000.000
Bijdrage ministerie	€ 30.000.000	€ -	€ 30.000.000
Beschikbaar budget			€ 35.000.000
- Verschuiving binnen begroting			€ 40.000.000
			€ 30.000.000
Nog te financieren			€ -

Opmerkingen:

1. Ministerie is voornemens om de 30 miljoen met de nabetalingsbrief in december 2019 ter beschikking te stellen aan de F
2. De 5 miljoen structurele bijdrage vanuit Politie wordt gedekt uit de risico reserve
3. Vanwege wegvallen BC arrestantentaken wordt 2 miljoen beschikbaar gesteld vanaf 2026

2022	2023	2024	2025	2026	2027
€ 6.400.000	€ 6.400.000	€ 6.400.000	€ 6.400.000	€ -	€ -
€ 2.500.000	€ 5.000.000	€ 7.500.000	€ 10.000.000	€ 12.500.000	€ 12.500.000
€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
€ 9.000.000	€ 11.500.000	€ 14.000.000	€ 16.500.000	€ 12.600.000	€ 12.600.000
€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000
€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
€ 38.500.000	€ 34.500.000	€ 28.000.000	€ 19.000.000	€ 7.500.000	€ 5.000.000
€ 29.500.000	€ 23.000.000	€ 14.000.000	€ 2.500.000	€ -	€ -
€ -	€ -	€ -	€ -	€ 5.100.000	€ 7.600.000

Politie.

2022	2023	2024	2025	2026	2027
€ 6.400.000	€ 6.400.000	€ 6.400.000	€ 6.400.000	€ -	€ -
€ 2.500.000	€ 5.000.000	€ 7.500.000	€ 10.000.000	€ 12.500.000	€ 12.500.000
€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
€ 9.000.000	€ 11.500.000	€ 14.000.000	€ 16.500.000	€ 12.600.000	€ 12.600.000
€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000
€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
€ 38.500.000	€ 34.500.000	€ 28.000.000	€ 19.000.000	€ 7.500.000	€ 5.000.000
€ 29.500.000	€ 23.000.000	€ 14.000.000	€ 2.500.000	€ -	€ -
€ -	€ -	€ -	€ -	€ 5.100.000	€ 7.600.000

Politie.

2022	2023	2024	2025	2026	2027
------	------	------	------	------	------

€ 6.400.000 € 6.400.000 € 6.400.000 € 6.400.000 € - € -

€ 2.500.000 € 5.000.000 € 7.500.000 € 10.000.000 € 12.500.000 € 12.500.000
€ 100.000 € 100.000 € 100.000 € 100.000 € 100.000 € 100.000

€ 9.000.000 € 11.500.000 € 14.000.000 € 16.500.000 € 12.600.000 € 12.600.000

€ 5.000.000 € 5.000.000 € 5.000.000 € 5.000.000 € 7.000.000 € 7.000.000
€ - € - € - € - € - € -
€ 38.500.000 € 34.500.000 € 28.000.000 € 19.000.000 € 9.500.000 € 7.000.000
€ 29.500.000 € 23.000.000 € 14.000.000 € 2.500.000 € - € -

€ - € - € - € - € 3.100.000 € 5.600.000

Politie.

Financien Stroomstootwapen

V1.0

Dekking	initieel	structureel	2019	2020
<i>Initiele kosten</i>				
SSW				
<i>Structurele kosten</i>				
Structurele kosten				
Medische monitoring (struct.)				
Totale kosten				
<i>Dekking</i>				
Bijdrage Politie	€	- € 5.000.000		€ 5.000.000
Bijdrage ministerie	€ 30.000.000	€ -	€ 30.000.000	€ -
Besch kbaar budget			€ 30.000.000	€ 35.000.000
- Verschuiving binnen begroting			€ 30.000.000	€ 35.000.000
Nog te financieren			€	- € -

Opmerkingen:

1. Ministerie is voornemens om de 30 miljoen met de nabetalingsbrief in december 2019 ter beschikking te stellen
2. De 5 miljoen structurele bijdrage vanuit Politie wordt gedekt uit de RA gelden (structurele uitbreiding uitrust)

Financien Stroomstootwapen

V1.1 (na discussie 2020 met F&C over verkeerd plaatsen van RA gelden)

Dekking	initieel	structureel	2019	2020
<i>Initiele kosten</i>				
SSW				
<i>Structurele kosten</i>				
Structurele kosten				
Medische monitoring (struct.)				
Totale kosten				
<i>Dekking</i>				
Bijdrage Politie	€	- € 5.000.000		€ 5.000.000
Bijdrage ministerie	€ 30.000.000	€ -	€ 30.000.000	€ -
Besch kbaar budget			€ 30.000.000	€ 35.000.000
- Verschuiving binnen begroting			€ 30.000.000	€ 35.000.000
Nog te financieren			€	- € -

Opmerkingen:

1. Ministerie is voornemens om de 30 miljoen met de nabetalingsbrief in december 2019 ter beschikking te stellen
2. De 5 miljoen structurele bijdrage vanuit Politie wordt gedekt uit de risico reserve

Financien Stroomstootwapen

V1.2 (2020 - wegvallen BC arrestantentaken)

Dekking	initieel	structureel	2019	2020
---------	----------	-------------	------	------

Initiele kosten

SSW

Structurele kosten

Structurele kosten

Medische monitoring (struct.)

Totale kosten

Dekking

Bijdrage Politie	€	-	€ 5.000.000	€	5.000.000
Bijdrage ministerie	1	€ 30.000.000	€	-	€ 30.000.000
Besch kbaar budget				€ 30.000.000	€ 35.000.000
- Verschuiving binnen begroting				€ 30.000.000	€ 35.000.000
Nog te financieren				€	- €

Opmerkingen:

1. Ministerie is voornemens om de 30 miljoen met de nabetalingsbrief in december 2019 ter beschikking te stellen
2. De 5 miljoen structurele bijdrage vanuit Politie (email 5.1.2.e 13 mei 2020 15:48u aan L. Kok en 5.1.1)
3. Vanwege wegvallen BC arrestantentaken wordt 2 miljoen beschikbaar gesteld vanaf 2026

Financien Stroomstootwapen

V1.3 (2020 - Aanpassing vanwege 1 jarige opleidingsvoorstel)

Dekking	initieel	structureel	2019	2020
<i>Initiele kosten</i>				
SSW				
<i>Structurele kosten</i>				
Structurele kosten				
Medische monitoring (struct.)				
Totale kosten				
<i>Dekking</i>				
Bijdrage Politie	€	-	€ 5.000.000	€ 5.000.000
Bijdrage ministerie	1	€ 30.000.000	€	-
Besch kbaar budget			€ 30.000.000	€ 35.000.000
- Verschuiving binnen begroting			€ 30.000.000	€ 35.000.000
Nog te financieren			€	- €

Opmerkingen:

1. Ministerie is voornemens om de 30 miljoen met de nabetalingsbrief in december 2019 ter beschikking te stellen
2. De 5 miljoen structurele bijdrage vanuit Politie (email 5.1.2.e 13 mei 2020 15:48u aan L. Kok 5.1.2.e)
3. Vanwege wegvallen BC arrestantentaken wordt 2 miljoen beschikbaar gesteld vanaf 2026
4. Opleidingsvoorstel veroorzaakt initiele kosten in 2021 en 2022 (ipv 5 jaar) en vanaf 2023 volledige implementatie

Verkenning overige dekking:

Let op: wordt verkend en hier staat

Dekking	initieel	structureel	2019	2020
- inzet van meer budget vanuit algemene reserve		(incidenteel)		
- Inzet van budget '2miljoen RA' Dienst FM		(structureel)		
- Inzet van onderuitputting PSU (75%)		(incidenteel)		
- Inzet korten projectbudgetten uitrol uitrusting		(structureel)		
Financieringsverkenningen				

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
€ 6.400.000	€ 6.400.000	€ 6.400.000	€ 6.400.000	€ 6.400.000	€ -	€ -
€ -	€ 2.500.000	€ 5.000.000	€ 7.500.000	€ 10.000.000	€ 12.500.000	€ 12.500.000
€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
€ 6.500.000	€ 9.000.000	€ 11.500.000	€ 14.000.000	€ 16.500.000	€ 12.600.000	€ 12.600.000
€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000
€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
€ 40.000.000	€ 38.500.000	€ 34.500.000	€ 28.000.000	€ 19.000.000	€ 7.500.000	€ 5.000.000
€ 33.500.000	€ 29.500.000	€ 23.000.000	€ 14.000.000	€ 2.500.000	€ -	€ -
€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 5.100.000	€ 7.600.000

tellen aan de Politie.
ting).

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
€ 6.400.000	€ 6.400.000	€ 6.400.000	€ 6.400.000	€ 6.400.000	€ -	€ -
€ -	€ 2.500.000	€ 5.000.000	€ 7.500.000	€ 10.000.000	€ 12.500.000	€ 12.500.000
€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
€ 6.500.000	€ 9.000.000	€ 11.500.000	€ 14.000.000	€ 16.500.000	€ 12.600.000	€ 12.600.000
€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000
€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
€ 40.000.000	€ 38.500.000	€ 34.500.000	€ 28.000.000	€ 19.000.000	€ 7.500.000	€ 5.000.000
€ 33.500.000	€ 29.500.000	€ 23.000.000	€ 14.000.000	€ 2.500.000	€ -	€ -
€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 5.100.000	€ 7.600.000

tellen aan de Politie.

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
------	------	------	------	------	------	------

€ 6.400.000	€ 6.400.000	€ 6.400.000	€ 6.400.000	€ 6.400.000	€	- €	-
€	- €	€ 2.500.000	€ 5.000.000	€ 7.500.000	€ 10.000.000	€ 12.500.000	€ 12.500.000
€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
€ 6.500.000	€ 9.000.000	€ 11.500.000	€ 14.000.000	€ 16.500.000	€ 12.600.000	€ 12.600.000	
€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 7.000.000	€ 7.000.000	
€	- €	€	- €	€	- €	€	- €
€ 40.000.000	€ 38.500.000	€ 34.500.000	€ 28.000.000	€ 19.000.000	€ 9.500.000	€ 7.000.000	
€ 33.500.000	€ 29.500.000	€ 23.000.000	€ 14.000.000	€ 2.500.000	€	- €	-
€	- €	€	- €	€	- €	€ 3.100.000	€ 5.600.000

tellen aan de Politie.

5.1 lid 2

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	
€ 12.158.843	€ 23.337.338	€	- €	- €	- €	- €	
€	- €	€ 5.413.706	€ 10.827.411	€ 10.827.411	€ 10.827.411	€ 10.827.411	
	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	
€ 12.158.843	€ 28.851.044	€ 10.927.411	€ 10.927.411	€ 10.927.411	€ 10.927.411	€ 10.927.411	
€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 7.000.000	€ 7.000.000	
€	- €	€	- €	€	- €	€	- €
€ 40.000.000	€ 32.841.157	€ 8.990.113	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 7.000.000	€ 7.000.000	
€ 27.841.157	€ 3.990.113	€	- €	- €	- €	- €	
€	- €	€ 1.937.298	€ 5.927.411	€ 5.927.411	€ 3.927.411	€ 3.927.411	

tellen aan de Politie.

5.1 lid 2 onder

enatie (en noodzaak tot structurele financiële dekking)

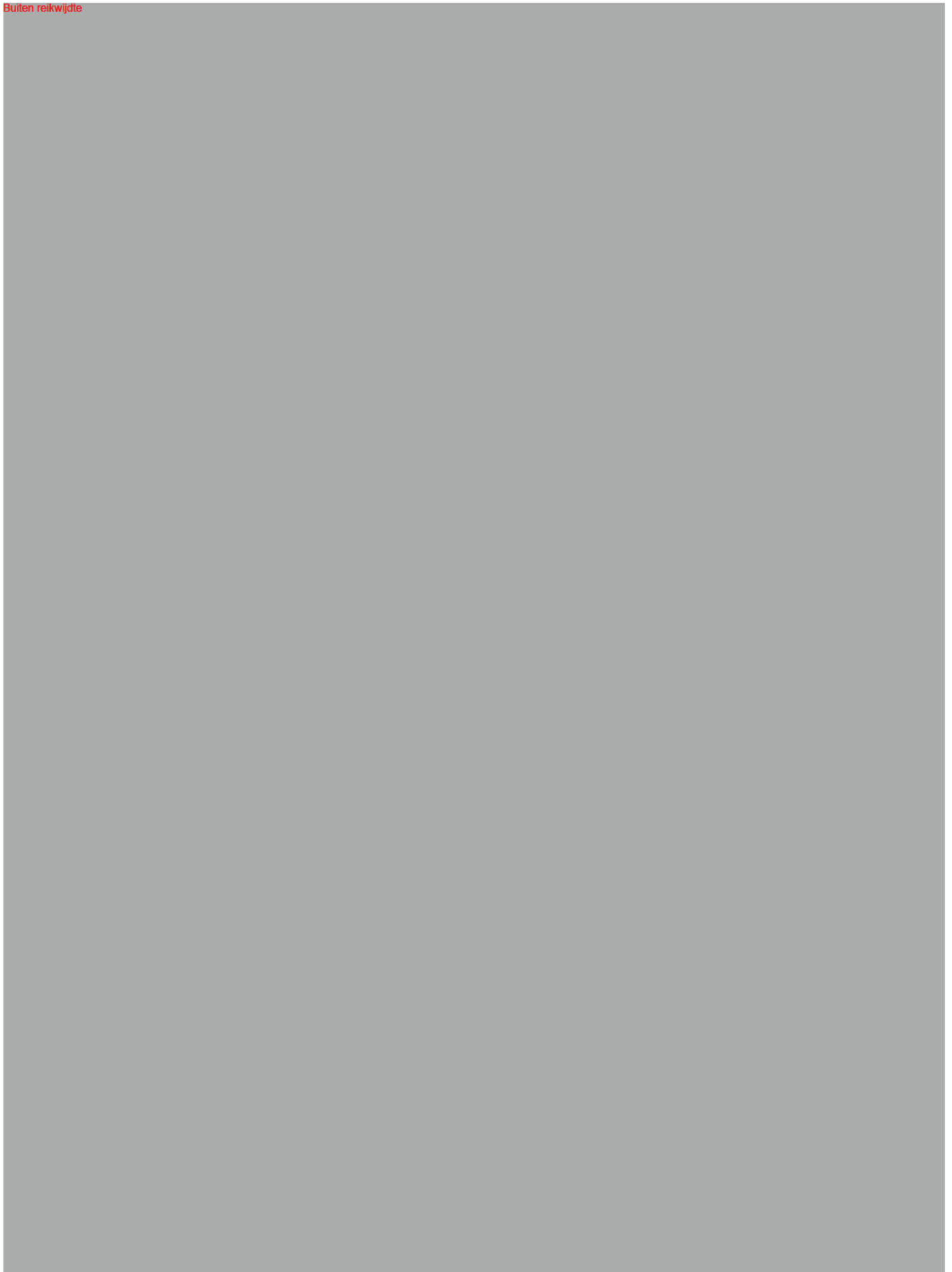
aat meest positieve uitkomst!

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
		?	?	?	?	?
		€ 2.000.000	€ 2.000.000	€ 2.000.000	€ 2.000.000	€ 2.000.000
			€ 2.000.000			
		€ 2.000.000	€ 2.000.000	€ 2.000.000	€ 2.000.000	€ 2.000.000
		€ 4.000.000	€ 6.000.000	€ 4.000.000	€ 4.000.000	€ 4.000.000

Jaarplan hoofdportefeuille Crisisbeheersing 2021 (versie 1.0)

Buiten reikwijdte

Geweldsmiddelen:

15. Uitvoeren jaartranche plan van aanpak Stroomstootwapen (implementatieopdracht):

- a. Verwerving SSW,
- b. Verwerving beveiligde kasten voor SSW,
- c. Start opleidingen/trainingen BPZ,
- d. Implementeren managementsysteem voor verzamelen gebruiksgegevens SSW.

Totaal: € 6,5 mln. beschikbaar in 2021 (€ 5 mln. gedekt uit externe middelen J&V).

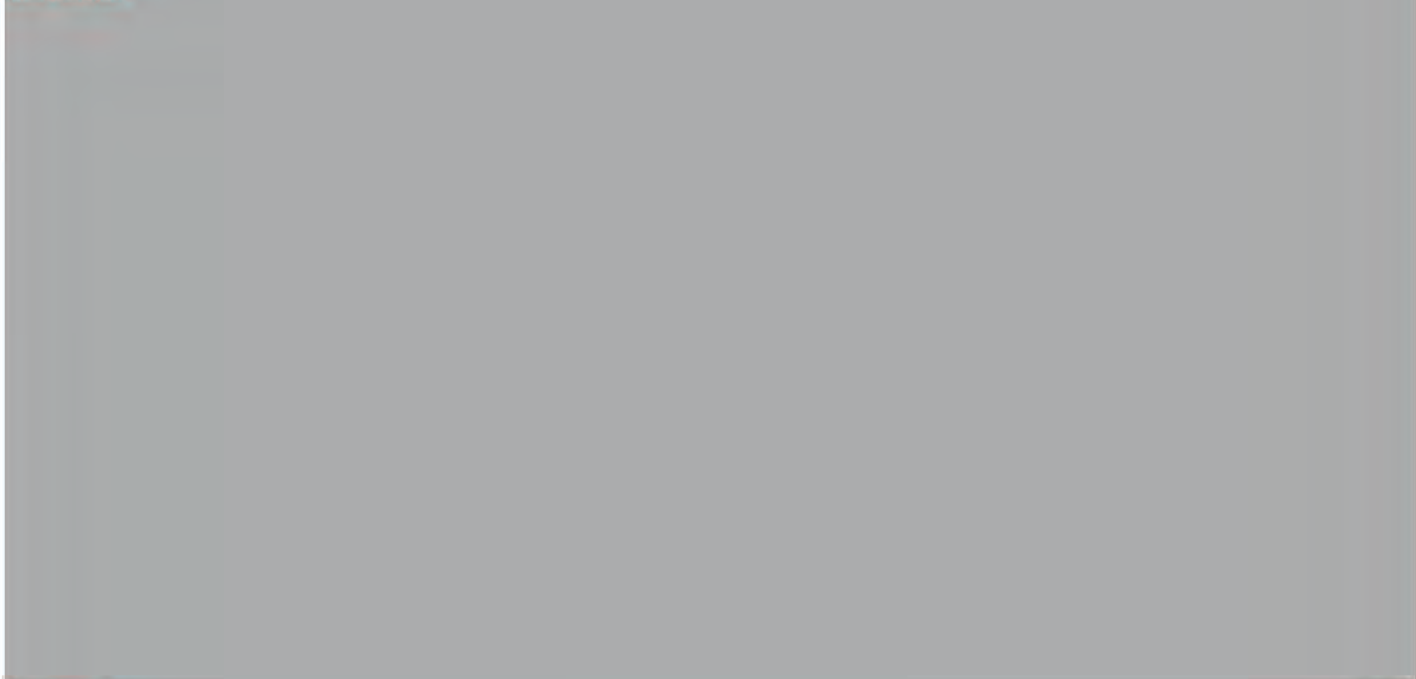
16. Onderzoek i.s.m. UK naar het neutraliseren van personen op afstand (vooronderzoek).

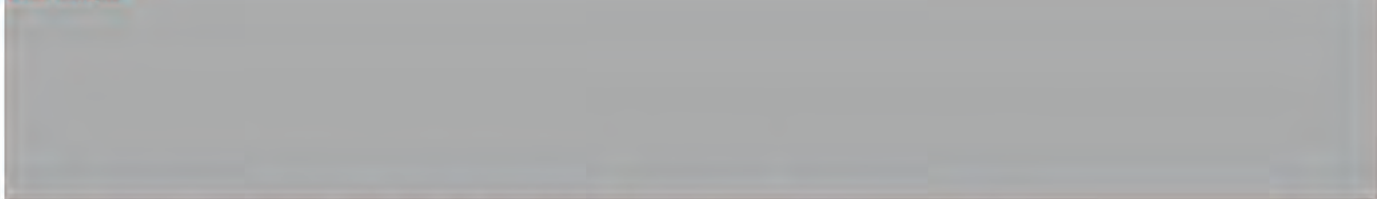
15.	Uitvoeren jaartranche plan van aanpak SSW (implementatieopdracht): 9. Verwerving SSW, 10. Verwerving beveiligde kasten voor SSW, 11. Start opleidingen/trainingen BPZ,	Verwerven eerste tranche SSW en beveiligde kasten; Eerste deel politiemedewerkers opgeleid/getraind;	PDC/FM. PDC/FM. Eenheden; PDC/HRO/OBT en PA (incl. 17 extra docenten).	147
-----	---	---	---	-----

	12. Implementeren managementsysteem voor verzamelen gebruiksgegevens	Operationeel managementsysteem.	PDC/IV.	
--	--	---------------------------------	---------	--

Buiten reikwijdte

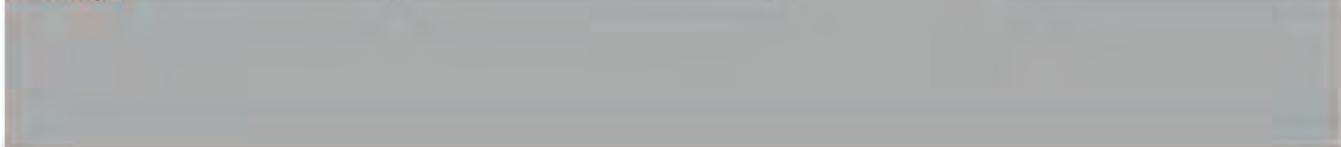
Buiten reikwijdte

Totaal overzicht van benodigd kader van je PF

Voorziening	Kader (volgens KB)	Benodigd Kader
ICT uren	Buiten reikwijdte	Buiten reikwijdte - SSW: 1.000 Buiten reikwijdte
IM uren	Buiten reikwijdte	Buiten reikwijdte - SSW: 1.250 Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Eenheden

< 5 dagen voor 24 u dienst
8-10 dagen overige dienst>

- SSW: 15-20 BT's krijgen 3 dagen instructie.

• Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

ALLEEN DE LICHT ORANJE VAKJES AANPASSEN				
Situatie 1 iedere aanwezige een Taser				
Op te leiden gebruikers	16730			
Tegelijk in dienst	1821			
Benodigde Tasers	2022			
oefenlocaties	31			
aantal opkomstlokaties	294			
aantal basisteams	167			
aantal docenten per les	2			
extra OBT/IBT tijd	2			
vervanging door gebruik	55%			
Extra taken uitvoering Facilitair Management. (out of pocket kosten)				
	uren uitvoeren		fte	loonsom
Team logistieke uitvoering	1971		1,5	€ 118.322,71
Wapenkamer beheer	1708		1,3	€ 102.546,35
Opleiden initieel				
	uren ondergaan	uren geven	fte	loonsom
PA	576	32	0,5	€ 36.480,00
IBT	7336	393	6,2	€ 463.740,00
Uitvoerenden	602298	66922	535,4	€ 40.153.171,67
Oefenmateriaal initieel				
Uitrusting oefenlocaties initieel				€ 1.464.951,50
Uitrusting deelnemers initiele opleiding				€ 14.977.969,56
Uitrusting bedieners				
Uitrusting tasers in de uitvoering				€ 5.1.1.c
Vervanging bij gebruik structureel				€
Oefenen en certificering structureel				€
Opleiden structureel				
	uren ondergaan	uren geven	fte	loonsom
Uitvoerenden	33461	11154	35,7	€ 2.676.878,11
Kosten per taser				
	initieel *	structureel *		
Kosten per individu				
Kosten per team				
* exclusief huisvestingskosten				
Huisvesting				
			initieel	structureel
Aanpassen IBT centra	€ 5.1.1.c		52 €	5.1.1.c
Aanpassen opkomstlokatie	€		194 €	
Kluisen opkomstlocatie	€		294 €	
variabelen inrichting OBT	€		52 €	
			€	
Totale kosten				
	initieel	structureel		
EXTRA FM personeel		€ 220.869,06		
Opleiden	€ 40.153.171,67	€ 2.676.878,11		
Materieel	€ 21.305.957,80	€ 13.070.656,27		
Huisvesting	€ 1.259.039,28	€ -		
	€ 62.718.168,75	€ 15.968.403,44		
Prijslijst				
Taser X2			€ 5.1.1.c	
Taser X2 dummy			€	
Cartridge scherp			€	
Cartridge inert dummy			€	
Cartridge oefen			€	
Batterij			€	
Holster			€	
Dienstverlening periodiek onderhoud (keuring)			€	
Oefenpop			€	
Vest oefenpop			€	
Kit dataport download			€	
Kit dataport USB			€	
Stroomstootpakken tbv bewegende verdachte			€	
HPO schietschijven			€	
Masteropleiding PA			€	

ALLEEN DE LICHT ORANJE VAKJES AANPASSEN				
Situatie 2 Taser per koppel				
Op te leiden gebruikers		8365		
Tegelijk in dienst		910		
Benodigde Tasers		1011		
oefenlocaties		31		
aantal opkomstlokaties		294		
aantal basisteams		167		
aantal docenten per les		2		
extra OBT/IBT tijd		2		
vervanging door gebruik		55%		
Extra taken uitvoering Facilitair Management. (out of pocket kosten)				
		uren uitvoeren	fte	loonsom
Team logistieke uitvoering		986	0,8	€ 59.190,60
Wapenkamer beheer		854	0,7	€ 51.298,52
Opleiden initieel				
		uren ondergaan	uren geven	fte
PA		576	32	0,5
IBT		7336	393	6,2
Uitvoerenden		301149	33461	267,7
				loonsom
				€ 36.480,00
				€ 463.740,00
				€ 20.076.585,84
Oefenmateriaal initieel				
				kosten
Uitrusting oefenlocaties initieel				€ 1.464.951,50
Uitrusting deelnemers initiele opleiding				€ 7.488.984,78
Uitrusting bedienaars				
				kosten
Uitrusting tasers in de uitvoering				5.1.1.c
Vervanging bij gebruik Structureel				
Oefenen en certificering structureel				
Opleiden structureel				
		uren ondergaan	uren geven	fte
Uitvoerenden		16730	5577	17,8
* exclusief huisve * exclusief huisvestingskosten				
Kosten per taser		5.1.1.c		
Kosten per individu		5.1.1.c		
Kosten per team		5.1.1.c		
* exclusief huisvestingskosten				
Huisvesting				
			initieel	structureel
Aanpassen IBT centra	€	5.1.1.c	52	€ 5.1.1.c
Aanpassen opkomstlokatie	€		194	€
Kluizen opkomstlocatie	€		294	€
variabelen inrichting OBT	€		52	€
			€	€
Totale kosten				
		initieel	structureel	
EXTRA FM personeel		€	110.489,13	
Opleiden	€	20.076.585,84	€ 1.338.439,06	
Materieel	€	11.417.574,15	€ 6.535.328,13	
Huisvesting	€	1.259.039,28	€ -	
	€	32.753.199,27	€ 7.984.256,32	

ALLEEN DE LICHT ORANJE VAKJES AANPASSEN					
Situatie 3 Taser voor de HG.					
Op te leiden gebruikers	352				
Tegelijk in dienst	84				
Benodigde Tasers	95				
oefenlocaties	10				
aantal opkomstlokaties	33				
aantal basisteams	167				
aantal docenten per les	2				
extra OB/IBT tijd	2				
vervangings door gebruik	55%				
Extra taken uitvoering Facilitair Management. (out of pocket kosten)					
	uren uitvoeren		fte		loonsom
Team logistieke uitvoering	92		0,1		€ 5.592,76
Wapenkamer beheer	80		0,1		€ 4.847,06
Opleiden initieel	uren ondergaan	uren geven	fte		loonsom
16	576	32	0,5		€ 36.480,00
41	1148	62	1,0		€ 72.570,00
352	12670	1408	11,3		€ 844.668,00
Oefenmateriaal initieel					
Uitrusting oefenlocaties initieel					€ 5.1.1.c
Uitrusting deelnemers initiele opleiding					€ 5.1.1.c
Uitrusting bedienaars					
Uitrusting tasers in de uitvoering					5.1.2f 5.1.1.c
Vervanging bij gebruik structureel					5.1.1.c
Oefenen en certificering structureel					5.1.1.c
Opleiden structureel	uren ondergaan	uren geven	fte		loonsom
Uitvoerenden	704	235	0,8		€ 56.311,20
* exclusief huisvesting structureel					
Kosten per taser	5.1.2f 5.1.1.c	5.1.1.c			
Kosten per individu					
Kosten per team					
* exclusief huisvestingskosten					
Huisvesting					
			initieel	structureel	
Aanpassen IBT centra	€ 5.1.1.c		17	€ 5.1.1.c	
Aanpassen opkomstlokatie	€		194	€	
Kluisen opkomstlokatie	€		33	€	
variabelen inrichting OB/IBT	€		17	€	
				€	
Totale kosten			initieel	structureel	
EXTRA FM personeel			€ 10.439,83		
Opleiden	€ 844.668,00		€ 56.311,20		
Materieel	€ 1.019.417,70		€ 278.708,31		
Huisvesting	€ 471.028,80		€ -		
	€ 2.335.114,50		€ 345.459,34		

Leesvervangende samenvatting

Inleiding

Omdat politiepersoneel regelmatig moet omgaan met gewelddadige mensen in potentieel gevaarlijke situaties is een passende wapenuitrusting van belang. Ieder wapen brengt risico's met zich mee voor overtreeders en de politie. Dat geldt in het bijzonder voor het vuurwapen. De laatste jaren is er veel aandacht voor alternatieve, effectieve, minder dodelijke wetshandhavingwapens zoals stroomstootwapens, gebruik van rubberen kogels, pepperspray en wapenstokken. In dit rapport ligt de focus op het stroomstootwapen dat we 'Taser' noemen. Taser is een eigennaam (Thomas A. Swift Electronic Rifle) voor een wapen geproduceerd door Axon (voorheen TASER International). De Taser is ontwikkeld in de Verenigde Staten en is daar, zoals ook in andere landen, onderdeel van de wapenuitrusting van de politie. Op het moment van schrijven zijn meerdere pilots uitgevoerd met de toepassing van de Taser in de Nederlandse politiepraktijk. De mogelijke gezondheidseffecten stonden tijdens de pilots in mindere mate centraal, maar er is media-aandacht ontstaan voor dit onderwerp, mede in het licht van een kritisch rapport van Amnesty International uit 2018. Voor de verdere besluitvorming over het toestaan van de Taser door alle politie-eenheden is het van belang om te beschikken over goede kennis van de gezondheidseffecten van het stroomstootwapen. Dergelijke kennis stelt de overheid in staat om na te gaan over zorgen binnen de samenleving terecht zijn.

Systematisch literatuuronderzoek

Een systematisch literatuuronderzoek geeft inzicht in het geheel aan wetenschappelijke kennis dat tot op heden in dit onderzoeksgebied vervaardigd is. Door wetenschappelijke artikelen te gebruiken kan worden toegezien op de kwaliteit van de publicaties (iets wat met bijvoorbeeld mediapublicaties niet te controleren is). Resultaten zijn replicerbaar en onderworpen aan beoordelingen van kwaliteit en risico op bias.

Dit onderzoek geeft expliciet antwoord op de vraag: "welke studies met voldoende wetenschappelijke kwaliteit zijn in de internationale literatuur beschikbaar over de mogelijke effecten van het gebruik van Tasers op de gezondheid?"

Onderzoeksvragen

De volgende onderzoeksvragen worden beantwoord:

1. Welke studies met voldoende wetenschappelijke kwaliteit zijn in de internationale literatuur beschikbaar over de mogelijke effecten van het gebruik van Tasers op de gezondheid?
2. Wat is de waarschijnlijkheid op een ernstige verwonding, respectievelijk op ernstige complicaties van het geraakt worden door een Taser? Welke risicogroepen zijn daarbij te onderscheiden?
 - a. Welke risico's worden vastgesteld voor verwarde mensen, zwangeren, ouderen, door drugs of alcohol beïnvloede mensen, of mensen met een bestaande aandoening van het hart?
 - b. Welke risico's hangen samen met de tijdsduur van de stroomstoot en met de plaats op het lichaam die wordt geraakt?
 - c. Welke specifieke gezondheidseffecten worden aangetoond in ieder van de orgaansystemen?

Er is rekening gehouden met verschillende typen Taser (bijlage A) en hoe de Taser is toegepast. Een stroomstootwapen kan op twee manieren gebruikt worden: het afvuren van de pijltjes of de zogenaamde 'stun mode'. De eerste optie geeft een stroomstoot die ervoor zorgt dat alle spieren samentrekken en creëert zo een tijdelijke uitschakeling van het slachtoffer, terwijl de tweede optie slechts een pijnprikkel geeft. In dit onderzoek wordt met 'taseren' enkel de modus met de pijltjes bedoeld; de stun mode blijft op verzoek van de opdrachtgever buiten beschouwing.

Methoden

Vooraf zijn in- en exclusiecriteria opgesteld. Studies worden meegenomen indien:

- *verschenen tussen 1 januari 2000 en medio maart 2019*
- *gebaseerd op originele resultaten van wetenschappelijk onderzoek;*
- *geschreven in de talen Engels, Nederlands, Duits, Frans of Spaans;*
- *gepubliceerd in peer-reviewed tijdschriften;*
- *met een focus op het gebruik van Tasers (in de context van het politiewerk);*
- *met specifieke (zelfgerapporteerde of klinisch vastgestelde) gezondheidsproblemen en -aandoeningen, gezondheidsstatusscores en/of fysiologische meetwaarden als afhankelijke variabele;*
- *gericht op mensen (en niet dieren)*
- *van voldoende methodologische kwaliteit (aan de hand van criteria AXIS-model en risico's op mogelijke bias)*

Er is geen beperking ingesteld voor de onderzochte populatie naar demografische kenmerken en/of naar soort gezondheidseffect.

In verschillende fasen is een zoekstrategie ontwikkeld die is uitgevoerd in de volgende meerdere online literatuurdatabases en trailregisters. Verder zijn de referentiesecties van een aantal (n=15) recente (2010-2018) gepubliceerde reviews en individuele studies onderzocht voor potentieel relevante studies die met onze zoekcriteria niet werden gevonden.

De screening van studies in de eerste fase is uitgevoerd door drie beoordelaars. Studies die duidelijk niet voldoen aan inclusiecriteria zijn verwijderd. In de tweede fase is steeds door twee beoordelaars de geschiktheid beoordeeld. Bij twijfel is een derde beoordelaar betrokken. De overeenstemming in de oordelen wordt uitgedrukt in een kappa; deze bleek 0.75 te zijn. In de derde fase is een evaluatie uitgevoerd van de risico's op bias in de respectieve studies, opnieuw door twee onafhankelijke beoordelaars en een derde in het geval van gebrek aan overeenstemming. Ook voor deze derde fase werd een kappa berekend; deze was 0.75.

Voor de gegevensextractie is een speciaal formulier (matrix-vorm) ontwikkeld en getest op 10 relevante studies. Vervolgens zijn gegevens geëxtraheerd, gecodeerd en geïmporteerd in tabellen en is de nauwkeurigheid steeds gecontroleerd. De gedetailleerde methodologie van de review is beschreven in hoofdstuk 2, is geregistreerd en is ingediend voor openbare publicatie in de vorm van een protocol op het PROSPERO platform (<https://www.crd.york.ac.uk/prospero/>).

Bevindingen

Onderzoeksvraag 1

Er zijn weliswaar een aantal studies met voldoende wetenschappelijke kwaliteit, maar het is niet mogelijk om met zekerheid uitspraken te doen over de mogelijke gezondheidseffecten van het gebruik van de Taser op de gezondheid.

Uit de beschikbare studies met een klein risico op bias (n=17) komt het beeld naar voren dat er weinig of geen acute gezondheidseffecten worden gevonden, anders dan de wondjes veroorzaakt door de darts en helemaal geen langdurige effecten. Daarbij moet worden opgemerkt dat vrijwel alle studies zijn uitgevoerd op gezonde proefpersonen (met selectiebias als gevolg), met een korte blootstelling (van 5 seconden), waarbij de darts zijn vervangen door grijpers en in een gecontroleerde setting. Een relatief groot deel van de studies is gefinancierd door de fabrikant of opgesteld door aan de fabrikant gelieerde onderzoekers. Deze studies met een overzicht van gezondheidseffecten en andere kenmerken zoals risico op bias en andere kenmerken zijn opgenomen in hoofdstuk 3 van dit rapport, net zoals studies (n=22) met een verhoogd risico op bias. Deze laatstgenoemde studies wijzen – net als eerder verschenen reviews (bijlage B) – eveneens op beperkte gezondheidseffecten. Daarnaast zijn er meer beschrijvende studies en anekdotische-/case studies gevonden (bijlage E). Daarin wordt ingezoomd op specifieke effecten, waarbij causaliteit onmogelijk te bepalen is.

Onderzoeksvraag 2

Op basis van de geanalyseerde studies is het gezondheidseffect als laag in te schatten. Ook het risico op sterfte is laag, waarbij blootstelling aan Taser hoogst zelden de enige doodsoorzaak is. Omdat het gaat **het** om een overwegend gezonde, niet-representatieve populatie kunnen geen uitspraken worden gedaan over kwetsbare populaties of bijzondere risicogroepen zoals zwangere vrouwen, mensen met psychiatrische problemen of onder invloed van middelen of medicatie. Onderzoek bij deze risicogroepen is hoog nodig, zoals in bijna ieder artikel opgemerkt. Uitvoerbaarheid van deze aanbeveling stuit echter al gauw op ethische grenzen. Dat geldt dus ook voor het gebruik van Tasers in de GGZ, waarover regelmatig ophef is en Kamervragen worden gesteld: hierover zijn geen experimentele studies uitgevoerd.

De meeste studies richten zich op fysiologische stressreacties ('excited delirium'), hartslag, bloeddruk, hartritme stoornissen, zuurgraad van het bloed of (neuro)cognitieve prestaties. De bewijskracht is echter steeds laag of ontbrekend. Pijltjes kunnen verkeerd terecht komen en schade aan bijvoorbeeld huid of ogen veroorzaken al wordt dit zelden gerapporteerd.

Niet altijd is beschreven om welk type Taser het gaat en ook is niet altijd bekend hoe lang personen worden blootgesteld. Soms gaat het om enkele seconden, meestal om doses tussen 5 en 15 seconden. Het is niet mogelijk om een uitspraak te doen over specifieke gezondheidseffecten per type Taser en duur van de blootstelling. In Nederland wordt momenteel Taser X2 gebruikt. De overgrote meerderheid van de hier gepresenteerde onderzoeken (van na 2003) betreft Taser X26.

Conclusie [nog aan te scherpen; analyse is in volle gang]

Het huidige literatuuronderzoek is een van de meest grondige studies naar gezondheidseffecten van de Taser die tot nu toe in de literatuur is beschreven. Het onderzoek kan geen uitsluiting geven over het gezondheidseffect van de Taser op specifieke populaties waar de politie in uitoefening van het werk ongetwijfeld mee te maken krijgt en waarbij individuele risico's op voorhand moeilijk in te schatten zijn. De onderzoeken zijn doorgaans in gezonde populaties uitgevoerd en kennen hun beperkingen. Op basis van de in dit rapport samengebrachte bevindingen kan worden geconcludeerd dat de gezondheidseffecten voor gezonde mensen beperkt zijn, zeker indien in ogenschouw wordt genomen dat het gaat om een wapen dat tot doel heeft te voorkomen dat politiepersoneel gebruik maakt van het vuurwapen.

Steller: 5.1 lid 2 onder e (06-5.1 lid 2 onder e)

De insteek is om vooral vanuit politieperspectief en praktijk het nut en de meerwaarde van het SSW toe te lichten.

Boodschap: gestart met de landelijke uitrol stroomstootwapens.

- De politie is **overtuigd van de meerwaarde** van het stroomstootwapen in de Basis Politie Zorg (BPZ). Afgelopen jaren positief in de praktijk beproefd.
- De politie gaat de first responders, agenten die als eerste ter plaatse zijn bij een melding van een incident (noodhulpmelding), toerusten op het stroomstootwapen.
- Uit de proef in de praktijk is vast komen te staan dat het stroomstootwapen bij de first responders het meest bijdraagt aan de veiligheid, zelfvertrouwen en effectiviteit van het politiewerk: **maximale dekking met grootste operationele effect.**
- Gedurende het jaar 2022 worden **ruim 17.000 politiemedewerkers** opgeleid en gecertificeerd tot bedienaar stroomstootwapen. Per 3 januari zij de eerste klassen gestart (met in achtname van Covid-maatregelen, oa vooraf testen).
- Het wapen verschijnt zodoende in 2022 'druppelsgewijs' op straat in Nederland (dus zodra een agent is gecertificeerd na de 3-daagse opleiding, kan hij of zij het stroomstootwapen mee de straat op nemen).

De kern: effectief & veilig wapen, waarmee escalatie en onnodig letsel wordt voorkomen

- Met het stroomstootwapen zijn agenten in staat om direct dreigende gevaarsituaties veilig en proportioneel af te wenden, met minimaal letsel voor verdachten, omstanders én agenten.
- Het stroomstootwapen werkt de-escalerend; vaak is dreigen met het wapen al voldoende (afschrikwekkend) voor een succesvolle aanhouding (62% in de pilot);
- In acute gevaarsituaties kan direct daadkrachtig worden opgetreden (niet te wachten op assistentie collega's of de politiehond).
- Met het wapen wordt op afstand (1 – 7,6 meter) gehandeld en de intentie van het wapen is om minimaal tot geen letsel te veroorzaken.
 - De pilot laat zien dat het SSW meer dan 300 keer is ingezet en er geen blijvende schade is geconstateerd.
 - Het geringe risico voor de gezondheid wordt tevens bevestigd door onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek (WODC zomer 2019).

Aanleiding: rapport *Politiële bewapening in perspectief (2012)*

- In de praktijk ervaren politiemensen in gevaarsituaties nog wel eens dat de pepperspray en/of de wapenstok niet effectief blijken en dat de stap naar het dienstpistool niet wenselijk en/of (nog) niet geoorloofd is.
- Zorgvuldige voorbereiding aan vooraf gegaan (oa een pilot in de praktijk, intensieve kennis- en ervaringsuitwisseling met de UK, WODC onderzoek naar gezondheidseffecten en ervaring sinds 2009 van het AT).
- Het stroomstootwapen is in de pilot 334x ingezet; 62% slechts dreigend.

Meerdere veiligheidswaarborgen voor verantwoord gebruik:

- Politie vindt een verantwoord gebruik van het stroomstootwapen belangrijk; waarborgen (oa nav de pilotevaluatie politieacademie (mei 2018) en kritische maatschappelijke geluiden, wat ook als opbrengst van de pilot wordt gezien):
 - Aangescherpt juridisch kader: schokmodus (stun) alleen nog maar in nood-/afweersituatie, niet inzetten tegen personen die al (deels) onder controle zijn (geboeid) of zich in gecontroleerde omgeving bevinden (ophoudruimtes, cellen); niet inzetten voor louter medicijnname.
 - Opleiding is uitgebreid met 1 extra dag; bovendien onderdeel van IBT waar politiemensen periodiek hun vaardigheden onderhouden.
 - Technische regulatie: in elke inzetvorm (pijltjes of schok) cycli van 5 sec stroom, met duidelijk geluidssignaal om nog bewuster en meer gedoceerd stroom te geven)
 - Met de stelselherziening meer aandacht voor reflectie op gebruikte geweld en feedback van casuïstiek naar opleiden en trainen.
 - Bovendien wordt elk gebruik van het wapen automatisch digitaal gelogd door het wapen, zodat altijd achteraf kan worden gekeken hoe vaak en hoe lang bijvoorbeeld stroom is afgegeven.

- Als standaard wordt de verdachte kort na treffen beoordeeld door een medisch bevoegd persoon.
- Track-record van de Taser: meer dan 3,5 miljoen keer gebruikt gedurende 24 jaar (bewezen technologie incl studies over de veiligheid van TASER-wapens).

Gezondheidsrisico is aanvaardbaar klein

- **De politie twijfelt niet aan de veiligheid van de Taser.** De kans op ernstig letsel als direct gevolg van het stroomstootwapen is zeer gering.
- Overlijden door SSW is hoogst onwaarschijnlijk; is de stroom van 1,3 milli-Ampere simpelweg te zwak voor (ter vergelijking, een stopcontact heeft 16 Ampere en een kerstboomlampje 1 Ampere). Veelal is sprake van onderliggende medische problematiek
- Nagenoeg alle getaserde personen (ruim 250) zijn gezien door een arts of verpleegkundige en die constateren gering letsel: 2 penetratiewondjes met schroeiplekjes. Een enkele keer schade door vallen (bloedneus, schram, **en in Amersfoort 1x ernstige kneuzing van de arm** _ is breed in de media uitgemeten toentertijd!); in elk geval geen zwaar letsel of overlijden!
- De veiligheid wordt ook nog eens bevestigd door het WODC-rapport naar gezondheidseffecten (juli 2019); **geen van de onafhankelijke, wetenschappelijke studies verklaart het stroomstootwapen als onveilig.**
 - Wel maakt het WODC **enkele disclaimers** - *wat er gebeurt in de praktijk, met bijvoorbeeld risicogroepen met mindere gezondheid, is minder duidelijk. De onderzoeken zijn doorgaans in gezonde populaties uitgevoerd en in vrijwel alle gevallen is het oudere model Taser X26 bestudeerd. Daarnaast komen nagenoeg alle studies uit de Verenigde Staten, waar een compleet andere gewelds- en handhavingcultuur heerst dan in Nederland.*

Bijdrage aan wetenschappelijke kennis rond gezondheidseffecten

- Om nog meer duidelijkheid te verkrijgen op de gezondheidseffecten heeft de Minister van J&V in zijn besluit tot invoer stroomstootwapen binnen de BPZ, nader **onafhankelijk - wetenschappelijk onderzoek** toegezegd. Hiervoor worden de gezondheidseffecten gemonitord en na 3 jaar geëvalueerd door onderzoeksinstituut Nivel in samenwerking met de GGD Amsterdam (o.b.v. verzamelde medische beoordelingen).

Personen met verward gedrag / bovenmatig middelengebruik

- Tijdens de inzet met het stroomstootwapen waren 200 verdachten (58%) volgens de bedienaar onder invloed van alcohol, drugs en/of psychisch label. Juist deze personen zijn vaak ongevoelig voor pijnprikkels.
- In een recent onderzoek van Investico (okt 2020), met medewerking van de politiebond, bleek dat driekwart van de agenten zich machteloos voelt in de omgang met personen met verward gedrag (onberekenbaar, escalatie naar geweld). Twee derde van de duizend ondervraagde agenten gaf aan de juiste wapens, met name een stroomstootwapen, te missen. Pepperspray zou onvoldoende werken, een vuurwapen is alleen voor echte nood.

Kritiek Amnesty

- Ook kritische geluiden van Amnesty, maar ook van de Nationale Ombudsman, worden door Politie gezien als **opbrengst van de pilot**, en hebben we als politie ook aandacht gegeven.
- Daarop zijn in lijn met de pilotevaluatie aanscherpingen doorgevoerd (juridisch, extra opleidingsdag en technisch – zodat bijvoorbeeld stungebruik nog verder wordt teruggedrongen).
- Amnesty heeft vooral ook zorgen mbt gezondheidseffecten en zet hoog in (*mensen zijn overleden door het stroomstootwapen*), helemaal als het gaat om inzet SSW op **kwetsbare groepen**.
- Op deze zorg is geanticipeerd door de minister door een **systematisch literatuuronderzoek** te laten doen door het WODC (zomer 2019 – staat online). Daarin zijn alleen studies geïnccludeerd die **onafhankelijk en wetenschappelijk** van aard waren (dus niet gefinancierd door de fabrikant Axon, maar dus ook niet journalistiek “onderzoek” van Reuters**).
- **Conclusie WODC:** ““**Er is geen evidentie die de veronderstelde onveiligheid (met name voor het hart) van Tasers aantoot. Ook voor risicogroepen zijn geen specifieke bewijzen voor schadelijkheid te vinden. Wat er gebeurt in de praktijk , met bijvoorbeeld risicogroepen met mindere gezondheid, is minder duidelijk**” (omdat (laboratorium)onderzoek ethisch ook niet verantwoord zou zijn).

52.1

52.1

- o Er is geen extra risico voor kwetsbare groepen, zo stelt het WODC;
- o "Kwetsbare personen" met een verzwakte gezondheid kennen sowieso een verhoogd risico op (ernstige) gezondheidseffecten (bij welke geweldstoepassing van de politie dan ook, en daarvoor worden ze niet uitgezonderd voor aanhouding of het afwenden van direct gevaar!).
- o In de pilot, maar ook daarna gedurende de overbrugging door de 3 politieteams, zijn vrijwel alle personen (inmiddels ruim 250) die stroom hebben ontvangen gezien door een medisch specialist, en is minimaal ietsel geconstateerd. In elk geval NIEMAND overleden
- o Kijk ook naar de track-record van Taser; bewezen, doorontwikkelde technologie en afgelopen 20 jaar meer dan 3,5 miljoen keer ingezet wereldwijd (incl UK, Frankrijk).
- o Belangrijk om geweld en geweldstoepassing in perspectief te bezien; ^{52.1}
- o Amnesty wijst ook naar de **veiligheidswaarschuwingen van de fabrikant**, maar ook daarvoor **ontbreekt wetenschappelijk (empirisch) bewijs** volgens het WODC (2019). ^{52.1}
- o Let op, er zijn wel getaserde personen overleden door bijvoorbeeld ongelukkige val, en in de UK is casus bekend dat iemand zich met benzine had overgoten en door gebruik taser ontvlamde (suicide by cop). De rest is toch vooral een optelsom van vaak medische factoren waardoor een persoon is komen te overlijden, waarbij het causale verband met de taser niet kan worden aangetoond.

****Journalistiek onderzoek persbureau Reuters:**

- o Reuters heeft een Amerikaanse database met **mogelijke sterfgevallen** door Taser-gebruik, gebaseerd op mediaberichten, zelfrapportage door de bediener van de Taser en, in een minderheid van de gevallen, op een autopsierapport.
- o Dit onderzoek voldoet niet aan de eisen die aan objectief wetenschappelijk onderzoek worden gesteld.
- o Tijdens het Reuters onderzoek zijn in Amerika over een periode van 15 jaar politiedossiers bekeken waar het stroomstootwapen **onder meer** was gebruikt.
- o **In deze casussen is het causale verband tussen overlijden en de inzet van de Taser niet vast te stellen.** Keer op keer blijkt dat de Taser een klein risico oplevert en dat sterfgevallen (bijna altijd) het gevolg zijn van andere factoren, zoals drugsgebruik, vooraf bestaande medische problemen of een opwindingsdelier.
- o Ook is niet duidelijk op basis van welke cijfers door Reuters wordt geconcludeerd dat sprake zou zijn van een verhoogd dodelijk risico bij bepaalde kwetsbare groepen.
- o De Minister van J&V heeft zijn besluit daarom gebaseerd op de **uitkomst van het WODC onderzoek** naar wat wetenschappelijk bekend is over blootstelling aan stroomstootwapens.

Tot slot:

- Het SSW **vervangt niet het vuurwapen**, maar vult het gat tussen zwaar fysiek / pepperspray of (wachten op) inzet hond, en waarbij inzet vuurwapen niet gewenst en/of niet gerechtvaardigd is;
- Mogelijke **psychische schade** (als die al aangetoond kan worden) **is niet alleen voorbehouden aan het stroomstootwapen**. Als het alternatief een bijtende hond betreft, of met 6p met schild over je heen komen;

- Vanuit de zorgomgeving (**GGZ**) moet worden bedacht dat de politie daar in principe niet zou moeten komen; GGZ instellingen hebben eigen bevoegdheden als separeren en sederen om de situatie onder controle te houden. **Echter is de praktijk weerbarstiger** (weten wij uit ervaring), en komt de politie altijd helpen bij **noodsituaties**, ook in een GGZ, waar we hulpverleners niet in de kou kunnen laten staan.

Over de inzet van politie en het gebruik van geweld (incl. stroomstootwapen) in de GGZ zijn nadere afspraken gemaakt met GGZ Nederland en vastgelegd in de *handreiking tot samenwerking tussen GGZ en Politie – (Gewelds)incidenten bij behandelsituaties* (dec 2019). Voordeel van een GGZ omgeving is wel dat daar de medische achtergrond van de patiënt bekend is, waarmee eventueel rekening kan worden gehouden door politie.

- Na de uitrol zal de politie (uiterlijk 2025) het stroomstootwapen in samenhang met de andere geweldsmiddelen die onder het niveau van het vuurwapen zijn gerangschikt, **evalueren**. Gezien de kleinschaligheid van de pilots laten de beschikbare gegevens een cijfermatig vergelijk tussen bijv. inzet hond en SSW nu nog niet toe.
- Mocht tv-programma **Medialogica** de revue passeren:

- De minister heeft op **20 augustus 2020** desgevraagd de Kamer per brief open en transparant geïnformeerd over het zorgvuldig gelopen proces van aanleiding, voorbereiding en besluitvorming. De Volksvertegenwoordiging is van begin tot eind meegenomen in de voorbereiding tot invoer SSW, welke zijn oorsprong al kent in het WODC-rapport 'Politie bewapening in perspectief' (2012).

- **5.2.1** [Redacted]
- **5.2.1** [Redacted]
- **5.2.1** [Redacted]

Advies VN Commissie: gedegen training voor de reguliere politieagenten.

- Nu een VN waarnemer zich openlijk uitlaat over geweldsaanwending van de Nederlandse politie, **5.2.1** deze VN commissie ook de Nederlandse regering heeft geadviseerd mbt invoer stroomstootwapen in de BPZ. Belangrijkste aanbeveling VN – mensenrechtencomité (25 juli 2019) was dat de collega's van de BPZ gedegen opgeleid en voorbereid dienen te worden op het gebruik SSW, en het SSW binnen de regels van de wet gebruiken.

Aanbevelingen Nationale Ombudsman meegenomen

- Als bekend, per brief gereageerd op de 5 aanbevelingen van de eerdere aanbevelingen Nationale Ombudsman rond gebruik SSW. Eerste reactie van adviseur NOM: *Goed om te lezen hoe de aanbevelingen uit ons rapport "Geschokt" zijn meegewogen bij de landelijke uitrol van het stroomstootwapen.*

Casus hond Tommy – inzet SSW door AT

Het ssw mag ook worden toegepast op agressieve dieren; ook daarin terughoudend, gezien de inmiddels (omstreden!) taser-inzet door AT in Duiven, februari 2020, waarover veel ophef in de media ontstond.

Quotes:

- Politie is ter bescherming van onze veiligheid;
- Agenten hebben in de praktijk nogal eens te maken met personen die zich soms heftig verzetten, niet voor rede vatbaar zijn of zich agressief gedragen.
Iedere keer weer is de vraag welk alternatief het beste past bij de situatie en hoe inzet van zwaardere geweldsmiddelen zo veel mogelijk kan worden vermeden.
- Intentie van het stroomstootwapen is om zwaardere geweldstoepassing te voorkomen.
- De politie twijfelt niet aan de veiligheid van de Taser. De kans op ernstig letsel als direct gevolg van het stroomstootwapen is zeer gering
- Track record van Taser: 24 jaar doorontwikkeld wapen. Taser X2 = slim wapen, bewezen technologie. Breed in gebruik bij door ons gekende politiediensten o.a. UK en Frankrijk.
- Elke vorm van geweldstoepassing kent risico's. Bij het stroomstootwapen voornamelijk secundair letsel door vallen of raken van kwetsbare lichaamsdelen als oog, genitaliën, hals.
- Inzet stroomstootwapen wordt bepaald door de ernst en acute dreiging van de situatie. Alternatief kan onevenredig schadelijk zijn.
- politie in GGZ is ultimum remedium als het gaat om veiligheid. GGZ heeft zelf bevoegdheden om patienten onder controle te brengen.
- Op alleen pure wetenschap kan je geen beleid / keuzes maken – betreft ons vak, onze ervaringen in de robuuste praktijk – we gaan ook af op de werkelijkheidsperceptie van onze politiemensen.
Je leert niet van sec cijfers, maar van de interpretatie, het duiden en het bespreken ervan. Dat doen we veel meer binnen het nieuwe stelsel geweldsaanwending.
- oppassen dat critici niet de positieve resultaten gaan overschaduwen; horen we de (vaak stille) rest van de samenleving wel voldoende?

GROENLINKS

MOTIE: EVALUATIE VAN DE TASER

De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 31 januari 2019:

Constaterende dat

- De Nationale Politie op dit moment een pilot uitvoert met stroomstootwapens;
- Rotterdam één van de locaties is waar deze pilot wordt uitgevoerd;
- Bij een succesvolle pilot besloten kan worden het stroomstootwapen definitief onderdeel te maken van uitrusting van de politie.

Overwegende dat

- Er op dit moment, in opdracht van de Minister van Justitie en Veiligheid, een onderzoek wordt uitgevoerd naar de (lange termijn) gezondheidseffecten van het gebruik van stroomstootwapens;
- Ook in het buitenland onderzoeken lopen naar de gezondheidseffecten van stroomstootwapens;
- Uit het evaluatieonderzoek '*Het stroomstootwapen in de politiebasiszorg?*' blijkt dat de opleiding voor het gebruik van de taser nog te wensen overlaat;
- Uit berichtgeving uit het *Algemeen Dagblad* van 28 november 2018 blijkt dat ook binnen de politie-organisatie er ernstige twijfels zijn over de gezondheidseffecten van het gebruik stroomstootwapen;¹

Verzoekt het college om

- De Minister van Justitie en Veiligheid op te roepen het stroomstootwapen niet definitief toe te voegen aan de uitrusting van de politie totdat geconcludeerd kan

¹ <https://www.ad.nl/binnenland/politie-vindt-taser-riskant~aadd88a1/>

worden dat er geen onacceptabele (lange termijn) gezondheidsrisico's zijn verbonden aan het gebruik van de taser;

- Deze conclusies te baseren op zowel het eerder genoemde Nederlandse onderzoek als de onderzoeksresultaten uit buitenlandse studies;
- In dat zelfde gesprek de minister ook aan te sporen in de pilot meer tijd te reserveren voor een adequate opleiding in het gebruik en de inzet van het stroomstootwapen.

En gaat over tot de orde van de dag.

5.1 lid 2 onder e

5.1 lid 2 onder e

5.1 lid 2 onder e

5.1 lid 2 onder e

5.1 lid 2 onder e

Stephan Leewis
GroenLinks

5.1 lid 2 onder e

Stephan van Baarle
Denk

5.1 lid 2 onder e

Nadia Arsieni
D66

Ercan Büyükçifçi
Nida

Notitie mogelijk vrijvallende middelen arrestantenzorg Amsterdam

Aanleiding

In december 2018 heeft besluitvorming plaatsgevonden over het inzetten van de resterende 28,9 mln. regeerakkoord middelen die destijds nog op de aanvullende post stonden bij MinFIN. Eén van de maatregelen voor deze middelen was de businesscase arrestantenzorg Amsterdam. De burgemeester van Amsterdam heeft inmiddels per brief van 1 juli jl. laten weten te kiezen voor een alternatief scenario. Daarmee vallen deze middelen vrij. In deze notitie treft u een alternatief voorstel aan om de middelen in te zetten.

Advies

We adviseren u om:

- met Politie af te spreken dat de resterende middelen worden ingezet voor **Buiten reikwijdte** stroomstootwapen en **Buiten reikwijdte**, voor SSW structureel 2 mln. **Buiten reikwijdte**
- Indien akkoord is op de nieuwe bestedingsdoelen van deze middelen, dan wordt daarna invulling gegeven aan de bestedings- en verantwoordingsvoorwaarden.

Optie 1

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Buiten reikwijdte						
SSW						2,0

Optie 2

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Buiten reikwijdte						
SSW						3,5

Toelichting

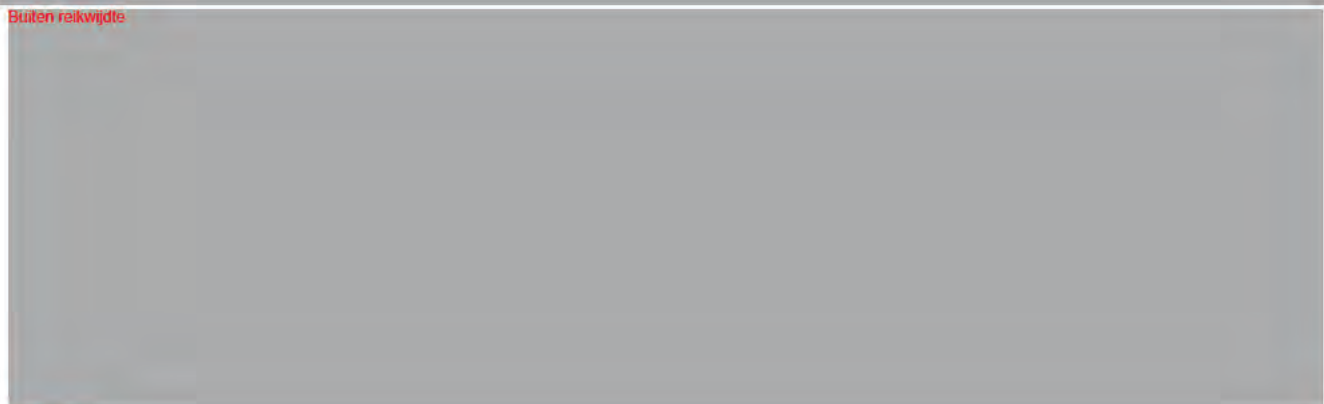
Optie 1

Buiten reikwijdte

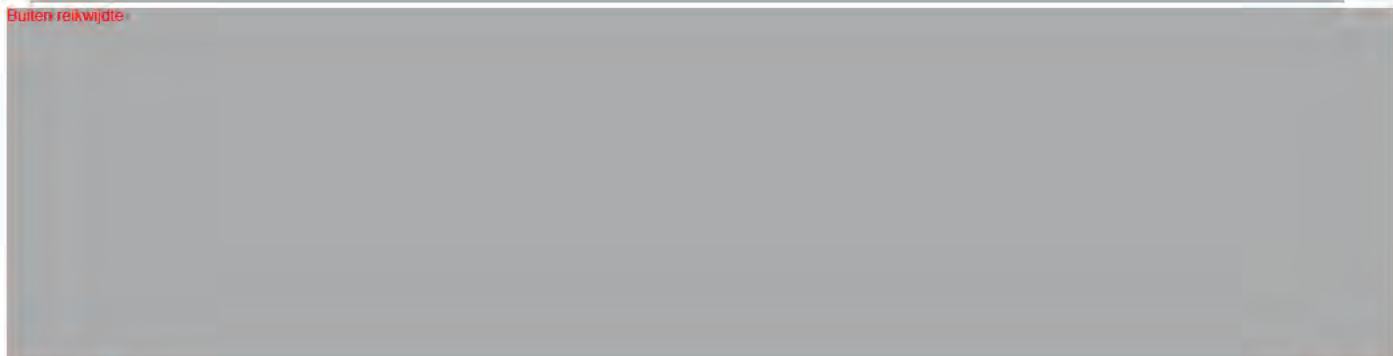
Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Stroomstootwapen

Voor de uitrol en invoering van het stroomstootwapen is reeds incidentele dekking gevonden. Er resteert nog een problematiek van 7,5 mln. structureel vanaf 2026. Het voorstel is om met Politie af te spreken dat van deze RA-middelen 2,0 mln. structureel wordt ingezet voor het SSW en dat de politie het restant zelf oplost.

Buiten reikwijdte

Terugvaloptie: Optie 2

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Stroomstootwapen

Voor de uitrol en invoering van het stroomstootwapen is reeds incidentele dekking gevonden. Er resteert nog een problematiek van 7,5 mln. structureel vanaf 2026. Het voorstel is om met Politie af te spreken dat van deze RA-middelen 3,5 mln. structureel wordt ingezet voor het SSW en dat de politie het restant zelf oplost.

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

In dit overzicht zijn de 4 zaken geduid waarbij gemeld is dat gebruikt gemaakt is van de Stunmodus van het stroomstootwapen.

De tekst hieronder is direct afkomstig uit de door de HOVJ opgemaakte geweldrapportages.

Uit de registraties of de bijbehorende mutaties kon niet goed worden opgemaakt of er daadwerkelijk gebruik gemaakt is van de stun- en/of pijltjes modus. Het is dan ook goed mogelijk dat stunmode per ongeluk is aangevinkt.

NB1 alleen bij 3 is sprake van een geweldsregistratie.

NB2 Kennis van het gebruik van het stroomstootwapen en inzet criteria is niet voldoende bij de opsteller van dit stuk om daar een gewogen conclusie uit te trekken.

1

Wpg

MUTATIE d.d. Wpg

Betreft:

Wpg

Reden:

Wpg

Motivatie HOVJ:

Gesprek tussen medewerker en HOVJ; Medewerker heeft in split second een beslissing moeten nemen over hoe te handelen en welk gewelddmiddel te gebruiken. HOVJ is van mening dat medewerker een goede keuze heeft gemaakt en proportioneel en subsidiair heeft gehandeld. Medewerker heeft professioneel gehandeld is het oordeel van de HOVJ.

Overige gemelde gewelddmiddelen:

Diensthond, Fysiek geweld (zonder gewelddmiddelen), Stroomstootwapen, Stroomstootwapen (stun modus)

2

Wpg

MUTATIE d.d. Wpg

Betreft:

Wpg

Reden:

5.1.2.e

Gezien het feit dat Wpg in de richting van verb. bleef komen werd de taser ingezet. Dit had tot resultaat dat Wpg op de grond viel waarna hij door meerdere politie ambtenaren in bedwang moest worden gehouden (duidt op gebruik pijltjesmodus). niet onder reikwijdte

Motivatie:

Aan het bureau een debriefing gehouden waar het toepaste geweld besproken is. Inzet van de gewelddmiddelen als prop. en subs. beoordeeld gezien de gevaar zetting die er heerste voor de collega's.